SOME PAGES IN THE
ORIGINAL CONTAIN
FLAWS AND OTHER
DEFECTS WHICH
APPEAR ON THE FILM

Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 6, no. 19

(May. 9, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 6, no. 19

(May. 9, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM
1-8-1/B/25 A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

Bibliographic Record Target

ప్రజాశక్తి : భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక -- Vol. 1, no. 1 [June 17, 1942] - Vol. 2, no. 115 [April 30, 1947]

బెజవాడ : Katragadda Rajagopalarao, 1942-1947.

310 v. ; 36 cm.

Weekly

In Telugu.

Published as Weekly from 1942-1946, and daily thereafter.

Vol. numbering irregular: Vol. 1 and Vol. 2 repeated after Vol. 7.

Library lacks: Vol.5, no. 18-21, Vol. 1, no. 374, Vol. 2, no. 18, 22-23, 65, 71, 78, 96, 105.

Record no. 683

Prajāśakti : Bhārata Kamyūnisṭupārṭī Āṃdhrakamiṭī Patrika -- Vol. 1, no. 1 [June 17, 1942] - Vol. 2, no. 115 [April 30, 1947]

Bejavāḍa : Katragadda Rajagopalarao, 1942-1947.

310 v. ; 36 cm.

Weekly

In Telugu.

Published as Weekly from 1942-1946, and daily thereafter.

Vol. numbering irregular: Vol. 1 and Vol. 2 repeated after Vol. 7.

Library lacks: Vol.5, no. 18-21, Vol. 1, no. 374, Vol. 2, no. 18, 22-23, 65, 71, 78, 96, 105.

Record no. 683

35mm microfilm

Image placement: IA (IIA) IB IIB

Date filming began: 9 February, 2006

List of issues filmed
Prajasakti

Vol. 6, no. 19 (May 9, 1945)
Vol. 6, no. 20 (May 16, 1945)
Vol. 6, no. 21 (May 23, 1945)
Vol. 6, no. 22 (May 30, 1945)
Vol. 6, no. 23 (June 6, 1945)
Vol. 6, no. 24 (June 13, 1945)
Vol. 6, no. 25 (June 20, 1945)
Vol. 6, no. 26 (June 27, 1945)
Vol. 7, no. 1 (July 4, 1945)
Vol. 7, no. 2 (July 11, 1945)
Vol. 7, no. 3 (July 18, 1945)
Vol. 7, no. 4 (July 25, 1945)
Vol. 7, no. 5 (Aug. 1, 1945)
Vol. 7, no. 6 (Aug. 8, 1945)
Vol. 7, no. 7 (Aug. 15, 1945)
Vol. 7, no. 8 (Aug. 22, 1945)
Vol. 7, no. 9 (Aug. 29, 1945)
Vol. 7, no. 10 (Sep. 5, 1945)
Vol. 7, no. 11 (Sep. 12, 1945)
Vol. 7, no. 12 (Sep. 19, 1945)
Vol. 7, no. 13 (Sep. 26, 1945)
Vol. 7, no. 14 (Oct. 3, 1945)
Vol. 7, no. 15 (Oct. 10, 1945)
Vol. 7, no. 16 (Oct. 17, 1945)
Vol. 7, no. 17 (Oct. 24, 1945)
Vol. 7, no. 18 (Oct. 31, 1945)
Vol. 7, no. 19 (Nov. 7, 1945)
Vol. 7, no. 20 (Nov. 14, 1945)
Vol. 7, no. 21 (Nov. 21, 1945)

Continued…

Vol. 7, no. 22 (Nov. 28, 1945)
Vol. 1, no. 177 (June 2, 1946)
Vol. 1, no. 184 (June 9, 1946)
Vol. 1, no. 191 (June 16, 1946)
Vol. 1, no. 198 (June 23, 1946)
Vol. 1, no. 204 (June 30, 1946)
Vol. 1, no. 211 (July 7, 1946)
Vol. 1, no. 218 (July 14, 1946)
Vol. 1, no. 225 (July 21, 1946)
Vol. 1, no. 232 (July 28, 1946)
Vol. 1, no. 245 (Aug. 11, 1946)
Vol. 1, no. 252 (Aug. 18, 1946)
Vol. 1, no. 259 (Aug. 25, 1946)
Vol. 1, no. 266 (Sep. 1, 1946)
Vol. 1, no. 273 (Sep. 8, 1946)
Vol. 1, no. 280 (Sep. 15, 1946)
Vol. 1, no. 287 (Sep. 22, 1946)
Vol. 1, no. 294 (Sep. 29, 1946)
Vol. 1, no. 299 (Oct. 5, 1946)
Vol. 1, no. 306 (Oct. 13, 1946)
Vol. 1, no. 313 (Oct. 20, 1946)
Vol. 1, no. 319 (Oct. 27, 1946)
Vol. 1, no. [325] (Nov. 3, 1946)
Vol. 1, no. 332 (Nov. 10, 1946)
Vol. 1, no. 339 (Nov. 17, 1946)
Vol. 1, no. 346 (Nov. 24, 1946)
Vol. 1, no. 353 (Dec. 1, 1946)
Vol. 1, no. 360 (Dec. 8, 1946)
Vol. 1, no. 367 (Dec. 15, 1946)
Vol. 1, no. 381 (Dec. 29, 1946)
Vol. 2, no. 1 (Jan. 1, 1947)

Continued…

Vol. 2, no. 2 (Jan. 2, 1947)
Vol. 2, no. 3 (Jan. 3, 1947)
Vol. 2, no. 5 (Jan. 6, 1947)
Vol. 2, no. 6 (Jan. 7, 1947)
Vol. 2, no. 7 (Jan. 8, 1947)
Vol. 2, no. 8 (Jan. 9, 1947)
Vol. 2, no. 9 (Jan. 10, 1947)
Vol. 2, no. 10 (Jan. 11, 1947)
Vol. 2, no. 11 (Jan. 12, 1947)
Vol. 2, no. 12 (Jan. 13, 1947)
Vol. 2, no. 13 (Jan. 14, 1947)

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

జై జై జై!

— కొవ్వొజ్ఞల వినాయకరావు

జయము జయమోయీ!
ఎర్రసైనికుడా!
జయము జయమోయీ!
వీరసైనికుడా!

జైత్రయాత్రలో
శాత్రవాళిపై
కారుచిచ్చువై, లో
కాలుపొగర, నా
జీల భస్మము
జేశావు. భళిభళి!

ప్రపంచయమూర్తీ,
గురుచిరకీర్తీ!
అశాశవీధి నీ
యపూర్వశౌర్యమూ,
పరసింహస్వప్నమై
ప్రళయార్కబింబమై
వమయించులోకమున్
శాసించులోకమున్!

పవిత్రమోద్ధృతిన్
విశాల కుహరముల్
పెళపెళార్భటిన్
భీతిగొల్పెనోయ్!

నీకుండె నెత్తురుల్
నేల తడిపినన్
పచ్చపచ్చగా
పైరు మొలిచెనోయ్!

పరతంత్రమేమ నీ
ధర్మరాత్రులన్
ఛేదించుశక్తి!
దేశు సమస్కృతుల్!

దాస్యశృంఖలా మేలిం
దారది మతిదుర్భరమై, మృతి
గతి మనిపించెడి మనలో
కాక రగిల్చావు. కదాన్!

యువకప్రగతికి
చీర్చిమోహమున
చెండి ద్రోహమున
దేశశక్తి సం
దేశ మొసగితోయ్!

దేశప్రేమ మేలుకొల్పె
దిగ్విజయ ధ్వజమై,
తరుణార్కగదారమై
తరగాడుణాకారమై!

విగ్రహదేవు దేశశక్తి
విర్వచించినావోయీ!
అస్వతంత్రజాతుల
కాశాజ్యోతివైతివోయ్!

రుషియా ప్రజాహృదయం
రుద్ర విజయలయానిశ్వసం!
సంధ్యా రవాగ్నులన్
రాజ్యశ్యామసమై
భీకరుల రెగటార్చి
నాకమున వృతించెన్!

జై! జై! జై!
అభినవ విజయా!
జై! జై! జై!
అపరాభిమన్యు!
జై! జై! జై!
పరాయ వీరభద్ర!
జై! జై! జై!
వీరాధివీర! శూర!
జై! జై! జై!

Regd. No M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 6 బుధవారం 9-5-45 సంచిక 19

హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశ్యపులు

— పెద్ది ఈశ్వరరావు

మానవ జాతినీ, మానవ సంస్కృతినీ సమూలంగా నాశనం చేయడానికి కంకణం కట్టుకున్న హిట్లరు ముస్సోలినీలు - నేటికాలపు హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశ్యపులు - తమ పాప భారం క్రింద ఎముకలు చూర్ణమై హతమారిపోయేరు. విషవాయువువంటి వారి ప్రాణవాయువు ప్రపంచపు పరిహద్దులను దాటిపోయింది. మానవ వేషంతోవున్న యీ ప్లేగు కలరాలు, స్వాతంత్ర్య సైనికులు వర్షించే పిడుగులకు దద్దరిల్లి, తమ మాయాశాలపు కాపవల్లని గొడుగు చాటున తలదాచుకో దలచారు. చిరకాలం మానవ హృదయాన్ని పొడుచుకతిన్న యీ రాబందులు, స్వాతంత్ర్యశతఘ్నులు ఘోషించే సందేశాన్ని విని మంచుగడ్డల్లాగ గజగజలాడిపోయారు.

అబిసీనియన్, అల్బేనియన్, స్పేనిష్, పోలిష్, జెకోస్లావక్, బాల్కన్, బాల్టిక్, జర్మన్, ఇటాలియన్, స్కాండినేవియన్, జ్యూ, ఫ్రెంచి, సోవియట్ ప్రజాకోటిని శిశు స్త్రీ వృద్ధ విచక్షణలేకుండా దారుణ హత్యాకాండకు, మారణహోమానికి బలిచేసి మల మల మాడ్చి కాల్చుకతిన్న యీ నరభక్షకుల పతనానికి అంతానికి జాలిపడేవారు సానుభూతి చూపేవారు, మానవ విద్రోహులు మినహా, యీ అనంతవిశ్వంలో యింకెవరూలేరు.

కాని -

దుష్టచతుష్టయంలో చైనాను ఛిద్రవధచేస్తూన్న మిగిటరిస్టు జపాన్, తల్లిరొమ్ము గుద్దిన ఫాసిస్టు స్పెయిన్ యింకా వున్నాయి, కొనవూపిరితో వున్నాయి. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలకూ, సమతా సౌభాగ్యాలకూ బద్ధశత్రువులైన సామ్రాజ్యవాద ధనికవాదాలు యింకావున్నాయి; గుండెదడతోవున్నాయి. ఐక్యమవుతూన్న ప్రజాశక్తుల విచ్ఛిన్నానికి విద్రోహానికి పూనుకున్న గోముఖవ్యాఘ్రాలు, కారుకూతలు కూసే నసరుబోతులూ, మానవాభ్యుదయ కాంతులను చూడలేని గుడ్లగూబలూ వున్నాయి; తమ గోతులు తామే తవ్వుకుంటున్నాయి.

సర్వతోముఖ మానవసౌభాగ్యానికి జీవిత పరిపూర్ణత్వానికి శరవేగంతో సాగిపోతున్న స్వాతంత్ర్య రథచక్రాలను వెనుకకు త్రిప్పడానికి ప్రయత్నిస్తూన్న మందబుద్ధులకు, ఈ హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశ్యపులకు అయినట్టు, సమానులే శరణ్యం కాకతప్పదు.

సంకెళ్ళకు సంకెళ్లు, ఉరిత్రాళ్ళకు ఉరిత్రాళ్లు సంభవించే నరకచతుర్దశి సమీపిస్తుంది.

నరభక్షకులనుండి జర్మనీ ఇటలీలు విముక్తమయ్యాయి. ప్రపంచ ప్రజాహృదయ రక్తారుణమైన అరుణపతాకాన్ని నాశనం చెయ్యదలచుకొన్న హిట్లరు ముస్సోలినీలు, వారి రక్త దాండవులు వారి దానవ దండవులు, ప్రపంచప్రజల ప్రతీకారజ్వాలల్లో భస్మమైపోయారు. మిగిలి వున్నవారిని విశ్వమానవ రూక్ష్యం నేత్రంలా చూస్తుంది అరుణపతాకం. రేఖ్ స్టాగ్ అత్మ శాంతికి ప్రార్థిస్తూంది బెర్లిన్ కోటకొమ్ముపై ఎగిరే అరుణపతాకం; పీడిత తాడిత ప్రజాకోటికి ఆశాజ్యోతిగా వెలుగొందుతూంది అరుణపతాకం.

స్వాతంత్ర్య కిరీటధారిణి విజయలక్ష్మి ప్రపంచ ప్రజాశక్తిని వరించనున్నది.

నాజీ జర్మనీ, ఫాసిస్టు ఇటలీలు నశించుగాక!

గెటే, మార్క్సు, గార్కీ, మాజినీలకు కన్న జర్మనీ ఇటలీలు చిరస్థాయి యగుగాక!

బెర్లిన్ పై ఎర్ర జెండా

— ప్రయాగ కోదండరామశాస్త్రి

ఎగురుతోంది ఎర్ర జెండా
ధగద్ధగలు జగమునిండా -
ఘోర శతఘ్ని గోళం
కురిపించిన అగ్నివృష్టి,
ఫాసిస్టు వినాశానికి
ప్రజ్వలిచ్చిన రక్తబలి!
ఎగురుతోంది ఎర్ర జెండా
ధగద్ధగలు జగమునిండా -
ఆకాశం అల్లాడగ
దూకే ఎర్ర విమానం,
లోకాలు విఘూర్ణిల్లగ
తాకే ఎర్రని టాంకు
ఎగురుతోంది ఎర్ర జెండా
ధగద్ధగలు జగమునిండా -
నాజీ బెర్లిన్ నగరం
నాల్గు దెసల ముట్టుకొన్న
మహా ప్రళయవహ్ని కీల
మారురూప మొందినట్లు
ఎగురుతోంది ఎర్ర జెండా
ధగద్ధగలు జగమునిండా -
ఫాసిస్టు విష జ్వాలల
భస్మమైన బెర్లిన్ పురి
భవితవ్యపు సూచన లా
నవ వసంత కాంతులతో
ఎగురుతోంది ఎర్ర జెండా
ధగద్ధగలు జగమునిండా -
అభివృద్ధి నిరోధకుల
హతమార్చే వహ్నికీల
విశ్వప్రజ కంటికొనల
వెలుగొందిన దివ్య కాంతి
ఎగురుతోంది ఎర్ర జెండా
ధగద్ధగలు జగమునిండా -

గళమెత్తి పాడేయి మంగళ క్రాంతిగీతాలు
విశ్వమే పులకించె విప్లవోత్సాహాన!
వేయిదీపాలొక్కసారి వెలిగాయి
భీకరుల గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి
హారతులు పట్టాయి అందకన్నియలు
హృదయాలు ఉప్పొంగి పత్తులైనాయి
కోయిలలు విన్నెపుడు కీర్తించుతాయి
చిలుక మగువలు విన్ను పలికించుతాయి
తల్లికడుపునుండి తరలిరావోయి
స్వాతంత్ర్యబాలుడా! స్వాతంత్ర్యరాముడా!!

కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దల నగుబాటు పనులు

పరస్పర విరుద్ధమయిన ప్రకటనలు

గోవాడ సభలో కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులైన రంగా, కాశేశ్వరరావు, చంద్రమౌళిగార్ల ఉపన్యాసాలు అనేకమంది విన్నారు. ఈనాయకమ్మన్యులు తమ కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఉపన్యాసాలతో సభికులను రెచ్చగొట్టారు. అమృతలూరు, బలానగరం పారు, ఏడ్లపల్లి గ్రామాలనుంచి వచ్చిన లాఠీగుంపులనుచేర్చి, అమృతలూరు గ్రామ కమ్యూనిస్టు ఆఫీసు మీద దాడికి పంపారు. ఉక్కుకాటుకు పెప్పదెబ్బ అన్నట్టుగా ప్రాయశ్చిత్తం జరిగింది. అవిశేషాలన్నీ తెలుపుతూ మావిశేఖరి వ్రాసిన వ్యాసం క్రిందటివారం ప్రకటించాము.

దెబ్బలాట తరువాత కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులు వరుసగా అనేక స్టేటుమెంట్లు పత్రికలలో ప్రకటించారు. ఒక్కొకరు ఒక్కొవిధంగా చెప్పారు. రోజుకొకవిధంగా ప్రకటించారు. వాటిలో నిజమెంత వుందో వెనకి కనుగొందాము.

రంగాజీ

ప్రొఫెసరు రంగా విదుద్రోలు నుంచి ఏప్రిల్ 26 వ తేదీన ఒక ప్రకటనచేశారు. అది 30 వ తేదీ "ఆంధ్రపత్రిక"లో ప్రకటించబడింది.

"40 వేల మంది కాంగ్రెసు కిసానురీ సభకు వచ్చారు. వారిలో 6 వేల మంది స్త్రీలున్నారు." 40 వేల మంది సభకు వచ్చారనేది శుద్ధ అబద్ధం. 10 వేలను 4 పెట్టి హెచ్చించారు. ఇలాంటి దబ్బాలు రంగా గారికి అలవాటే. కాబట్టి వ్యాఖ్యానం అనవసరం. అసలికి వెళ్ళిన ప్రజలకే యిందులో నిజానిజాలు సిద్ధయింపమని వదిలివేదాం.

"సభకువచ్చిన కిసానులు తిరిగిస్వగ్రామాలకు పోతూవుండే, అమృతలూరువద్ద కొందరు కమ్యూనిస్టులు పొంచివుండి, కూలాలతోను, లాఠీలతోను ఆకిసానులను కొట్టి తీవ్రంగా గాయపరచారు" అని రంగాగారు ఆరోపించుతున్నారు.

'ప్రభ' విలేఖరి

ఈవిషయమే మే 2 వ తేదీ "ఆంధ్రప్రభ"లో తెనాలినుంచి ఏప్రిల్ 28 తేదీన 'మన విలేఖరి' పంపినవార్త ప్రకటించబడింది. దానిలో 600 మంది రాత్రిపూట "అమృతలూరు కమ్యూనిస్టు ఆఫీసువద్దకు సమీపించగానే వారిపై రాళ్లుపడసాగినవి" అని వ్రాశారు. "ఆంధ్రప్రభ" విలేఖరి కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ ఆఫీసు మేనేజరే కాబట్టి ఇదికూడ రంగా పక్షంవారి ప్రకటనగానే ఎంచవచ్చు.

గోవాడనుంచి అమృతలూరుకు రెండు మైళ్ళదూరం వుంది. రాత్రి 2½ గంటలకు గోవాడసభలు పూర్తిఅయ్యాయి. అపుడు సాధారణంగా ప్రజలేమిచేస్తారు? నిద్ర తోసుకువస్తున్నవారు నిద్రపోతారు. ఇతరులు విడిపోయి ఎవరిదారిని వారు తమగ్రామాలకు పోతారు. అంతేగాని, 600 మంది రెండు మైళ్ళునడచి, గుంపుగా అమృతలూరు కమ్యూనిస్టు ఆఫీసుకు ఎందుకువస్తారు? ఈప్రశ్నకు సమాధానం రంగాగారి ప్రకటనలోగాని, "ఆంధ్రప్రభ" విలేఖరి వ్రాతలోగాని, ఇతర కాంగ్రెసు పెద్దల వ్యాసాలలోగాని లేదు. ఈ గుంపుకు ముందు డప్పులు వగైరా వాయిద్యాలు ఎందుకు? అర్ధరాత్రివేళ యింకోవూరుకు డప్పుల వాయిద్యంతో ఊరేగింపు ఎందుకు? "కమ్యూనిస్టుపార్టీ నశించాలి, జోషి ముఠా నశించాలి" అనే పిచ్చికేకలు ఎందుకు? ఇవన్నీ జరిగాయనే విషయం అమృతలూరు ప్రజలంతా ఎరుగుదురు.

ఇంకో వైరుధ్యం చూడండి: "అమృతలూరువద్ద దారిలో పొంచివుండి" కొట్టారని రంగా ఆరోపించుతున్నారు. "ఆంధ్రప్రభ" విలేఖరి "అమృతలూరు కమ్యూనిస్టు ఆఫీసు వద్దకు సమీపించగానే రాళ్ళు పడసాగినవి" అని వ్రాశారు. జరిగిన నిజం చెప్పదలిస్తే, ఇద్దరు పెద్దమనుష్యుల మాటలకు తేడా వుండదు. అబద్ధాలు చెప్పేటప్పుడు అన్నీ అవకతవకలే వుంటాయి. రంగా తనవాళ్ళు సభనుంచి వెళ్ళిపోతూండే నిర్మిమిత్తంగా కమ్యూనిస్టులు దారికాచి కొట్టారని ఆరోపించ దానికి ప్రయత్నించారు. ఇంత దూరాలోచనలేని "ఆంధ్రప్రభ" విలేఖరి 600 మంది గుంపు కమ్యూనిస్టు ఆఫీసువద్దకు వచ్చినట్లు ఒప్పుకున్నాడు. కేకలు వేయడం, ఆఫీసుపైకి దాడిచేయడం దాని యిద్దరూ అబద్ధమాడారు.

ప్రొద్దుటి ఘటన

25 వ తేదీ ఉదయం గోవాడసభకు వస్తున్నవారు అమృతలూరు ఆఫీసువద్దకు వచ్చి 'కమ్యూనిస్టుపార్టీ నశించాలి' వగైరా కేకలు వేశారని ఆఫీసులోవున్న కామ్రేడ్సు ఆక్షేపించితే, వారిని కొట్టారని మా విలేఖరి రిపోర్టులో వ్రాశారు. కాని యీ విషయాన్ని గురించి రంగాప్రకటనలో లేనేలేదు. "ఆంధ్రప్రభ" విలేఖరి ఏమీ వ్రాయలేదు. కాశేశ్వరరావు, కల్లూరి చంద్రమౌళి వగైరా పెద్దమనుష్యులు పత్రికలలో వ్రాసిన స్టేటుమెంటులలో కూడా ఈ ఘటనను గురించి సూచనలేదు. ఎందువలన? తమవాళ్ళు తప్పుచేశారు. దినపత్రికలు తమకు అనుకూలం కాబట్టి ఆవిషయం దాచి, ప్రపంచం కళ్ళుమూసి యీ నాయకమ్మన్యులు ప్రయత్నించారు. కాపిల్లి కళ్ళుమూసుకొని పాలుతాగుతూండే, లోకం కళ్ళుమూసుకోదు. నిజం బయటపడి తీరుతుంది.

తెనాలి తాలూకా కమ్యూనిస్టుపార్టీ 26 వ తేదీన అమృతలూరు ఘటననుగురించి నిజం తెలుపుతూ కరపత్రం ప్రకటించింది. కాంగ్రెసు పెద్దలు దాయదలచిన విషయం దాగలేదు. ఉదయం కాంగ్రెసు లాఠీలు అమృతలూరు ఆఫీసువద్ద చేసిన దౌర్జన్యం ప్రజలకు తెలిసింది. మరోదారిలేదు. ఇంకా అబద్ధాలు ఆడి నిజం కప్పివుచ్చాలి; తమ కిమ్మత్తు బుద్ధి తక్కువ చర్యలను సమర్థించుకోడానికి కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ ఏమిచేసిందో చూడండి!

ఏప్రిల్ 30 వ తెనాలితాలూకా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ ఒక కరపత్రం ప్రకటించింది. దానిలో యిలావుంది. "రెండెడ్ల బండ్లు, ఒంటెద్దుబండ్లు, స్త్రీలు ఊరూరా ఊరేగింపుతో తమకు కావలసిన ఆహారపదార్థాలతో బయలుదేరాయి. ఈ దృశ్యాలు చూచిన కమ్యూనిస్టులు ఆశ్చర్యపడ్డారు. ఆశ్చర్యమల్లా అసూయగా మారింది. ఆలోచనపై ఆలోచనలు సాగాయి. పర్యవసానం 25 వ తేదీ ఉదయం ఊరేగింపుతో పోతున్న ప్రజలపై

గ్రామకమ్యూనిస్టు ఆఫీసునుంచి రాళ్లుపడటం" అని వ్రాసుకున్నారు. దీనినే కాబోలు! దొంగలుపడ్డ ఆరునెలలకు కుక్కలు మొరిగాయంటారు!

ఇదే నిజమైతే, రోజుకొక స్టేటుమెంటు దినపత్రికలలో పంపుతున్న రంగా, కాశేశ్వరరావు, చంద్రమౌళిగార్లు ఎందుకు మిండే జరుగుట చెప్పలేదు? దీనికి యీ పెద్దమనుష్యులు ఒక్కరూ సమాధానం చెప్పలేదు. చెప్పలేరుకూడా! ఒకాన్ని మరుగుపరచి అబద్ధాలు ఆడేవారికి సత్యం వెలిక్కాలు వలె గొంతు దిగదు! పాపం!

రెచ్చగొట్టారు

గోవాడసభలో రంగా, చంద్రమౌళి, కాశేశ్వరరావు ప్రభృతులు సభికులను ఎలా రెచ్చగొట్టారో చూపుతాను. వారి నోటినుండి వెడలిన మాటలనే ఉదహరించుతాను.

'ఆగస్టు విప్లవంలో చేరక' కమ్యూనిస్టులు దేశద్రోహం చేశారని ఉపన్యాసకులందరూ చెప్పారు. ఆగస్టు ఉద్యమం తాను ప్రారంభించలేదని గాంధీజీ ఒప్పుకున్నాడు. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడైన అబుల్ కలాం ఆజాద్ అగస్టుపోరాటంతో కాంగ్రెసుకెట్టి సంబంధం లేదని స్పష్టపరచారు. కాని యీ పెద్దమనుష్యులు అగస్టువుడుకులను, అనగా విధ్వంసక చర్యలను 'ఆగస్టు విప్లవమనీ' 'పోరాటమనీ' యింకా పిలుస్తున్నారు. పైగా వాటిలో చేరనందుకు కమ్యూనిస్టులను ద్రోహులని నిందించుతున్నారు. సభికులను యిలా రెచ్చగొట్టడానికి ప్రయత్నించారు గోవాడసభలో.

మరొక ఉదాహరణ చూడండి: రంగా ఉపన్యాసంలో "సామ్రాజ్యవ్యతిరేక సంరంభము సాగించుకోవాలంటే కోటిన్ని ఒక్కప్పుడెత్తనాన్ని, ఈ మాస్కో మదర్శకాన్ని, ఈ కమ్యూనిస్టు పార్టీని నియంత్రించాలి. మొట్టమొదట తొలగద్రోయాలి" అని చెప్తున్నారు (ఇది అమృతలూరుకి వెళ్ళిన రంగాగారి ఉపన్యాసంనుంచి గ్రహించబడింది.)

అంటే, రంగాగారికి ముందు కర్తవ్యం బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులతో పోరాడటం కాదు. స్వరాజ్యపోరాటమూ కాదు. అందుచే, 'కమ్యూనిస్టుపార్టీని నియంత్రించాన్ని మొట్టమొదట తొలగద్రోయాలని' ప్రజలను హెచ్చరించుతున్నారు. రెచ్చగొట్టుతున్నారు.

'ఆగనీకండి మనుషు అదంట మన్నెష్టు' అన్నారు పెద్దలు. చంద్రమౌళిగారేమన్నారో చూడండి! "బ్రిటిషు ప్రభుత్వంకన్న, ఇతర పార్టీలకన్న దేశాన్ని అధోగతికి తీసుకుపో తున్నారు కమ్యూనిస్టులు" అని చెప్పారు. అంటే, వీరి దృష్టిలో బ్రిటిషుప్రభుత్వం పోయి దేశానికి స్వరాజ్యం రావడంకంటే ముఖ్యం కమ్యూనిస్టులతో పోరాడుమన్న మాట. కించిత్ యింగితజ్ఞానం వున్నవారు యిలా మాట్లాడలేరు. దేశభక్తి తమ కర్తవ్యమని

మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు

మరచినపుడే యిలాంటి మాటలు నోటినుంచి బయల్వెడలుతాయి.

దీనాలాపాలు

కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దలు గోవాడలో సభికులను రెచ్చగొట్టారనడానికి పైన ఉదహరించిన వారి సుభాషితాలే చాలు. వారు కట్రితో లాఠీలను పోగుచేసి, గుంపును అమృతలూరు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసుపైకి దాడి చేయించారు. తగిన ప్రాయశ్చిత్తం జరిగింది.

ఇంక కాంగ్రెసు పెద్దలు దీనాలాపాలు ప్రారంభించారు. తమవారికి దెబ్బలు తగిలాయని గోలపెడుతూ ప్రజల సానుభూతికొరకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అనేకఅబద్ధాలను ప్రచారం చేస్తున్నారు. వారి అబద్ధాలలోని పరస్పర వైరుధ్యాలను పైన రుజువు చేశాను. ఇంక వారి దీనాలాపాలను మచ్చుకు చూపుతాను.

మే 2 తేదీ "ఆంధ్ర పత్రిక"లో అయ్యదేవరవారు యిలా చెప్పుకున్నారు: "నేను 40 సంవత్సరాలనుండి కాంగ్రెసులో పని చేయుచున్నాను. బ్రిటిషువారు మనలను చాలా బాధలు పెట్టినారు. కాని ప్రస్తుతము కమ్యూనిస్టులు పెట్టుచున్న బాధలు యింతవరకు పెట్టలేదు. ఇదివరకు జస్టిసు పార్టీవారిని ఎదుర్కొంటినాము. కాని వారు ఇలా తిట్టలేదు...." అని కాశేశ్వరరావుగారు వాపోయారు. ప్రజాసేవ చేస్తున్న కమ్యూనిస్టులను యీ లాగున నిందించుతున్నారు. ఈ 'ఉపవిష్టులు రాష్ట్రకారుడికి' బ్రిటిషు ప్రభుత్వంపెట్టే బాధలకంటే కూడ కమ్యూనిస్టులబాధ ఎక్కువగావుందట. అద్దెపల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, దర్శిపల్లి రామా వగైరా జస్టిస్‌పార్టీ ప్రముఖులతో చేతులు కలుపుతున్న యీయనకు కమ్యూనిస్టుపార్టీకంటే జస్టిస్‌పార్టీ మంచిదిగా కన్పించడంలో ఆశ్చర్యంలేదు.

ఇంక కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు యేమంటున్నారో చూడండి. పైన గోవాడ సభలో వీరి సుభాషితం ఉదహరించాను. మే 2 తేదీ "ఆంధ్రపత్రిక"లో వీరొక ప్రకటనచేశారు. దానిలోని దీనాలాపం చూడండి: "కాంగ్రెసు అహింసా సిద్ధాంతానికి భంగంకలిగేటి చేష్టలు చేయవద్దని ప్రజలకు విన్నవిస్తున్నాను. కమ్యూనిస్టులు అవలంభించే దౌర్జన్య పద్ధతులను ఆపి, లా, అర్డరులను రక్షించవలెనని సరిగా ప్రభుత్వంవారిని కోరుతున్నాను. ఇక ముందు ఇలాంటివి జరుగవని ఆశిస్తున్నాను" అని చెప్పుకున్నారు.

వీరు గోవాడసభలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వం కంటే కమ్యూనిస్టులు దేశానికి నష్టం కలుగచేశారని సభికులను రెచ్చగొట్టారు. కాని పన్ని లాఠీల నాయకత్వాన కమ్యూనిస్టు ఆఫీసుపై దాడికి పంపారు. అప్పుడు యీ పెద్దమనిషికి అహింసావిధానం అడ్డురాలేదు. ఇప్పుడు మాత్రం ఒకవైపున అహింసామంత్రం జపం చేస్తున్నారు. మరోవైపున లా, అర్డరులను రక్షించవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు.

ఎంత దిగజారుడో చూడండి! ఈయనరాష్ట్ర కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ అధ్యక్షుడు. కాని ప్రజలమీద ఏమాత్రం విశ్వాసం లేదనేసంగతి వీరి ప్రకటన రుజువుచేస్తోంది. మనను దాసత్వంలో వుంచిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని లా, అర్డరులను కాపాడమని ప్రాధేయపడుతున్నారు. పాపం శమించుగాక!!

కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దలు యిప్పటికైనా ఒక విషయం ఆలోచించాలి. కమ్యూనిస్టులపై వ్యతిరేకత తమను (మిగతా 3 వ పేజీలో)

★ సంపాదకీయం

విజయోత్సవం

ఆరు సంవత్సరాల యుద్ధం నేటితో సమాప్తమయింది. ప్రపంచంలో ఏకఛత్రాధిపత్యం చలాయించదలచిన నాజీ మూకలు నేటితో పతనమయాయి. యూరపులో విజయఢంకా మ్రోగుతోంది.

అబిసీనియన్ ప్రజల్ని విషవాయువుతో మాడ్చిన ముసోలిని ఇటాలియన్ ప్రజల క్రోధాగ్నికీలలకు మాడి చచ్చాడు. ఇటలీలో ఫాసిజం నాశనమైంది.

యూరపులో ఇంచుమించు అన్ని దేశాల్లోను ప్రజాప్రభుత్వాలేర్పడ్డాయి.

ఇక ముందెప్పుడూ యిలాంటి యుద్ధాలు రాకుండా చేయుడానికి వివిధ రాజ్యాల ప్రతినిధులు శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలో సమావేశం జరుపుతున్నారు.

ఏ దుష్టశక్తుల వినాశం కోరుతూ కాంగ్రెసు 1942 అగస్టులో తీర్మానం గావించిందో, ఆదుష్టశక్తులు యూరపులో నేడు నశించాయి. ప్రజావిజయం సిద్ధించింది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమంతట రేపు ఆదివారం నాడు (13-5-45) సభలు, ఊరేగింపులు చేసి విజయోత్సవాలు జరుపుదాం.

త్వరలోనే, జపాను ఫాసిజాన్ని కూడా విధ్వంసించి, ఆసియాఖండ వాసులకు శాశ్వత స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించేరోజులు దగ్గరకొస్తున్నాయి. యూరప్‌లో మాదిరిగానే ఆసియాలోకూడా ప్రజాప్రభుత్వాలేర్పడ గల అవకాశం లభిస్తోంది. భారతీయులీయుద్ధంలో వ్యవహారపూర్వకంగా పాల్గొని, తమ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించాలంటే, ప్రజా ప్రతినిధులతో గూడిన జాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపించబడాలి. ఇందుకు అమెరికాలో శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిట్ బ్రహ్మాండమైన ఆందోళన చేస్తోంది. శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశంలో పాల్గొంటున్న ప్రతినిధులకు కర్తవ్యబోధ చేస్తోంది. మనం కూడా మన దేశంలో జాతీయ ప్రభుత్వ స్థాపనకై ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో పని చేస్తామని ప్రతిజ్ఞ చేదాం. కాంగ్రెసు నాయకులవిడుదలను కోరుతూ ఆందోళనచేదాం. కాంగ్రెసు-లీగ్ ఐక్యతకు ఎడతెగని ప్రచారం చేస్తామని శపథం తీసుకుందాం.

స్వేచ్ఛావనంలో స్వతంత్ర భారతదేశం ఉచితస్థాన మలంకరించేలా చేసుకోడానికి మన కర్తవ్యాన్ని మనం నెరవేరుస్తామని దీక్ష గైకొందాం.

(4 వ కాలం తరువాయి) ప్రయత్నించింది. "ఆంధ్రప్రభ" అమృతలూరు ఘటనల విషయంలో రంగాముఠాపక్షం వహించి సత్యాన్ని మరుగుపరచడానికి పూర్తిగా తోడ్పడింది. ఈ వైఖరి విడనాడినపుడే దినపత్రికలు ప్రజలలో సామరస్యం ఏర్పడటానికి సాయపడగలుగుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. "ఆంధ్రపత్రిక" ప్రారంభించిన సత్సాంప్రదాయాన్ని కొనసాగించగలుగుతాయని ఆశించుతాను. 6-5-45

ఫిరోజ్‌ఖాన్ బూకరింపు

శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశానికి ఇండియాప్రభుత్వం తరపున ప్రతినిధిగా వెళ్ళిన సర్ ఫిరోజ్ ఖాన్‌నూన్ 100 మంది పత్రికా ప్రతినిధులయెదుట ఒక ప్రసంగం గావించాడు. అందులో, జపాన్‌సేనలు బర్మామీదుగా ముందుకి తోసుకొస్తుంటే, గాంధీ ఏజంట్లు రైల్వే స్టేషన్లు, పోస్టాఫీసులు తగలబెట్టినట్లు చెప్పాడు. గాంధీజీయే స్వయంగా పట్టదిక్కారాన్ని ప్రోత్సహించాడట! ఎందువల్లనంటే, బ్రిటన్ ఓడిపోయినట్లు గాంధీజీ నిర్ధారణచేసుకొని, జపాన్‌వారిని సంతోషపెట్ట దలచాడట!

ఈ "సర్" బిరుదాంకితుడు ఇంకా యిలా చెప్పాడు: "ఈ సమయంలో గాంధీజీ తన నాయకత్వంనుండి వైదొలగి, ఒక యువకునికి ఆధిపత్యం యిచ్చినట్లయితే, దేశానికి ఎంతైనా మేలుచేసిన వాడౌతాడు. గాంధీజీకంటె పండిట్ నెహ్రూ నాయకత్వం మంచిది. ముసల్మానులలో నెహ్రూకి చాలా పలుకుబడి ఉంది. గాంధీజీకిగల మొండిపట్టుదల నెహ్రూలో లేదు. అయితే, నెహ్రూ గాంధీజీని ఎంత యెక్కువ గౌరవిస్తాడంటే, గాంధీజీ తన నాయకత్వాన్ని పూర్తిగా వదులుకుంటేనేగాని నెహ్రూ ముందడుగు వేయలేడు.

"....కాంగ్రెసుపార్టీ ముసల్మానులతో ఏకీభావానికి వచ్చిననాడు, ఇంగ్లండు భారతదేశం విడిచిపెట్టవలసి వస్తుంది. మాలో మాకున్న అభిప్రాయభేదాలే ఆలస్యానికి కారణం."

ఈ ప్రసంగంలో మూడు ప్రధానాంశాలున్నాయి. మొదటిది, గాంధీజీ జపాను అనుకూలుడని; రెండవది, నెహ్రూకి కాంగ్రెసు నాయకత్వం ఇవ్వాలని; మూడవది, కాంగ్రెసు-లీగుల మధ్య ఒడంబడిక జరిగితే బ్రిటన్ ఇండియానుంచి వైదొలగుతుందని.

మొదటి ఆరోపణకు గాంధీజీ చక్కని జవాబిచ్చాడు. "నన్ను జపాను అనుకూలుణ్ణిగా బ్రిటిషు పాలకవర్గం భావించిన రోజులున్నాయి. కాని, వారా ఆరోపణను నెమ్మదిగా ఉపసంహరించుకున్నారు. దానికి కొంచెమైనా ఆధారంలేదు. తిరిగి, యీ రోజున సర్ ఫిరోజ్ ఖాన్ నూన్ ఆ ఆరోపణచేయడం ఆశ్చర్యంగావుంది.... నేను భారత దేశానికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కోరుతూవచ్చాను. అందువల్ల, బ్రిటన్ ఓడిపోయి, జపానుగెలవడం నాకెన్నటికీ సంతోషం కలిగించదు.... 1942 అగస్టులోను, ఆ తర్వాత, జరిగిన శాసనోల్లంఘనోద్యమంతో గాని, విధ్వంసక చర్యలతోగాని నాకెట్టి సంబంధమూలేదు: కాంగ్రెసుకీ కూడా ఎట్టి సంబంధమూ లేదు. తగినసమయం వచ్చినప్పుడే అట్టి కార్యక్రమాన్ని, శాసనోల్లంఘనం సాగించడానికి నాకధికారం ఈయబడింది. కాని, ఎట్టిచర్య నేను తీసుకొనే అవకాశం లభించకముందే నన్ను అరెస్టుచేశారు. అందువల్ల 1942 లో జరిగిన అల్లరులకు నేనుగాని, కాంగ్రెసుగాని, కారకులంకాము."

ఇక నెహ్రూవిషయమై గాంధీజీ యిలా అన్నాడు: "నా తర్వాత నెహ్రూయే కాంగ్రెసు నాయకుడని నేనెప్పుడో చెప్పాను. అయితే నెహ్రూకి స్వేచ్ఛనీయకుండా ఇండియా ప్రభుత్వం జైల్లో ఉంచింది. ఇండియా ప్రభుత్వం నెహ్రూని, తదితరనాయకుల్ని, విడుదల చేయమని ఫిరోజ్‌ఖాన్ కోరవలసియుంది. అలా విడుదలచేయకపోతే, రాజీనామా పెట్టి బయటికి రావాలి. అప్పుడు తన కోరిక సఫలం కావడానికి నేను తప్పక తోడ్పడతాను."

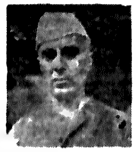

ఇక, జవహర్లాల్ నెహ్రూ విషయమై ఫిరోజ్‌ఖాన్‌నూన్ చేసిన 'ఛాలెంజి'కి గాంధీజీ సరియైన జవాబు చెప్పాడు. కాంగ్రెసు సారధ్యం తన తరువాత నెహ్రూదేనన్నాడు. నెహ్రూ నాయకత్వం అంటే అంత తహతహ కనబరుస్తున్న ఫిరోజ్‌ఖాన్‌నూన్ ఆయన విడుదలకై ప్రభుత్వాన్ని అడగమన్నాడు. ప్రభుత్వం విడుదల చేయకపోతే, రాజీనామా యిచ్చి తొలగమన్నాడు.

ఈ సామ్రాజ్యవాద బంటును లోకంయెదుట బట్టబయలొనర్చడానికి, పత్రికా విలేఖరులే ప్రశ్నలమీద ప్రశ్నలు వేసిరి, ఉక్కిరిబిక్కిరి అయేలా చేశారు. ఇప్పుడు గాంధీజీకూడా జవాబుచెప్పి, తన నిజాయితీని రుజువుచేసుకున్నాడు.

అయితే, ఒక్కవాక్యానికిమాత్రం మహాత్ముడు జవాబుచెప్పలేదు. "కాంగ్రెసుపార్టీ ముసల్మానులతో ఏకీభావానికి వచ్చిననాడు ఇంగ్లండు భారతదేశాన్ని విడిచి వెళ్ళవలసివస్తుంది. మాలో మాకుగల అభిప్రాయభేదాలే ఆలస్యానికి కారణం" అన్నాడు ఫిరోజ్ ఖాన్‌నూన్. నిజంగా, గాంధీజీయే తిరిగి తన్నారో సంప్రదింపులు ప్రారంభించి, ఒడంబడిక కుదిరేవరకూ బయటికి రాకూడదని శపథంతీసుకుంటే, శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశానికి ఫిరోజ్‌ఖాన్‌నూన్ లాంటి గులాములు "ఇండియా ప్రతినిధులమ"ని చెప్పుకోగలిగియుండేవారా? అట్టి ఒడంబడిక పత్రం తీసుకొని, కాంగ్రెసు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి ఛాలెంజి విసిరితే, బ్రిటిష్ ప్రతినిధి శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశంలో భారత స్వాతంత్ర్యవాదను నిరాకరించగలడు. భారత స్వాతంత్ర్యవాంఛనుగూర్చి శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిట్ మిత్రరాజ్య ప్రతినిధులకు పంచిపెట్టిన మానిఫెస్టో కార్యరూపం దాల్చకుండా ఉంటుందా? భారతదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని గురించి మొలటోవ్ శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశంలో గావించిన ఉపన్యాసం యితర ప్రతినిధులలో ఆవేశం కలిగించింది. హాల్లో చాలాసేపు కరతాళధ్వనులు ప్రతిధ్వనించినప్పుడు, జె. జె. సింగు దగ్గరకు చాలామంది యితర పత్రికా ప్రతినిధులువచ్చి, యిలా అన్నారట: "భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం యీరోజున సిద్ధించినట్టే వుంది!"

ఏ వేవెల్ ప్రభువో, ఏ ఆచెన్లెక్ సేనానియో, ఇండియా సమస్యపై రాజీనామా లిస్తారనీ, అమెరీలు తొలగిపోతారనీ, ఆశలువారి పెదియుండడం కంటె, మనమే స్వయంకృషివల్ల పరప్రభుత్వాన్ని తొలగించాలి. అట్టి శక్తి కాంగ్రెసు-లీగ్ ఒడంబడికద్వారా సాధ్యమౌతుంది. వేవెల్, ఆచెన్లెక్‌ల రాయబారాలు, శ్రీమతి విజయలక్ష్మి ఉపన్యాస పరంపరలు, మొలటోవ్‌వంటి మిత్రరాజ్య ప్రతినిధుల ప్రతిపాదనలు, అట్టి ఒడంబడికకు తప్పక తోడ్పడతాయి.

(2వపేజీతరువాయి) ఎక్కడికితీసుకుపోతుందో ఆలోచించాలి. ప్రజలపైవిశ్వాసంవిడనాడి, ప్రభుత్వందగ్గరకు ఎలా పోతున్నారో గమనించాలి.

దేశభక్తులకు మనవి

ఆంధ్రప్రజలు యీ సోదరకలహం జాతీయోద్యమానికి క్షేమకరంగాదని ఎరుగుదురు. కాంగ్రెసువాదులు, కమ్యూనిస్టులుకూడ ప్రజల బిడ్డలే కాంగ్రెసు వుద్యమాలలో తరిఫీదు పొందిన యువకులే కమ్యూనిస్టులు. నేడు కమ్యూనిస్టులం ప్రజాసేవలో నిమగ్నులమయి పనిచేస్తున్నారు. ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించడానికి శాయశక్తులా కృషిచేస్తున్నారు. రైతులలో, కార్మికులలో వేయేల, పీడిత ప్రజలందరిలో పనిచేస్తున్నారు. కరువు కాటకాలనుండి ప్రజలను రక్షించడానికి కృషి చేస్తున్నారు.

కాంగ్రెసు పెద్దలు కూడ జాతీయోద్యమంలో పాల్గొన్నవారే. కాని వారు నేడు పాత పుణ్యంపై ఆధారపడి నాయకత్వం కోసం పెనుగులాడుతున్నారు. మంత్రివర్గాలను వీడినప్పటినుంచి నేటివరకు వారుచేసిన ప్రజాసేవలేదు. అంతాఎందుకు? జైళ్ళనుంచి విడుదలయాక వీరుచేసిన పని ఏమిటి? కమ్యూనిస్టుల నిందించుట మినహా చేసినపని శూన్యం. తమ ప్రతిష్ఠకే భంగకరమైన అవినీతి ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రజలకే అవమానకరమైన రిపోర్టును గాంధీజీకి వ్రాశారు. తాము తెలివితక్కువ పనులుచేస్తూ కమ్యూనిస్టులను దేశద్రోహులని నిందించుతున్నారు. తమ తెలివితక్కువ పనులవల్ల దెబ్బతిని, రక్షించమని ప్రభుత్వంవైపు పరుగెత్తుతున్నారు.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు పెద్దలను యిలాంటి పతనాన్నుంచి రక్షించడం దేశభక్తుల కర్తవ్యం. ప్రజాసేవకులందరికి తండ్రులైన ఆంధ్రప్రజలు యిందుకు పూనుకోవాలి. మళ్లీ కులకక్షలు, వేర్వేరు పంక్తులువెస్తున్న పురోహిత రాజ్యప్రవాహాన్ని అరికట్టాలి. అపుడే భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని ఆంధ్ర జాతీయోద్యమాన్ని ముందుకుతీసుకుపోగలుగుతాం.

ఈ సందర్భంలో "ఆంధ్ర పత్రిక" అమృతలూరు ఘటనలను గురించి వ్రాసిన సంపాదకీయాన్ని పునరుల్లేఖించుతూ యీ వ్యాసాన్ని ముగించుతాను.

మే 2 వ తేదీ "ఆంధ్రపత్రిక" సంపాదకీయంలో యిలావ్రాసింది "ఆంధ్రప్రజాజీవిత మీయకారణకలహములచేత కలుష దూషితమవడంలోచనీయము. ఆర్థికంగానూ సాంఘికంగానూ ప్రజలనేక కష్టముల పాలవుతున్నారు. రాజకీయంగా దేశాన్ని అలముకొనివున్న చీకట్లు ఇంచుకంతైనా పాయలేదు. ప్రపంచంయొక్క భవితవ్యమే నిర్ణయించబడబోతున్నది ఇటువంటి మహాసందిగ్ధ తరుణంలో అసూయాగ్రస్తులమై, అల్పవిషయములపైన మనలో మనము కలహించుకొనడం కంటె అవివేకం మరొకటి వుంటుందా? ఎంతటి అగ్రహ కారణం కలిగినప్పటికీ ప్రజలు కొంతం వీడరాదనిన్నీ, ఉభయపక్షములవారూ తమ వివాదముల నింతటితో కట్టిపెట్టి దౌర్జన్య పద్ధతులను తీవ్రంగా నిరసించి ప్రజాసేవలో నిమగ్నులు కావలసిందనీ కోరుతున్నాము."

ఈ సందర్భంలో దినపత్రికలకు ఒక మనవి. ఇంతవరకు ఒక పక్షం వహించి, వార్తలను పత్రికలలో ప్రకటించుతున్నారు. సత్యాన్ని వెల్లడించడంకంటే, కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దల చర్యలను సమర్థించడమే ప్రధానంగా ఎంచుతున్నారు. మొదటిసారి "ఆంధ్రపత్రిక" పై సంపాదకీయంలో నిష్పాక్షికంగా వ్రాయడానికి (మిగతామొదటికాలం)

యూరప్‌లో యుద్ధం సమాప్తి

బెర్లిన్‌పై ఎగురుతోంది ఎర్రజెండా. స్వతంత్ర కార్మిక విజయఘోషలు మిన్ను ముట్టుతున్నాయి మిలాన్‌లో. పెటపెటా విధ్వంసమవుతున్న నాజీ దాస్యశృంఖలాల శబ్దం ప్రేగ్ వీధివీధిని మారుమ్రోగుతోంది. ఉరి త్రాళ్లు సడలించుకొన్న హాలెండు, డెన్మార్కు, నార్వేల గొంతులలోనుంచి మంగళ గీతాలు సనసన్నగా వినవొస్తున్నాయి

ఇటాలియన్ ఫాసిజం మొలకెత్తి మహా వృక్షమయింది మిలాన్‌లో - నాజీ విషసర్పం పెరిగి పెద్దదయింది మ్యూనిక్‌లో. మిలాన్ దేశభక్తుల వశమయింది. మ్యూనిక్ మిత్ర సేనల వశమయింది. నాజీజం, ఫాసిజం సర్వనాశనమౌతున్నాయి.

మిలాన్ నగరవీధిలో మట్టిలో దొర్లుతూంది ముష్కర ముస్సోలినీ మృతదేహం. బెర్లిన్ శిథిలాలలో హిరణ్యాక్ష హిట్లర్ శవం కుళ్ళుతోంది.

తల్లి రొమ్ము గుద్దిన మాతృద్రోహులు - జాన్ అమెరీ (అమెరీకొడుకు) - లావల్ - పెటాన్‌ల - మెడలకు ఉచ్చులు బిగింప ఉవ్విళ్లూరుతున్నాయి ఉరిత్రాళ్ళు. బలియైన విప్లవ యోధుల రక్తం హార్దికక్షాన్ని ప్రతీకారం కోరుతోంది. హింసాకాండకు, అమానుష కృత్యాలకు, చిత్రవధకు గురియైన ఆక్రమిత ప్రజల అశ్రువులే నదులై సముద్రమై హింగిపార్టి నాజీకిరాతకుల ముంచివేస్తోంది. ఆక్రమిత ప్రజల దీనారవాలు, హాహాకారాలు పర్జన్యకంఠారావాలై ఫాసిస్టు సైనికనాయకుల గుండెలు బ్రద్దలు చేస్తున్నాయి. ఫాలాక్షుని నేత్రంలాంటి న్యాయదేవత కఠిన శాసనాగ్నిలో పడి మసిమై నుసిమైపోవ సిద్ధమౌతున్నారు ఈరాక్షసుల హంతకులు.

యూరప్ యుద్ధం ముగిసింది. అన్ని రంగాలలోను ఆయుధాలు క్రింద పారేయండని డోనిట్జ్ ఆజ్ఞాపించాడు.

శాంతి దేవతకు విముక్త ప్రజలు ఆనందాశ్రువులతో విజయ వీరాంజనా అర్పించుతున్నారు. నులిమివేయబడిన గొంతులు సవరించుకొని మంగళ గీతికలు వినిపించుతున్నారు.

★

విజయమదాంధతతో హిట్లరు సోవియట్‌పై 1941 జూన్‌లో హఠాత్తుగా పడ్డాడు. సోవియట్‌కు వ్యతిరేకంగా బ్రిటన్ అమెరికాల సాయం అందించారు. కాని అతని ఆశలడియాసలయినాయి.

"కొన్నివారాలలో విజయం చూడబోవచ్చును. బెర్లిన్‌కు స్టాలిన్‌ను ఖైదీగా పట్టుకువస్తాను" అని ప్రగల్భాలు పలికాడు హిట్లరు. ఆ దండాలకు అదిరిపోలేదు సోవియట్ ప్రజ. ఈ విషసర్పపు పడగ నీడలు ప్రసరించిన కలిగే ప్రమాదాన్ని తక్కువ అంచనా వేయలేదు. చెమటోడ్పుకు, రక్తమోడ్పుకు ప్రాణాలను బలిపెట్టడానికి, దేశాన్ని రక్షించడానికి సోవియట్ సిద్ధమైంది.

ఫాసిస్టు సైన్యం అజేయసైన్యం అనేది మిథ్యయని రష్యా-జర్మన్ యుద్ధ ప్రారంభంలోనే స్టాలిన్ చెప్పాడు. "నెపోలియన్ సైన్యం అజేయసైన్యం అనుకొనేవారు. కాని దానిని రష్యా, ఇంగ్లండు, జర్మనీలు వరుసగా ఓడించాయి. కైజర్ సైన్యం అజేయమని భావించేవారు. అదికూడా అనేకసార్లు రష్యన్-ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి సైన్యాల చేతులలో ఓడిపోయింది. తుదకు ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి సైన్యాలు కైజర్‌ను ఓడించాయి. జర్మన్-ఫాసిస్టు సైన్యవిషయంకూడా అంతే. ఇంత వరకూ అది తీవ్రప్రతిఘటనను ఎదుర్కోలేదు: కాని మనదేశంలో ఎదుర్కోబోతున్నది." అని అన్నాడు. అలాగే జర్మనీని ఎదుర్కొంది. దెబ్బతీసింది. పరాజయం కలిగించింది.

"నెపోలియన్ మాస్కోనగరాన్ని దర్శించనన్నా దర్శించాడు. కాని హిట్లర్‌కు దొరికేది మాస్కో ఫొటోమాత్రమే." అన్న రోకొసొవ్‌స్కీమాటలు అక్షరాల నిజమైనాయి. మాస్కో పొలిమేరలలో నాజీ సైన్యాలు మసిఅయినాయి. లెనిన్‌గ్రాడ్ అగ్నివలయంలో హోరతపస్సును విరిచింది. జర్మన్లను ధిక్కరించింది. స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌లో అపూర్వ సాహసాలు ప్రదర్శించింది, కథ అడ్డంగా తిప్పింది. యుద్ధచరిత్రను, ప్రపంచ చరిత్రనే మార్చివేసింది సోవియట్.

ప్రపంచాన్ని దాసదుష్టగా చూడదలచినహిట్లరు కలలు పగటి కలలుగానే వుండిపోయాయి. ఒక్కొక్కటిగా ఆక్రమితదేశాలు విముక్తి చెందాయి. బెర్లిన్‌పై ఎర్రజెండా ఎగురుతోంది. హిట్లరు, గోబెల్సుల శవాలు బెర్లిన్‌లో ఎక్కడో మురుగుతున్నాయి. గోరింగ్ పత్తాలేడు. హిమ్లర్ అంతుకనపడలేదు. హిట్లర్ స్థానే అడ్మిరల్ డోనిట్జ్ అనే వాడొకడు తెరకెక్కాడు. రిబ్బన్‌ట్రాప్ అదృశ్యపు అయ్యాడు. నాజీ సేనలు లక్షలాదిగా చిందర వందరై ఎక్కడికక్కడ తెల్లజెండాలు ఎత్తుతున్నాయి. వాయువ్య జర్మనురంగమంతా మాంట్‌గొమరీకి దాసోహమన్నది.

ఉత్తర ఇటలీలోని దేశభక్త సైన్యాలు విజృంభించి ఇటలీని పూర్తిగా విముక్తిజేశాయి ముస్సోలినీని పట్టుకొని మరణశిక్షవిధించాయి. ప్రేగ్ నగరం జెక్ స్వాతంత్ర్య యోధుల వశమయింది. దక్షిణ జర్మనీలో కూడ క్రమక్రమంగా జర్మను సైన్యాలు లొంగినాయి. తూర్పు దక్షిణ రంగంలోని 20 లక్షల జర్మన్ సైన్యాలీనాడు లొంగిపోయాయి.

ఈ యుద్ధంలో ఓడిపోతున్నామని, ఓడిపోయామని నాజీ నాయకులకు తెలుసు. కాని మరో యుద్ధానికైనా జర్మను జాతిని తయారుచేయాలనేకాంక్ష చావలేదు. అందుచేత వార్తప్రచారం మొదలుపెట్టారు. "గత యుద్ధంలో మనం ఓడిపోలేదు. మనకు ద్రోహం చేయడంవల్లనే ఓడిపోయాం". అంటూ ప్రచారంచేసి ఈయుద్ధానికి తయారు చేశారు. ఇపుడు "మన హిట్లరు వీరమరణం పొందాడు. బోల్షివిజంనుండి యూరప్‌ను కాపాడడానికి మనం యిపుడు యుద్ధంచేస్తున్నాం" అంటూ జర్మన్లకు నూరిపోస్తున్నారు. మరోప్రక్క మిత్రరాజ్యాలతో "సోవియట్‌ను విడనాడి మీతో సంధి చేసికొంటాం" అంటూ రాయబారం నెరుపుతున్నారు. కాని మిత్రరాజ్యాలు వలలో పడలేదు. సోవియట్‌ను విడనాడి చేసే ప్రత్యేక సంధికి మేం అంగీకరించమని ఖచ్చితంగా చెప్పాయి. భవిష్యత్తులో ఆంగ్లో-సోవియట్ స్పర్థలు కలిగితే, వాటిని ఆధారం చేసుకొని జర్మనీని తిరిగి మహోన్నత బలిష్ఠ దేశంగా చేసుకోవాలనే జర్మనీ గొంతెమ్మ కోర్కెలనుకూడ మిత్రరాజ్యాల ప్రజలు కొనసాగనీయరు. కాని ప్రపంచంమారిపోయింది. "ఈ యుద్ధంక్ష్యం కేవలం మన దేశానికి దాపున్న ప్రమాదాన్ని తప్పించుకోవటమే కాదు. జర్మను ఫాసిస్టు నిరంకుశాధికారం క్రింద చితికి నలిగిపోతున్న యూరోపియన్ ప్రజలందరికీ సహాయం చేయడంకూడా మన లక్ష్యం. ఈస్వాతంత్ర్య యుద్ధంలో మనం నిస్సహాయులుగా వుండం. యూరప్ అమెరికా దేశాల ప్రజలతోపాటు. హిట్లర్ మూకలగు దుష్టపరిపాలకులచే బానిసలుగా చేయబడ్డ జర్మను ప్రజలుకూడా మనకు మిత్రులుగా నిలుస్తారు. యూరప్ అమెరికా దేశాల ప్రజలు వారివారి స్వాతంత్ర్యంకోసం, ప్రజాస్వామిక హక్కులకోసంచేసే పోరాటం, మనదేశ స్వాతంత్ర్యంకోసం మనంచేస్తున్న యుద్ధంలో లీనమవుతుంది. స్వాతంత్ర్యంకోసం, బానిసత్వానికి వ్యతిరేకంగానూ, హిట్లరు ఫాసిస్టు ప్రమాదానికి వ్యతిరేకంగాను ఏలబడే సర్వప్రజా ఐక్యసంఘటనగా ఈయుద్ధం పరిణమిస్తుంది."

దూరదృష్టితో కామ్రేడ్ స్టాలిన్ పల్కిన ఈవాక్యాలు రుజువయ్యాయి. బాల్టిక్ దేశాలకు విముక్తి కల్గింది. ఫిన్లండులో కొంతవరకు [illegible]. రుమేనియా హంగరీలలో ప్రజారాజ్యాలు రూపొందుకున్నాయి. యుగోస్లావియాలో ప్రజాపక్షాల ఐక్య ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. గ్రీసు, బెల్జియంలలో అభివృద్ధి నిరోధకుల ప్రాబల్యాన్ని ఎదిరించుతూ ప్రజాశక్తులు విజృంభించుతున్నాయి. పోలండులో ప్రజారాజ్య మేర్పడింది. ఫాసిస్టుల, సామ్రాజ్యవాదుల ఆట కట్టించుతోంది. ఫ్రాన్సులో సోషలిస్టు - కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్యం హెచ్చుతోంది. అస్ట్రియాలో సర్వపక్ష ప్రజారాజ్యం స్థాపించబడింది. జెకోస్లోవేకియాలో కూడ సోషలిస్టు - కమ్యూనిస్టు ఐక్య ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. స్పెయిన్‌లో ఫ్రాంకోకు తుది ఘడియలు సమీపించాయి. ఇటలీలో కార్మిక శక్తి విజృంభించుతోంది.

ఫాసిస్టు వినాశంతో ఒక కొత్త ప్రపంచం ఆవిర్భవించుతోంది. సోవియట్ అండతో ప్రపంచప్రజలఅండతో, యూరప్‌లో ఏర్పడిన ఈనూతన ప్రజాశక్తిని, ప్రవాహాన్ని అర్థంకాని సాహసించే సామ్రాజ్యవాదులు, అభివృద్ధి నిరోధకులు తుడుచుకు పోతారు.

శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలో, సోవియట్‌కు ఎన్ని వోట్లున్నా అన్నదికాదు మనం గమనించ వలసింది. సోవియట్ వెనుక, విముక్తి యూరప్ అండవున్నదని మరచిపోరాదు. బానిసదేశ ప్రజల వలసదేశ ప్రజల ప్రపంచ కార్మికుల యొక్క స్వాతంత్ర్యకాంక్ష నూతన రోషసింహగర్జనతో ప్రతిధ్వనించుతోంది. ఆసింహగర్జనకు పురాతన సామ్రాజ్యవాద సౌధపు పునాదులు కూలుతున్నాయి.

ఫాసిస్టు ఇటలీ, నాజీ జర్మనీల పతనంతో, మిలటరిస్టు జపాను గుండెలలో బాంబులు గ్రుమ్మరించుతున్నాయి. ఫాసిస్టుతొత్తు ఫ్రాంకో గుండెలో రైళ్లు పరుగెత్తుతున్నాయి. ఫాసిస్టు భావలందుపుట్టైన సామ్రాజ్యవాదుల, రాజుల, జమీందారుల, గుత్తవ్యాపారస్థుల, అభివృద్ధి నిరోధకుల తలలపై సమ్మెట దెబ్బలు పడుతున్నాయి. బానిసప్రజల, పీడిత ప్రజల సంకెళ్లు విడిపడుతున్నాయి. కారుమబ్బులు తొలగుతున్నాయి. అరుణరేఖలు పొడచూపుతున్నాయి. ముక్తకంఠాలు విజయగీతికంతో స్వాతంత్ర్యభానుని ఆహ్వానించుతున్నాయి.

"లోకాః సమస్తాః సుఖినోభవంతు"

8—5—45

— ఉప్పలం వెంకటరామయ్య

ప్రపంచ ప్రజల స్వాతంత్ర్య విజయసారథి మార్షల్ స్టాలిన్

మిగులు ధాన్యాన్ని ★ ★ కంట్రోలుధరల కమ్మాలి

నూజివీడు తాలూకా రైతుమహాసభ నిర్ణయం

— మా విలేఖరి

పోతురెడ్డిపల్లె గ్రామ సమీపంలో పెద్ద పందిరి నిర్మించారు. వచ్చిన ప్రేక్షకులకు పక్కన భోజనసదుపాయాలు చేయబడినాయి. రైతు జండాలు రెప రెపలాడుతూ వచ్చేవారికి స్వాగతమిస్తున్నాయి। ఈ నిర్మాణంలో గ్రామంలోని రైతులు ఆబాలగోపాలంపాల్గొని మహాసభను జయప్రద మొనర్చుటకు దీక్షబూనారు.

24వ తేదీ ఉదయమయేసరికి 20 గ్రామాలనుండి 100 మంది స్వచ్ఛంద సేవకులు వచ్చారు. రైతుసభను [illegible] గ్రామంలో పూరేగించారు. 9 గంటలకు పల్లెలాగుడు పోటీప్రారంభమైనవి. పోటీలో 10 గ్రామాల జతలు పాల్గొన్నవి. గెలిచినవాటికి వెండిగంటలుబహూకరించారు.

సాయంకాలం 4 గంటలకు నూజివీడు పురవీధులలో పూరేగింపు బయలుదేరింది. నూజివీడు నుంచి పూరేగింపు పోతురెడ్డిపల్లి వచ్చింది. 1500మందియందులోపాల్గొన్నారు. తదనంతరం మహాసభ ప్రారంభమైంది. తిరువూరు తాలూకా రైతుసంఘ ప్రెసిడెంటు పేట రామారావుగారు పతాకోత్సవం చేశారు. ఈ పతాకం క్రింద నూజివీడు తిరువూరు తాలూకాలలో జరిగిన పోరాటాలు, రైతు విజయాలు, జ్ఞప్తికి తెచ్చారు. ఈనాడు తిరిగి తలయెత్తుతున్న జమీందారీ దుండగాలను యీజండాక్రిందనే ఎదుర్కోవలసి వుందన్నారు. ఈ జండా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకం కాదని. జాతీయోద్యమాన్ని, జాతీయజండాను బలపరుస్తుందని చెప్పారు. చీలికలు కలుగజేసి జండా గౌరవాన్ని నాశనంచేయనున్న వారికి బుద్ధిచెప్పి ఐక్యరైతు వుద్యమాన్ని నిర్మించి నప్పుడే జమీందార్లకు నిలయమైన నూజివీడు, తిరువూరుతాలూకా రైతులు తలఎత్తుక నిలువగలుగుతారన్నారు.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు అధ్యక్షప్రారంభకులకు సభకువచ్చిన 3000 మంది రైతులకు స్వాగతమిచ్చి సభను ప్రారంభించవలసినదిగా ముక్కామల నాగభూషణంగారిని కోరారు.

ప్రారంభోపన్యాసం

నాగభూషణంగారు యిప్పటివరకు రాష్ట్రంలో నలుమూలలకు రైతు ఉద్యమం ఎలా వృద్ధి చెందినదీ తెలియజేశారు. రాయలసీమ, తెలంగాణ, విశాఖ, కరువులలో చేసిన సేవ, యిరిగేషన్ బిల్లు, బంజరుభూముల సాగు, యిస్టేట్సుల్యాండు ఆక్టు సవరణ, యీనాము రైతుల బిల్లు మొదలైన విషయాలలో రైతుసంఘాలు చేసిన కృషిని విపులంగా చెప్పారు. కాల్వలు, చెరువుల త్రవ్వుట, బీడు భూములను సాగులోనికి తెచ్చుట, ఎరువులు, యినుము ఇప్పించుటలో చేసినకృషిని వివరించారు. రాష్ట్రమంతటా బ్రహ్మాండమైన వుద్యమాన్ని వ్యాప్తిచేసి, వేలాదిగా సభలు జరుపుకుని తమ కర్తవ్యాన్ని నిరూపించుకుంటూ, ముందు కార్యక్రమాన్ని వేసుకుంటున్నారు. ఈ స్థితిలో కాంగ్రెసు వారిలో రంగా, కాశేశ్వరరావు ప్రభృతులు యిప్పటివరకుఉండి పనిచేస్తున్న రైతుసంఘాలను కాదని పోటీ సంఘాలు పెట్టి, ఎలా విచ్ఛిన్నకార్యాలు చేస్తున్నదీ విపులపరిచారు. రంగా, గాంధీగారితో లోగడ తను కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా చేసిన చర్యలకు క్షమాపణ చెప్పుకుని, ఏకజండా, ఏకనాయకత్వమంటున్నారు. కిసాన్ కాంగ్రెస్ రిజిష్టరు రైతుసంఘం, గ్రామీణ ప్రజామండలి-అంటూ అనేక బేబీసంస్థలు పెడుతున్నారు. మరో వైపున ప్రభుత్వ పక్షుడయిన జోగేంద్రసింగుకు విందులు చేస్తున్నాడు. "పంట దుష్కరణానికి" లక్షణాలు ఎలాఆంధ్ర రైతాంగానికి హానికరమో చెప్పారు. రైతుసంఘాలు ఆదాయాన్నిబట్టి శిస్తుఉండాలనీ.జమీందారులు ఆదాయం పన్నులనుండి తప్పించుకుంటుంటే ప్రతి సెంటుకూ శిస్తుకట్టవలసినవారుగా రైతులున్నారనీ. జమీందారులకు-ధనికరైతులకు (అడుసుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య. రామచంద్రారెడ్డి) మాత్రం పడే వ్యవసాయ ఆదాయపు పన్నును రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాడనీ,చెప్పారు. అందే జమీందార్లపైన పడే పన్నును వద్దంటున్నాడు. ఇతడు రైతుబాంధవుడా ? అని ప్రశ్నించారు. రైతుసంఘాలలో కమ్యూనిస్టులు కూలీలకు, పట్టణప్రజలకు, ఆధిక్యత యిస్తున్నారనుట ఎంత నిరాధారమో తెలిపారు. గ్రామాలలో ఐక్యతను సాధించి, తగవులు మాన్పి, రైతుకూలీలు ఒకరికొకరు తోడ్పడునట్లు ఎలా రైతుసంఘాలు కృషి చేస్తున్నదీ వుదాహరణలతో నిరూపించారు. ఆఖరున ఐక్య రైతువుద్యమాన్ని నిర్మించుటకు అందరూ కలసి రావాలని, రెండుసంఘాలుండడం రైతులకుహానికరమనీ,విశదీకరించారు. పనిచేసేవారి నందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నామని ముగించారు.

అధ్యక్షోపన్యాసం

అధ్యక్షులు అనుమర్లపూడి సీతారామారావుగారు 1936 నుంచి యిప్పటివరకు కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘం ఎలా బలపడుతూ వచ్చింది, ఎన్నిపోరాటాలు జరిపింది, మునగాల తిరువూరు తాలూకాలలో సాధించిన విజయాలు-చెప్పారు. ఈవిజయాలను సాధించుతూ ప్రతి గ్రామ రైతులోను రైతుసంఘం తనకుతోడ్పడుతుంది అనే భావాన్ని కలిగించి యీనాటికి 751 గ్రామాలలో, 51500 సభ్యత్వంతో ప్రథమజిల్లాగా నిలవగలిగిందన్నారు.

1938 లో స్వార్థపరులు కొందరు, రైతుసంఘం కాంగ్రెసు మయమయిందంటూ దానినుంచి వెళ్లిపోయారు. కాని, రైతుసంఘం నానాటికీ బలపడుతూ ప్రజావిశ్వాసాన్ని చూరగొంటూంది. కాని, యీనాడు రైతుసంఘం కమ్యూనిస్టు మయం అయినదంటూ మరికొందరు రైతు సంఘానికి దూరంగా తొలగి, పోటీసంఘాలు పెడుతున్నారు।

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చింది లగాయతూ, జిల్లాలో జమీందారు లందరూ అనేక రూపాలతో రైతులను హింసించుతున్నారు. వీరికి రానురాను రాజకీయ ముసుగులుంచేనేగాని బజారులో చలామణీ లేదు. అందుకుగాను వీరికి హిందూ మహాసభ, ఆంధ్రమహాసభలయందు, కస్తూరిబా నిధినిర్వాహణయందు ప్రవేశాలు కలుగుతున్నాయి. ఈ ముసుగులలో వున్నా, వీరి పులికోరలు కనుపిస్తునే వున్నాయి. మన పోటీ సంఘాలవారు వీరికి కాంగ్రెసు ముసుగునుకూడ వేయటానికిజంకటంలేదంటే, అర్థమేమో యోచించండి. వీటన్నిటికీ సర్వరోగ నివారిణి ఐక్య రైతు వుద్యమమే.

తరువాత డెలిగేట్లసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానాల సారాంశాన్ని విపులీకరించారు. ఇదికొరత ప్రాంతం,యిక్కడికి అవసరమైన ధాన్యం రావాలంటే, ముందు మీకున్నదానిలో అవసరాలకుంచుకుని మిగతాదాని కంట్రోలుధరలకు యివ్వాలి. అప్పుడే మీకు రావలసినది తెచ్చుకోగలుగుతారు. ఇది లేనప్పుడు అంతటా దొంగవ్యాపారం జరుగుతుంది. అన్నం, బట్టాకరువై ప్రజలుబాధపడుతున్నా ప్రక్కనున్న దొంగను పట్టుకోలేనివారమవుతాము.గనుక రైతులు ముందుకొచ్చి తమ బాధ్యత నెరవేర్చాలన్నారు. మీ తాలూకాలోని చెరువులను ప్రభుత్వంచేత ఎస్టిమేటు చేయించుకొని, మరమ్మతులు చేయించుకొనుటకు ముందుకురావాలి. సమిష్టిగా పోరాడి, 64 సెంట్లుఎకరముగాపరిగణించే దుర్మార్గశిస్తువిధానం రూపుమాపుకోవాలి. ఎరువులు, యినుము క్రమంగా సప్లయి జరుగునట్లు కృషి మనం చేయాలి. ఏండి ఎరువులను వేయుటవల్లనే ఎక్కువ వ్యవసాయం చేయగల్గుతాము. ప్రభుత్వ సలహాదారులు వ్యవసాయఆదాయపుపన్నును విధించారు. కనుక దాన్ని తిరస్కరించా లనుటలో అర్థంలేదు. ఈనాముల బిల్లుతెచ్చిందికూడా వీరే. మనం మంచిని మాత్రం తీసుకోవాలి: మనిషిని బట్టి మంచిని విడనాడరాదు. ఐక్య రైతు వుద్యమాన్ని నిర్మించుకొని, విచ్ఛిన్నకుల చర్యలను అరికట్టుట మూలంగానే జాతీయ నాయకుల విడుదల, జాతీయ ప్రభుత్వం నిర్మించుకోగల్గుతాం. చీమూరు అష్టి. కులశేఖరపట్నం పురిశిక్షితులను విడుదల చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరాలి. ముందుసంవత్సరానికి మనంవేసుకున్న కార్యక్రమం కొనసాగించుటకు ఉద్యమాన్ని యింకా ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలి. ఈ తాలూకా అన్నిగ్రామాలలో 6000 సభ్యత్వం చేర్పించాలి. 1946 సం॥ కు లక్ష సభ్యత్వం చేర్పించి భారతదేశంలో ప్రథమజిల్లాగా వున్న కృష్ణాజిల్లాలో మనస్థానాన్ని నిలుపుకోవలసిన బాధ్యతరైతాంగంపైన వున్నదని చెబుతూ ముగించారు.

రాత్రి "కష్టజీవి" బుర్రకథ చెప్పబడింది. జయజయ ధ్వానాలతో సభ ముగిసింది.

పార్టీఫండు వసూళ్లు

★

18—4—45 వ సంచికలో ప్రకటింపబడిన మొత్తం రు. 25,926—8—0.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా			
నర్సాపురం తాలూకా	రు. 309	9	0
భీమవరం తాలూకా			
శ్రీ కలిదిండి సీతారామరాజు, చెరుకుమిల్లి	36	0	0
పెండ్లివసూళ్లు, యండగండి	10	0	0
ముంతెన రామరాజుద్వారా	8	0	0
కోడుకొల్లు పార్టీ సెల్లుద్వారా	50	0	0
తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా			
శ్రీ వద్దుముల్లు సూర్యరాజు, చినతిండ్రకొలను	20	0	0
శ్రీ పెన్మెత్స రామరాజు ..	10	0	0
.. చింతలపాటి అప్పలరాజు ..	10	0	0
,, జంపన వెంకట్రాజు ..	5	0	0
ఏలూరు తాలూకా			
పాతపెదపాడు వసూళ్ళు	4	0	0
పెదపాడు వసూళ్ళు	1	0	0
కొల్లిపర గోపాలం, దెందులూరు	20	0	0
ఏలూరు టౌన్ వసూళ్ళు	20	0	0
చింతలపూడి తాలూకా	5	0	0
కృష్ణాజిల్లా			
దివితాలూకా			
.. చంద్ర రామకృష్ణయ్య (కస్తూరుపాలెం)	25	0	0
శ్రీ చలసాని చినవీరరాఘవయ్య, బట్లపెనుమర్రు	రు 20	0	0
.. .. నాగభూషణం ..	20	0	0
.. .. బాపయ్య ..	20	0	0
.. పోలవరపు సుబ్రహ్మణ్యం..	10	0	0
చిత్తూరుజిల్లా			
శ్రీ ఎం. లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి, మదనపల్లి	50	0	0
.. అనిల్‌కుమార్ సహా ..	10	0	0
బిల్లరగా (మదనపల్లి)	2	8	0
వెందుపాడు (మదనపల్లి తా॥)	30	12	0
పుంగనూరు వసూళ్ళు	2	0	0
అనంతపురం జిల్లా			
శ్రీమతి రాజమ్మ	20	0	0
శ్రీ నారాయణరావు	10	0	0
.. దీక్షితులు	5	0	0
.. గొర్తిపల్లి శంకరరెడ్డి	5	0	0
కరిమెల గ్రామం	66	0	0
నెల్లూరుజిల్లా			
శ్రీ బి. వి. కృష్ణయ్య, కోగోలు	100	0	0
.. ఎం. వెంకయ్య ..	10	0	0
.. పరుచూరి రామకోటయ్య	25	0	0
.. మల్లు శంకరరెడ్డి (మన్నూరు)	25	0	0
.. మల్లు వెంకట సుబ్బారెడ్డి ..	10	0	0
.. ఐక్కేపాటి దశరథరామిరెడ్డి ..	10	0	0
.. మునిరెడ్డి, ప్రతాప్‌గారలు	10	0	0
మొత్తం	26,920	14	0

ఉత్తరవిశాఖ కరువు బాధితులకు సహాయం

ఆంధ్రరాష్ట్ర మెడికల్ఎసోసియేషన్ తరఫున ప్రారంభమైన "ఉత్తరవిశాఖ వైద్య సహాయనిధి"కి 11-4-45 వ తేదీ వరకు మొత్తం రు. 4289-11-9 లు విరాళాలు వచ్చినట్లు డాక్టరు ఎం. వి. కృష్ణారావుగారు (మెడికల్ ఎసోసియేషన్ కార్యదర్శి) తెలియజేస్తున్నారు.

ముంపు నివారణచేసి లక్షయకరాల పంటను కాపాడాలి! ★

— అనుమర్లపూడి సీతారామారావు

కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలకు సంబంధించిన ఏలూరు, భీమవరం, (ప.గో.) కైకలూరు, గుడివాడ, గన్నవరం తాలూకాలలో (కృష్ణా) కొంతభాగం కొల్లేటి ముంపు వాతబడి, ప్రతిసంవత్సరం నష్టపడుతున్నది. 80 వేల యకరాల పంట ముంపువల్ల నష్టమౌతోంది. ఇంకా పంటవేయటానికే వీలులేకుండా, దాదాపు 40 వేల యకరాలు పాడవుతున్నది. మొత్తం లక్షయకరాలపంటను నాశనం చేస్తున్నది. 1898 ప్రాంతంనుంచి యీ ముంపునివారణ స్కీమును గురించి పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. ఫలితంమాత్రం శూన్యం. ఇప్పటికి అర్ధశతాబ్దం గడచినా అంతులేకుండా వుంది. 1943 లో ప్రభుత్వం స్పెషలు డివిజను వేసింది. వారు కొన్ని రేట్లు ఖర్చు పెట్టారు. కాని పని మాత్రం 1950 కి గాని ప్రారంభం కావటంలేదు.

కొల్లేటి ముంపును నివారించుటకు ప్రభుత్వంవారు యీ సూచనలను సూచిస్తున్నారు: (1) కొల్లేటిముంపును సముద్రంలోకి పంపే ఉప్పుటేరును వెడల్పుచేసి, వంకరలు తీర్చుట. కృష్ణా డెల్టాలో 86 గ్రామాలకు సంబంధించిన యనమదుర్రు మురుగుకాల్వను, గోదావరిడెల్టాకు సంబంధించిన యనమదుర్రు మురుగుకాల్వను ఉప్పుటేరులో కలపకుండా నేరుగా సముద్రంలోకి కలిపివేయడం. (2) ముంపుకు ఆధారమైన బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకాల్వలాంటి వాగులను కొల్లేరుకు రాకుండా, మెట్టప్రాంతాలలో ఆనకట్టలు కట్టి, ఆ నీటిని సాగుకు ఉపయోగించడం. ఇప్పటి లెక్కల ప్రకారం ముంపు 56 రోజులు వుంటుంది. దీనిలో సగం మురుగుకాల్వలను సముద్రంలోకి కలపడంవల్ల 16 రోజులు ముంపు తగ్గుతుంది. ఉప్పుటేరు వెడల్పుచేయడంవల్ల దాదాపు 24 రోజులు ముంపు తగ్గే అవకాశం వుంది. బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకాల్వలను కూడా అరికట్టితే, ముంపుకు పూర్తి నివారణ అవుతుంది. ప్రభుత్వం రిజర్వాయర్లు కట్టిన తరువాత ఉప్పుటేరును వెడల్పుచేయాలని, మూడు రకాలుగా అంచనావేసింది. (50%, 100%, 200%గా) రిజర్వాయర్లు కట్టకపోతే, పై మూడో ఏ పద్ధతి ప్రకారం వెడల్పు చేయాలో, దేనికి ఒకదానికి ఒకటి మురిపెట్టి ముంపునివారణను మూడు రకాలుగా చూపుతున్నారు.

ప్రభుత్వ దృష్టిలో కొత్తసాగును పెంపకం చేయటం కంటె, ఉన్నపంటను కాపాడుకోవటం ముఖ్యం అనుకోవటం తప్పు. ముంపునివారణ పథకానికి ముందుగా అయ్యే ఖర్చును ప్రభుత్వం భరించకుండా కాలయాపన చేయడం తగదు. స్కీమును త్వరగా పూర్తి చేయాలి. మొదట వెడల్పు, యనమదుర్రు మురుగు కాల్వలను నేరుగా సముద్రంలోకి తీసుకువెళ్ళే స్కీమును పూర్తిచేయాలి. తరువాత ఉప్పుటేరు వెడల్పుచేయాలి.

రకాలలో మధ్యరకంగా 100% వివానం ప్రకారం చేయాలి. అప్పుడు సగం ముంపు తగ్గుతుంది. ఈ స్కీమును ప్రారంభించుటకు ఎట్టిఆటంకం ఉండకూడదు.

ప్రభుత్వం యీ సూచనల ననుసరించి పరిశోధన చేస్తుందని మనం పూరుకుంటే, మరొక అర్ధశతాబ్దం ఈ ఆదోగతి తప్పదు. ప్రభుత్వం, సిబ్బంది, డబ్బు లేవని చెప్పేసాకులు సరైనవిగావు. దేశంలో అనేకమంది విద్యావంతులు ఉద్యోగ సమస్యతో లోనైయున్నారు. వారిని ఉపయోగించుకోవచ్చు. ధనంవిషయంలో ప్రభుత్వ పరిశీలనలకు, రిమీషన్లకు, పెట్టిన ఖర్చులతో పోల్చి చూచినప్పుడు, లక్ష యకరాల పంటతో పోల్చినప్పుడు, యీ మొత్తం ఒక లెక్కలో వుంటుంది. ఉభయ డెల్టాల రైతులు ఒకేపట్టుగా ఉద్యమం సాగించాలి. పరిస్థితులను బట్టి బోర్డులలో ప్రచారం చేసి, ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేసి, స్కీమును ప్రారంభింపజేయాలి. ఇందుకుగాను మే రెండవ వారంలో ఆకివీడు (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా) లో ముంపునివారణ మహాసభను జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది. ఆకివీడులో జరిగే ఈ సభకు రెండుజిల్లాల రైతులు అందరూ హాజరై జయప్రదం చేయాలి.

ముంపు నివారణకై రైతులు ఏలా ముందుకువస్తున్నారో, అలాగే బుడమేరు, తమ్మిలేరు అరికట్టినందువల్ల కొత్తసాగు సమస్య రెండికి సంబంధించిన పరిశీలన జరిగింది. ఎర్రకాల్వ, మెట్టప్రాంతాలు కూడా ఒక రూపానికవచ్చి సైతం కొల్లపడ్డ వున్నవి. వాటిని వెంటనే అమలులోకి తెచ్చుటకు రైతులు పోరాడవలెను. రెండింటి క్రింద దాదాపు 40 వేల యకరాలు సాగుకు రావచ్చు. వీటికి సంబంధించిన ప్రాంతాల కొంతమంది అనుకూలంగా లేరు. తమ పరిరక్షణ పోతుందేమోనని అది కొద్దిమంది అడ్డుపెడుతున్నారు. తమ్మిలేరుకు సంబంధించిన గ్రామాలలో కూడా అభ్యంతరాలు వున్నాయి. గ్రామాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయాలలో రైతులను ఒకేతాటిపై నిలిపి ఉద్యమాన్ని నడిపించాలి. ఆయకట్టు ఆవలివారికి, ముంపు రైతులకు ఉభయులకూ ఉపయోగపడేటట్లు అవకాశాలను అరికట్టకుండా చూడాలి. ముందుగా ముంపు నివారణకై రైతులంతా ఐక్యంగా ఉద్యమించాలి. ఏ ఏ యకరాలు సాగులోకి వస్తాయో కొంత కాలం పట్టినా ప్రభుత్వం అంగీకరించేటట్లు చేయాలి. ఆ విషయంలో రైతుల త్యాగంతో ముందుకు రావాలి. లేకపోతే నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని అడగాలి. వెంటనే రైతాంగం కదిలిపోతే 1950 వరకు ముంపు నివారణ స్కీమును ప్రారంభం కానక్కర లేదు.

★ మహిళా నవజీవన్ మండలికి

సరోజినీదేవి ఉద్బోధ

"హిందూలా సవరణ చట్టాన్ని మీరు బలపర్చడం చాలాగొప్పవిషయం మీకేగాక, రాగల తరాలకుగూడా యిది చాలా శ్రేయోదాయకం. భారతీయ మహిళలందరిని బాధించే సమస్యలను మీరు సాకల్యంగా ఆలోచించారు. మీమహిళా సంఘం నానాటికి బలపడుతూంది. ముస్లిం మహిళలు కూడా మీకు చేదోడు వాదోడుగా వున్నారు. ఈ ఐక్యభావమూ, యీసహకారమూ పెంపొందుతూవుంటే, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసాధన మహత్తరంగా మరింత సమీపించగలదు."

హైదరాబాదు మహిళా నవజీవన్ మండలి 11వ వార్షిక సమావేశంలో (11-4-45) శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు యిచ్చిన సందేశం యిది.

హైదరాబాద్ సంస్థాన మహిళా సంఘాలన్నిటికంటె నవజీవన మండలి పెద్దది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల ప్రకారం ఏది మంచిదో, ఏది చెడుదో గమనించి, హిందూ గత ఉద్యమాలకు సహకరిస్తూ, దేశంలోని స్త్రీలను ఆ మండలి మహిళలను మెంబర్లుగా చేస్తూ

వస్తుంది. ఇతర మహిళా సంఘాల సహకారంతో పిల్లలకు అత్యవసరమైన పాలకొరతను తీర్చడానికి ఎంతో ఆందోళన చేస్తోంది. సరోజినీదేవి అధ్యక్షతన జరిగిన వార్షికోత్సవానికి 1200 మంది స్త్రీలు హాజరయ్యేరు. ముస్లిం మహిళా సంఘాల ప్రతినిధులు కూడా వచ్చేరు. హిందూలా సవరణ చట్టాన్ని ఆహ్వానిస్తూ, ఆహారసమస్యలను తక్కువధరలకు అమ్మవలసిందని కోరుతూ, దొంగ వ్యాపారాన్ని అరికట్టవలసిందని తీర్మానాలు చేయబడ్డవి. భారత నారీమణుల దాస్యాన్ని పోగొట్టడానికి సహాయపడే సవరణ చట్టాన్ని హిందూ ముస్లిం స్త్రీలు అందరూ బలపర్చారు. శ్రీమతులు (ప్రేమలతా) పి. ఏ. (అక్కున పల్లు) బేగం హుస్సేన్ అలీఖాన్, యశోదాదేవి మొదలైన మహిళా నాయకురాండ్రు మహిళా ఉద్యమ కర్తవ్యాన్ని ఉద్బోధించేరు. శ్రీమతి కామాక్షి రచించిన త్యాగశాంతిని అనే నాటిక ప్రదర్శనంతో వార్షికోత్సవం జయప్రదంగా ముగిసింది.

రామగిరి, కనగానపల్లి ఫిర్కాలలో క్షామ పరిస్థితులు ★

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ సుందరు వెంకటాద్రినాయుడు గారు ఈక్రింది ప్రకటన చేయుచున్నారు:

1944 లోనూ, 1945 లో యిప్పటివరకూ ఈ రెండు ఫిర్కాలలో (ధర్మవరం తాలూకా) వర్షములు బొత్తిగా లేవు. దేశమంతట సాగు చాలా దెబ్బతింది. బావులలోనూ నీరు లేకపోవడంతో బావులక్రింద సాగు నష్టపడింది. పెట్టుబడులు దాదాపు పోయాయి. రెండు ఫిర్కాలలోని పంటకింద హెచ్చులేదు. ఆయకట్టు కనగానపల్లి ఫిర్కాల 2800. 12807 యకరాలలో సేద్యం చేసినా, దేశకొర్ని పంట మాత్రం 400 ఎకరాల లోనే, 350 ఎకరాల పల్లం, 100 ఎకరాల లంక, 40 ఎకరాలసాగు.

గ్రామాలలోని పెద్ద రైతులకు కూడా దాన్యపు స్తాయిలు లేవు. అందుకే వారు పేదలు బక్కరైతుల కష్టించి పనిచేయుటకు తమకు కూలిపని లేదు. దీని ఫలితంగా రైతు కూలీలు పనికోసం పట్టణాలకు తిరుగులాడుతున్నారు.

ప్రభుత్వాన్ని సరిపెట్టుకుందుకు వెంటనే అయిదుకు సహాయపడాలి. తీర్మానాలు, రాయితీలు చేయాలి. స్కీము రెండవ భాగమైన, మొత్తం రెండింటి సంబంధించిన రైతుల ఏకతతో ఆందోళన చేయాలి. ఇప్పటివరకు విరమించిన రాష్ట్ర, జిల్లా రైతుసంఘాలు రావాలి. ఈ భయానక పరిస్థితి మీ జిల్లాలకు వస్తుంది. మీరు సిద్ధపడాలి.

రోజుకొకసారి, రెండురోజులకొకసారి మాత్రమే ఆహారం తీసుకుంటున్నారు. ఆకు, అలం, దుంపలు తిని కాలం గడుపుతున్నారు. రైతులందరూ దూరమూగానున్న గ్రామాలలో పశువులకు మేతలేదు, గడ్డి లేదు. పశువులకు మేతలేక పశు సంపత్తి నశించిపోతున్నది. వాటిని అమ్ముకుంటున్నారు. గొర్రెలు, మేకలు కూడా చచ్చిపోతున్నవి. గత రెండు మాసాలలోనే 1000 జనాభా ఈ రామగిరినుండి 250 మంది వలస పోయారు. పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా వున్నదో వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

పరిస్థితులింత తీవ్రంగా వున్నా, జిల్లా అధికారులు మాత్రం ఏమీ పట్టించుకోవటంలేదు. వర్షాభావం వల్ల పంటలు లేక రైతులు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. రైతులు పన్నులు, రుణాలు కట్టలేక, చేసే పనిలేక బాధపడుతున్నారు. పనులు సైన్యములో చేరవలసి వస్తోంది. లేకపోతే చావులు దొరికే ప్రాంతాలకు వెళ్ళాలి. చెప్పరాని కష్టాలు అనుభవిస్తున్నారు.

1943 కరువునుండి ప్రజలు తేరుకోలేదు. ముందే సరైన ఉపాధి లేక దరిద్రం తీవ్రరూపం దాల్చింది. ప్రభుత్వం వెంటనే కరువు సహాయ కార్యక్రమాలు ప్రారంభించాలి. ఈ ఫిర్కాలలో పనులు కల్పించాలి. కరువుపనులను వెంటనే ప్రారంభించాలని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

సంఘశక్తికి ఎదురులేదు

ఉప్పలూరు చేనేత కార్మికుల విజయం

బెజవాడతాలూకా, ఉప్పలూరు గ్రామంలో 110 చేనేతమగ్గా లున్నాయి. వీటిమీద దాదాపు 500 మంది పద్మసాలీలు ఆధారపడి వున్నారు. యుద్ధ పరిస్థితులవల్ల, దొంగ వ్యాపారం మూలంగాను, నూలు ధరలు పెరిగి, చేనేత కార్మికులు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. ఈఅదను కనిపెట్టి, మాస్టరు వీవర్లు అధిక లాభాపేక్షతో నూలు పెట్టుబడి పెట్టి, కార్మికులకు కూలికియ్యకున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో, చేనేత పారిశ్రామికులు బాకీల మూలకష్టం, వరసమైన వేతనాలు, సంపాదించడానికి నేత పారిశ్రామికసంఘం ఏర్పడింది. కాని, దీని కార్యనిర్వాహక వర్గంలో మెజారిటీ మాస్టరు వీవర్లే. వీరు కార్మికులకు రు. 50, 100 లు అప్పులిచ్చి, గుడ్డ రేటు పెరిగి నప్పుడల్లా కూలిరేటు పెంచకుండా, గుడ్డ రేటు తగ్గినప్పుడు కూలిరేటు తగ్గిస్తూ, కార్మికులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఈ విధానాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ చేనేతకార్మికులు ఆందోళన ప్రారంభించారు. 22-4-45 న కార్యవర్గం సమావేశమైంది. అందులో మెజారిటీగావున్న మాస్టరు వీవర్లు కొన్ని రేట్లు నిర్ణయించారు. 20 నెంబరు పన్నెం (పన్నెం అనగా 14 గజాలు) రు. 2-12-0 నుండి 3-4-0కు, 40వ నెంబరు పన్నెం రు. 5-0-0 నుండి రు. 5-10-0 కు, 60నెంబరు పన్నెం రు. 6-0-0 నుండి రు. 7-0-0 కు, 80 నెంబరు పన్నెం రు. 7-0-0 నుండి రు. 10కు పెంచారు. లోగడ మార్కెట్టు రేటు పన్నెం 1కి రు. 1-8-0 పొవ్వున పెరిగితే, కార్యవర్గం పై విధంగా వర్గలాభాలపు హెచ్చింపుతో కార్మికుల్ని మోసపుచ్చ జూచింది. మరోవిషయం: మార్కెట్లో యెక్కువగా ఏరుపడ్డమైంది. వీరు ఎక్కువగా నేయించేది, 40 నెంబరు. దీనికి రు 0-10-0 మాత్రమే పెంచి, మిగతా నెంబర్లకు యెక్కువగా రేటుపెంచారు. 80 నెంబరు నూలు సప్లయికావడమే లేదు. దానికి పెంపుదల వల్ల లాభంలేదని కార్మికులు త్వరలోనే తెలుసుకున్నారు.

తరువాత జనరల్బాడీ సమావేశం జరిగింది. ఈసమావేశంలో మైనారిటీయంటువలవున్న 40 నెంబరు నూలుకు రు. 6 వరకు పెంచాలని, 80 నెంబరు నూలుకు రు. 3 లకు నేయుటకు తీర్మానించబడింది. దీనితో మాస్టరువీవర్లు పట్టకపోయింతో మీటింగు నేయడానికి నిరాకరించి సమ్మె ప్రారంభించారు. కొన్ని వెళ్ళింది మరికొంత వరకు కార్మికులు ఐక్యంగా నిలిచారు. కార్మికులు అంకిత, మీరు నేయుంకొనుటకు పోతామనే, మరోకొంత నేర్పా మని జవాబుచెప్పారు. దానికు తప్పనుండా ప్రత్యుత్తరాన్ని చెప్పారు.

అంతట ఒక మాస్టరు వీవరు కమ్యూనిస్టుమీద కాకిప్రారంభించారు. కమ్యూనిస్టులు సమ్మెను నడిపిస్తున్నారని, అరెస్టు చేయించాలనీ పుకార్లు పుట్టించారు. వారిని సంఘంలోకి రానీయుకూడదని కార్మికుల్లో ప్రచారం చేశారు. కమ్యూనిస్టులు సంగతి మీకంటె మాకే ఎక్కువ తెలుసునని కరుకు విధంగా కార్మికులు జవాబుచెప్పారు. కార్మికుల్లో తన ఎత్తుపారదని, రైతుల వద్దకు వెళ్ళాడు. రేటు పెంచితే బట్ట ధర పెరుగుతుందనీ, అందువల్ల బట్టకొనే రైతుకి నష్టమనీ, ప్రచారం ప్రారంభించారు. దీనికి రైతులు చక్కని జవాబుచెప్పారు "ఏమయ్యా చౌదరయ్యగారూ! మార్కెటు రేటు పెరిగిందట గాదయ్యా! కూలీలకు రేటు పెంచకపోతే, మార్కెటు రేటుకంటె చౌకగా మాకు బట్ట అమ్ముతావనేగా! అంటే ఏమిటిది?" అని ప్రశ్నించారు.

మిగతా మాస్టర్ వీవర్లు కార్మికుల కోర్కెలకు మొదట అంగీకరించారు. చౌదరమ్మగారుకూడా చివరకు దిగివచ్చారు.

ఇక ముందు యిలాంటి అక్రమాలు జరక్కుండా కాపాడుకోవడానికి చేనేతపారిశ్రామికుల ప్రత్యేకంగా వీవర్సు సొసైటీని స్థాపించ బోతున్నారు.

రు. 16 కరువుభత్యమయినా వెంటనే యివ్వాలి

ఆంధ్రరాష్ట్ర మునిసిపల్ కార్మికులు 6 రూపాయల నుండి 12 రూపాయల స్వల్పజీతాలతో కుటుంబాలను నడుపుకోలేని స్థితిలోవున్నారు. ఇతర తక్కువ జీతాలు మరెక్కడాలేవు. గత నాలుగు సంవత్సరాలనుండి కనీసం 16 రూపాయలనుండి 25 రూపాయల జీతమైనా యివ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని వత్తిడి చేస్తున్నాం. ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం యేమీచేయలేదు.

ఇటీవల ధరల పెరుగుదల ననుసరించి ప్రతి 5 పాయింట్లకు రు. 1-8-0 కరువు భత్యం యివ్వాలని ప్రభుత్వంచే నియమింపబడిన కమిటీలు నిర్ణయించినాయి. దీన్నిబట్టి రం ప్రతి కార్మికునికి రు. 40-0-0 వరకు కరువుభత్యం యివ్వవలసి వుంటుంది. ధరలు పెరుగుదలనుబట్టి కరువుభత్యం అమలు జరపాలని మొట్టమొదటనుండి ఆందోళన సాగిస్తున్నాం. కాని మునిసిపాలిటీలలో రు 10-0-0 మాత్రమే అమలు జరుపుతున్నది.

ఈ మధ్యనే 28-4-45 తేదీని మద్రాసు ప్రభుత్వం రు. 40-0-0 లోపు జీతం గలవారికి రు.16-0-0 యిస్తూ, రు.40-0-0 మించినవారికి రు. 18-0-0 న్నా కరువు భత్యం 1945 జనవరినుండి అమలుజరపాలని ప్రకటించింది. ఇదియిలా ప్రభుత్వం, మునిసిపల్ అండ్ లోకల్బోర్డు కార్మికులకుకూడా యిప్పటివరకు వర్తింపచేయలేదు.

ఈ కరువుభత్యాన్ని జనవరినుండి తమకు కూడ అమలుజరిపించుకోడానికి ప్రజల సహకారంతో ఆంధ్రదేశ మునిసిపల్ కార్మికులంతా తీవ్ర ఆందోళన సాగించాలి. అందుకుగాను నేటినుండి ప్రతి గ్రాంచివర్కర్లు ఉత్తేజంపులు, బహిరంగ సభలు ప్రత్యేకంగా జరపాలి. తీర్మానాలు ప్రభుత్వానికి, స్థానిక అధికారులకు పంపాలి.

—యల్. వి రత్నం, జనరల్ సెక్రటరీ.

ఇప్పుడే వెలువడిన

"ప్రసూతి శిశుపోషణ"

రెండవముద్రణ

కొత్తవిషయాలు—కొత్తపటములుచేర్చబడ్డాయి

వెల 1—8—0

ప్రజాశక్తికార్యాలయం, బెజవాడ

రాష్ట్రసభకు అనుమతి యివ్వాలి

1936 లో మొలకెత్తిన ఆంధ్ర కార్మికోద్యమం దినదినాభివృద్ధి జెందుతూ, వీరోచిత పోరాటాలను సాగించి, భారత కార్మికోద్యమానికి దోహదంచేసింది. అనేక పట్టణాలలో కార్మిక సంఘాలు స్థాపించబడ్డాయి. తమ సంఘాలద్వారా కార్మికులు చైతన్యం వృద్ధిచేసుకొని, కరువు కాటకాలకు గురియైన సామాన్య ప్రజలకు అనేక రీతులుగా సేవ జేశారు. రైల్వేకార్మికులు, మునిసిపల్ కార్మికులు, విశాఖ హార్బర్ కార్మికులు తమ స్థానాల్లో ధైర్యంగా నిలబడి, తమకర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చారు. అధికోత్పత్తి చేయడంలోను, బ్లాక్ మార్కెట్టును అరికట్టడంలోను కార్మికులు తమ పాత్రను ప్రశంసాపాత్రంగా నిర్వహించారు.

లక్షలాదిగా రైతులను సమీకరించిన రైతు మహాసభలు కార్మికుల ఉత్సాహానికి చేయూతనిచ్చాయి.

ఏప్రిల్ 22, 23 తేదీలలో ఆంధ్రలోని వివిధ ట్రేడ్యూనియన్ సంఘాల ప్రతినిధులు తెనాలిలో సమావేశమై, ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్యూనియన్ మహాసభను రాజమండ్రిలో జరుపుటకు నిశ్చయించారు. రాజమండ్రి ట్రేడ్యూనియన్ కౌన్సిల్వారు జిల్లా కలెక్టరును మహాసభకు పర్మిషన్ అడిగారు. పర్మిషన్ నిరాకరించబడ్డది.

ఇటీవల తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో మహాసభలు జరుపుకోడానికి అనుమతి యివ్వబడుతూనే వుంది. (ఉదా: రైతుమహాసభ, చేనేత పారిశ్రామికుల మహాసభ వగైరా) ఇట్టి పరిస్థితుల్లో కారణం చూపకుండానే ఆంధ్ర రాష్ట్ర ట్రేడ్యూనియన్ మహాసభకు అనుమతి నిరాకరించడం శోచనీయం. అఖిల భారత ట్రేడ్యూనియన్ కాంగ్రెస్ మహాసభ మద్రాసులో జరుపుటకు యెట్టి ఆటంకాలు కల్పించలేదు. కాని అఖిలభారత ట్రేడ్యూనియన్ కాంగ్రెసు పాలసీ ప్రకారమే ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్యూనియన్ కౌన్సిల్ నడచుకుంటున్నప్పుడు తూర్పుగోదావరి జిల్లా అధికారులు అనుమతినిరాకరించడం అర్థవిహీనమైనది. ఆహారవిషయంలోగాని, ప్రయాణ సౌకర్యాల్లోగాని యిబ్బంది కలుగకుండా అంతే. 300 ప్రతినిధులకన్న యెక్కువ హాజరుకాలేరు: (పేశకుల భోజన విషయంలో రేషనింగు విధానానికి భంగం రాకుండా యేర్పాటుచేయడానికి నిశ్చయించబడ్డది.

జిల్లా అధికారులు తమ నిర్ణయాన్ని పునరాలోచించి, మహాసభకు పర్మిషన్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను. జిల్లా అధికారులు తమ పొరపాటును సరిదిద్దుకోకపోతే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జోక్యం పుచ్చుకొని మహాసభకు అనుమతి ఇవ్వాలి. ఇందుకోసం కార్మికులంతా బలమైన ఆందోళన చేయాలి.

— సి. వి. కె. రావు.

(అధ్యక్షుడు: ఆం. రా. ట్రేడ్యూనియన్ కాంగ్రెస్.)

మేదినోత్సవం

ప్రేమికులారా! బాధితులారా!
ప్రపంచ కార్మిక కర్షకులారా!
ఏకముకండోయ్ ఏకముకండి!
పోయేదేమున్నది మీకూ
పోతే మీ సంకెళ్ళేగాదా
అయిందినాడా ప్రపంచమంతా
ప్రతిష్ఠితమ్మౌ ప్రజారాజ్యమే
ఏకముకండోయ్ ఏకముకండి!

కమ్యూనార్డుల కదనశక్తితో
పారిస్ కమ్యూన్ ప్రతిధ్వనిస్తే
చికాగో పురిలో ప్రపంచమంతా
మే దినోత్సవం జరిపింది.

రగిలే, రగిలే, అకలిమంటలో
కాగిపొంగిన నెత్తుటి అలలో
కౌగలించినవి కత్తి సుత్తీ
కలిసినడచినవి కదనముసకు.

మే దినోత్సవం మెరుపులాయిలో
విజృంభించినవి విప్లవశక్తులు
పసందులై జారుల కూల్చి
సోవియట్ స్వర్గం సృష్టించాయి.

కత్తీసుత్తీ కలిసికలిసిండా
నాల్కలుగోరె నాగసర్పమై
పరుగుముందుకు సాగింది

ముందుకుముందుకు ముందునకే!
ముందునకే మున్ముందునకే
నాజీఫాసిజ నాశనమునకే.

కత్తిపదునులో సుత్తిపెట్టులో
ఎర్రసైనికుల కంటిఎరుపులో
హిట్లరు ముసోలినీ టోజో ఫ్రాంకో
ఫాసిస్టునాజీ పాపపుమూకలు
మసిగా మసిగా మాడారు

మే దినోత్సవం మేలుగొల్పిన
మానవశక్తులు మహాగ్ని శిఖలై
దాస్యం దోపిడి దుఃఖపూరితము
యుద్ధపీడితము యూరపు నలమిన
కాళరాత్రినీ కబళించినవి.
నాజీ పాపపు నీడలు దోకి
చీకటి గ్రమ్మిన బెర్లిన్ పురిపై
వెలుగులు చిమ్మే ఎర్రని జండా
ఎగురవేసినది మే దినోత్సవం.

క్రాంతి దూతమై, శాంతి దాతమై
శాంతిదూతమై జగతియంతటా
ప్రజా రాజ్యమును ప్రతిష్ఠచేయగ
ఎగురవేసినది విజయపతాకము
మే దినోత్సవం! మే దినోత్సవం!!

— పి. వి. శివయ్య

86 లక్షల నిజాం ఆంధ్రుల ఏకైకసంస్థ ఆంధ్రమహాసభ

రావి నారాయణరెడ్డిగారు, అధ్యక్షులు

[illegible]

గుంటూరు జిల్లా రైతుమహాసభలో "పల్నాటి హనుమంతు గేటు"

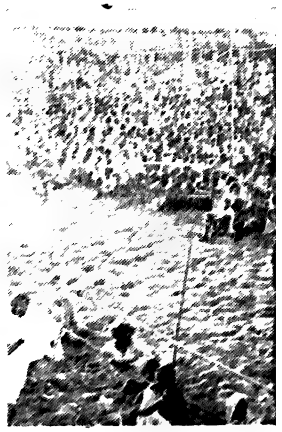

[illegible]

బట్టబయలుకావాల్సాలని కమ్యూనిస్టులు మరో తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. జాతీయవాదులు దీన్ని వ్యతిరేకించారు. సంస్కరణలో పాల్గొనడం అంటే, ప్రభుత్వం నిర్మించిన "ఉక్కుచట్రం" లో ప్రవేశించడమేనని వారి వాదన. ఈ వాదనకు కమ్యూనిస్టులు చక్కని జవాబిచ్చారు. బలమైన ప్రజా ఉద్యమం ఉంటే, ప్రభుత్వం నిర్మించిన ఉక్కుచట్రాన్ని యెలా తునకలు చేయవచ్చునో వివరించారు. వోటింగులో తీర్మానం నెగ్గింది.

ఆంధ్రమహాసభకు పోటీగా మరోసంస్థను నెలకొల్పి, తెలంగాణప్రజా ఉద్యమాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసే నాన్‌పార్టీ నాయకుల [illegible] మాతృసంస్థ యొక్క ఐక్యతను కాపాడ్డానికి ప్రజలంతా ఆంధ్రమహాసభలోనే చేరాలనీ, పోటీసంఘానికి [illegible] హెచ్చరిస్తూ ఎల్లారెడ్డిగారొక తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. ఏపార్టీ కార్యక్రమం ఆంధ్రమహాసభలో రుద్దబడదనీ, ఒక వర్గం యొక్క ప్రయోజనాలు విడుదలగా [illegible] తీర్మానంలో కొన్నివాక్యాలు చేర్చాలని [illegible] రావుగారు (జాతీయవాది) సవరణ తెచ్చారు [illegible]

[illegible]

"[illegible]" అనే మాటలు తీసి "గాంధీజీ తన అభిప్రాయం తెలియజేయునంతవరకు" అనే మాటలు చేర్చాలని [illegible] సవరణ అంగీకరించారు. తన తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకున్నారు. ఎల్లారెడ్డిగారు (కమ్యూనిస్టు) అట్టి ఆ తీర్మానాన్నే ప్రవేశపెట్టారు. దీనిపై చర్చ జరిగింది. వోటింగులో సవరణ వీగిపోయింది. తీర్మానం ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడింది.

ఊరేగింపు

26 వ తేదీ సాయంకాలం బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు బయల్దేరింది. ముషిగుంటరైతులు తయారుచేసుకొచ్చిన నాగలి రాతికోలను [illegible] రథానికి 12 ఎడ్ల జతలు కట్టి, మహాసభాధ్యక్షుని, కార్యదర్శిని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షునీ ఊరేగించారు. ముందు వెంట్రప్రగడ బ్యాండు మేళం. వెనుక వాలంటీర్ల బారులు. ఆ వెనుక 7000 మంది జనం ఊరేగింపులో పాల్గొని, జయజయ ధ్వానాలతోను, జాతీయగీతాలతోను, ముందుకుసాగుతోంటే ఒక జాతీయవాది "త్రిపురీ కాంగ్రెసులో జరిగిన ఊరేగింపుకంటె ఇది కొద్దిగాచిన్న" దని తన ఆనందాన్ని వెలిబుచ్చాడు. మడికొండసభకు (పోటీసభ) వచ్చిన ప్రేక్షకులంతా కలిసి ఇక్కడెంతమంది వాలంటీరున్నారో అంతమంది ఉండవచ్చునన్నాడు ఒక ఆంధ్రమహాసభ వర్కరు. "నారాయణరెడ్డిని చూడు! ఒక జమీందారుబిడ్డ అయినా, పేదల కొరకెంత పాటు పడుతున్నా

బద్దం ఎల్లారెడ్డిగారు, కార్యదర్శి

డోయ్. హిందు ఓంకారబహదూర్‌ఖాన్" అంటూ యిద్దరు ముసల్మానులు మాట్లాడుకొంటున్నారు (బహదూర్ యార్‌జంగు ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీను అధ్యక్షుడు; హైదరాబాద్ ముసల్మానులీయన్ని తమ నాయకునిగా భావించేవారు. ఆయన కొద్దినెలలక్రితం చని పోయారు. నారాయణరెడ్డి, ఆయిద్దరూ యార్‌జంగ్ తో పోల్చి మాట్లాడుకొంటున్నారు)

బమ్మెం పట్టణంలో మంచినీళ్లకు గృహస్తులు [illegible] తెచ్చుకోవాలి. ఐనా, ఓంచెంత మంచినీళ్ళ అనేకులు వాళ్లలోకి తీసుకొచ్చి, ప్రతిఒక్కరికి అహ్వానించి. మండుటెండలో నడిచి వెళ్ళే వారిందరికీ మంచినీళ్ళిచ్చారు.

"ఇదొక తిరునాళ్ళయాత్రలా ఉంది!" అంటూ ఒకవృద్ధస్త్రీ ఆశ్చర్యాన్ని వెలిబుచ్చింది.

కనీసం 8 వేలమందైనా ఊరేగింపులో వుంటారని శ్రీజోషీగారి (జాతీయవాది) అంచనా.

మహాసభ

ఊరేగింపు పూర్తిఅయి తిరిగివచ్చాక, మహాసభ ప్రారంభమైంది.

అహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన సర్వదేవభట్ల రామనాథంగారు ప్రతినిధుల్ని, ప్రేక్షకుల్ని, అహ్వానిస్తూ ఉపన్యసించారు. తర్వాత మహాసభాధ్యక్షులు రావి నారాయణరెడ్డిగారు 2 గం టలసేపు అధ్యక్షోపన్యాసం గావించారు. సిలవ వ్యాపారస్తుల దోపిడీ విధానాన్ని, స్థానికోద్యోగుల లంచగొండి తనాన్ని, కఠినంగా విమర్శించారు. జాగీర్దారులు, దేశముఖులు, వతన్‌దార్లు, పటేల్ — పట్వారీలు ప్రజలపై గావించే అక్రమాలను గర్హించారు. ప్రజా సమస్యలను పరిష్కరించడంలో ప్రస్తుత పాలకవర్గం ఎలా అసమర్థంగా ఉన్నదో నిరూపించారు. ఆంధ్ర, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక పరిషత్తుల తరపున, ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీను తరపున ఎన్నుకోబడు ప్రజా ప్రతినిధులతో మంత్రివర్గాన్ని నిర్మించవలసిందని హైదరాబాద్ ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. అట్టి మంత్రివర్గంలో 100 కి 50 స్థానాలు పైమూడు సంస్థలకును, మరో 50 స్థానాలు ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ వారికిని యిచ్చి సమరసభావంతో ప్రజాకోర్కెల నీడేర్చుటకు కృషి చేయాలని విన్నవించారు. ప్రజా మంత్రివర్గంలో నిమ్నజాతుల వారికి కూడా తగు ప్రాతినిధ్యం ఉంటుందన్నారు. అట్టి ప్రజామంత్రివర్గమే నిజాంప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించగల్గుతుందని నిరూపించారు. ఆంధ్రమహాసభకు పోటీగా నాన్‌పార్టీ నాయకులు నెలకొల్పిన పోటీసంస్థ ప్రజా ఉద్యమాన్ని ఎలా విచ్ఛిన్నం చేస్తుందో తెలియజేశారు. అన్ని (మిగతా 10 వ పేజీలో)

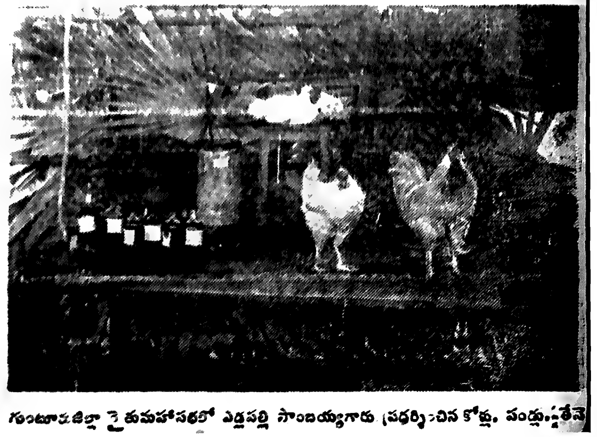

గుంటూరుజిల్లా రైతుమహాసభలో ఎద్దపల్లి సాంబయ్యగారు ప్రదర్శించిన కోళ్లు. పందెంకోళ్లవె

(9 వ పేజీ తరువాయి) పార్టీలవారు కలిసి ఆంధ్రమహాసభలో చేరి. తెలంగాణా ప్రజల పురోభివృద్ధికి పాటుపడవలసిందని హెచ్చరించారు.

దాదాపు 25 వేల మంది ప్రేక్షకులు యీ ఉపన్యాసాన్ని శ్రద్ధతో విన్నారు. వీరిలో స్త్రీలు 6000 మంది.

భోజనాలయాక నాజరు దళం "బెంగాల్ కరువు" బుర్రకథ చెప్పింది. బెంగాల్ కరువు స్వరూపాన్ని గుండెలు కరిగించేటట్లు ప్రేక్షకుల యెదుట చిత్రిస్తూంటే. కండ్లనీళ్ళ పర్యంతం అయింది. కరువు సమస్యను పరిష్కరించడానికి దేశభక్తులు. ప్రజలు కలిసి పనిచేయాలని హెచ్చరించుతూ పాట పాడినప్పుడు. ప్రేక్షకులు తేజితులయారు రైతులు-కూలీలు కలిసిసమిష్టిగా వ్యవసాయం చేస్తూ, భూమిని దున్నడం. నాట్లు వేయడం. కలుపుతీయడం. కోతలు కోయడం. కుప్పనూర్చడం - చూపుతూంటే. అంతా ఆనంద పరవశులయారు. తెల్లవారకట్ల 4 గంటలయేవరకు స్త్రీ పురుషులు యీ వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాన్ని అత్యంత శ్రద్ధతో చూసి సంతోషించారు.

సభకు వచ్చిందెవరు ?

మరునాడు. అనగా 27 వ తేదీని. ప్రేక్షకులు ప్రశాంతి తీసుకొనే ప్రదేశాలకు వెళ్ళారు.

"ఆజాద్‌నగర్" చుట్టూ విశాలమైన చెట్ల నీడల్లో ఎక్కడచూచినా రెండెడ్లబండ్లే : మధిర తాలూకా గ్రామాలనుండి 40 బండ్లు. ఖమ్మం తాలూకా గ్రామాలనుండి 40 బండ్లు. సూర్యాపేట తాలూకానుండి 15. హుజూర్‌నగర్ నుండి 10 - యిలా వివిధ ప్రదేశాలనుండి మొత్తం 200 బండ్లు వచ్చాయి. 145 మైళ్ళ దూరంలో వున్న పెండ్లగండిన్నె నుండి. 40 మైళ్ళ దూరంలోవున్న కొక్కిరేణి గ్రామం నుండి (నందిగామ తాలూకా. బ్రిటిష్ ఇండియా). 35 మైళ్ళలోవున్న కోణిజర్ల నుండి (నందిగామ తాలూకా. బ్రిటిష్ ఇండియా). బండ్లు కట్టుకువచ్చారు. ప్రజల కోర్కెలను తెలియజేసే పక్కాస్ నినాదాలతో 30 "ఆంధ్రమహాసభ ప్రభ"లు గ్రామగ్రామాల నుండి తరలివచ్చాయి. అల్లి నగరంనుండి (35 మైళ్ళు) 15 గురు బాలసంఘసభ్యులు "నావి సువహులే నేటి పెద్దలు !" మొదలైన నినాదాలు వ్రాయబడిన పెద్ద ప్రభతో కాలినడకను వచ్చి చేరుకున్నారు. 64 మైళ్ళ దూరంలోవున్న తాళ్ళమడ (మధిరతాలూకా) గ్రామంనుంచిసహితం ఒకప్రభవచ్చిందంటే. తెలంగానా ప్రజల్లో ఆంధ్రమహాసభ యెలా చొచ్చుకుపోయిందీ బోధపడుతుంది. 35 మైళ్ళ దూరంలోవున్న ఖమ్మంపాడునుండి 30 మందితో ఒక భజనపెట్టె వచ్చింది. దారిపొడుగునా వారు గ్రామాలలో భజనలుచేస్తూ ప్రజల్ని ఉత్తేజపరుస్తూ ఖమ్మంచేరుకున్నారు. హుజూర్‌నగర్. జనగాం మొదలైన ప్రాంతాల్లో వెట్టిచాకిరికి స్వస్తిచెప్పి చాకళ్ళు. హరిజనులు. కూలీలు చాలామంది వచ్చారు. 15 గురు రైతులు మహబూబాబాదునుంచి 40 మైళ్ళు కాలినడకతో వచ్చి చేరుకున్నారు. ఒక కాలు విరిగిపోయి. ఉద్యోగం కోల్పోయిన గద్దం రామయ్య అనే రిక్షాకార్మికుడు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా నుంచి 250 మైళ్ళు సైకిల్ ప్రయాణం చేసివచ్చాడు. ఇ.ఆ. చేనేతకార్మికులు. హరిజన కూలీలు. కాలేజీ విద్యార్థులు వందలాదిగా మహాసభ చూడ్డానికి వచ్చారు.

వ్యతిరేకుల ప్రచారం

ఇక వ్యతిరేకుల ప్రచారం ఇంతా అంతా అని చెప్పడానికి వీల్లేదు. ఆంధ్రమహాసభకు పోటీగా మరొక సంస్థను నెలకొల్పిన నాన్‌

వ్యతిరేకుల వ్యర్థప్రయత్నాలు

పార్టీ ప్రముఖులకు జాగీర్దార్లయొక్క. దేశముఖులయొక్క. పటేల్ - పట్వారీలయొక్క అండ బాగా ఉన్నదనే విషయం పాఠకులు గుర్తించాలి. ఖమ్మం మహాసభకు ప్రజలు వెళ్ళకుండా చేయడానికి వీలవేక విధాల ప్రయత్నించారు. సభకువెళ్ళితే.దెబ్బలాటలు జరుగుతాయని బోధలజంట. చెన్నవరం గ్రామాల్లో (ఖమ్మంతాలూకా) బెదరించారు. సభ నిషేధించబడింది గనుక. వెళ్ళవద్దని జగన్నాధపురంలో వరహా శ్రీనివాసరావు (నాన్‌పార్టీ) ప్రచారంచేశారు. సభకు వెళ్ళితే. లెవీ వసూళ్లు ఎక్కువచేస్తామని సూర్యాపేట తాలూకా నామవరంలో గ్రామమునసబు. పెద్దరెడ్లు భయపెట్టారు. ఫుడ్ ఇన్‌స్పెక్టరుని తీసుకొచ్చి జప్తులు చేయిస్తామన్నారు ! కాని. అదే గ్రామంనుంచి 50 మంది రైతులు వచ్చారు ! హుజూర్‌నగర్ తాలూకా. ఓలుకూరు గ్రామంలో పటేల్-పట్వారీలు. రైతుల మీద దోపిడీ కేసులు పెడతాం. వెళ్ళవద్దని బెదరించారు. కాని. ఆ గ్రామంనుంచి 50 మంది రైతులు కాలినడకను. బండ్లలోను మహాసభకు వచ్చారు (35 మైళ్ళు). అదే తాలూకా. మల్లారెడ్డిగూడెంలో పటేల్-పట్వారీలు. పలంటీర్లను యుద్ధానికి లాక్కుపోతారు. వెళ్ళవద్దని ప్రచారంచేశారు. కాని. 20 మంది వలంటీర్లు మల్లారెడ్డిగూడెం నుంచి సభకు నడచివచ్చారు (48 మైళ్లు). ఆ తాలూకా నుంచి మొత్తం 700 మందిదాకా వచ్చారు. హుజూర్‌నగర్‌తాలూకాలో పెంటకలదిన్నె. పేడవరం గ్రామాల్లో గ్రామకరణం లెవీ వసూళ్లు రెట్టింపు ఎక్కువ చేస్తామన్నారు. కాని. పేడవరంనుంచి 20 మంది. పెంటకలదిన్నె నుంచి 50 మంది వచ్చారు. జనగాం తాలూకాలో. తాలూకాకమిటీ అధ్యక్షుడు మహాసభకు ప్రచారంచేస్తూంటే. వాలకు ప్లీడర్ మాదిరిగానే దుండగాలు చేయిస్తామని కనాదు నరసింహారావు (పటేదారు) యెూజంట్లు ముల్గురా యిగోను. రాముపరంలో తలయుద్దలు కొట్టించనట్లు కొట్టిస్తామని ముందువ్వుంలో గ్రామమునసబూ భయపెట్టబూదారు. కాని 100 గురు ముందువ్వుంల గ్రామస్తులు మన సభకుదగ్గరకు వెళ్ళి. "ఏ కాసూస్ ప్రాకారం కొట్టిస్తావో" ని సాగతీసి అడిగారు. మునసబు తెల్లమొగం వేశాడు ! మహాసభ జరుగుతున్న రెండురోజులూ పోలీసంఘనాయకులు యిది కమ్యూనిస్టుల సభగాని. ఆంధ్రమహాసభ కాదని. యెూ.డూ వెళ్ళవద్దని కరపత్రాలు పంచిపెట్టించారు. ఈ వ్యర్థప్రయత్నాలన్ని హేళనచేస్తూ కొందరు ఆంధ్రమహాసభ జాతీయవాదులే తగిన సమాధానాలిచ్చారు.

మధ్యాహ్నం భోజనాలయాక. చిత్రీపదర్శనం చూడవద్దామని. బయల్దేరాను. ప్రజలు తండోపతండాలుగా జాతీయ నాయకుల చిత్రాలు. సోవియటుచిత్రాలు చూస్తూ, ఉప్పొంగిపోయారు. సిపరీతంగా వచ్చే జనానికి వంతంటీస్లు తగ్గకుండా బొమ్మల అర్థం చెప్పపంపలేకపోతుంటే. విసరాలతోసహా చెప్పేవరకు వదిలేవారుకారు. మొత్తం 17 వేల మంది స్త్రీ పురుషులు చిత్రాలనుచూచి ఆనందించారు.

అనాడే పరువుల పోటీలుకూడా జరిగాయి. బరువు లాగడంలో మొదటి బహుమతి వద్దికొండ వీరభద్రియ్యగారి (అర్లీనగరం) ఎడ్లజతకు వచ్చింది. అందులో మొదటిబహుమతి పుట్టుంటాక నారాయణప్రసాదుగారి (మహదేవపురం) ఎడ్లకిచ్చారు. కోడిదూడలలో చేమిరెడ్డి కోటారెడ్డిగారి దూడకు మొదటి బహుమతి యిచ్చారు. మొత్తం 20 ఎడ్లజతలు. 4 కోడిదూడలు. పోటీలో పాల్గొన్నాయి.

ప్రముఖుల సందేశాలు

27 రాత్రి మహాసభ తిరిగి సమావేశమైంది. మహారాష్ట్ర పరిషత్తులో ప్రముఖస్థానమలంకరిస్తున్న 5 గురు కార్యకర్తలు. శిరుకర్నాటక పరిషత్తు నాయకులు. హైదరాబాదు ఓపుభాతులు సంఘసంస్కర్తయైన శ్యామసుందర్‌గారు. సభావేదిక నలంకరించారు. భారతదేశ మంతటినుండి మొత్తం 23 రి నుండి సందేశాలు వచ్చాయి. "విస్మృతమైన భక్తులు పడటము ఉన్నా, సర్వాణమేవ్: ఏ ఆశయంకోసం మన మంతా పాటుబడుతున్నామో, ఆ ఆశయాన్ని వారు నేలపాలుచేస్తారా"రంటూ శ్రీమతి సరోజినీ సందేశంపంపించింది.గ్రామసుంధరలో ఓన్నటికి ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలుగాపిండే కృషిని ప్రశంసిస్తూ సికింద్రాబాద్ వర్తకసంఘ అధ్యక్షుడు రాశారు. ప్రజల్లో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని. మనోనిబ్బరాన్ని కలిగించి. అభివృద్ధిపథంలో నడిపిస్తున్న ప్రజల యెదుట ఒకవ్యక్తిగారె లేకుంచిందా మనసింధుచి ఒంచిన ముఖ్యుడు అభిప్రాయ భేదాలున్నప్పటికీ. యువకులు దేశ కార్యములలో పాల్గొనడం సంతోషదాయకమని శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారు; అభిప్రాయ భేదాలు అంతంకాలనుంచె క్కపేయవలసిన ఇత్తెహాదుల్‌ముసల్మీన్ పర్కింగ్‌కమిటీ సభ్యుడు సమదుర్‌ జీ; సంస్థానమందలి అమానుష పద్ధతుల నరికట్టడంలో ధైర్యంగా పోరుసల్పుతున్న ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తల్ని ప్రశంసిస్తూ ఇండోర్ ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు సందేశాలు పంపించారు. మొత్తం 10 మంది కాంగ్రెసు ప్రముఖులు. 5 గురు ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ నాయకులు. యిద్దరు సంస్థాన ప్రజోద్యమ నాయకులు మహాసభ జయప్రదంగా జరగాలని కోరుతూ సందేశాలు పంపించారు.

తరువాత. విషయ నిర్ణయసభలో ఆమోదింపబడ్డ తీర్మానాలు మహాసభలో ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. జాతీయవాదులు రాజకీయతీర్మానాలపై తిరిగి తమ సవరణలు ప్రవేశపెట్టారు. చర్చలు. చర్చలకు సమాధానాలు. పూర్తి అయ్యాక పోటింగు. పోటింగులో వీరి సవరణలు అత్యధిక సంఖ్యాకులచే ఓడింపబడ్డాయి. అయినా చక్కని సమరసభావంతో కార్యక్రమాన్ని జయప్రద మొనర్చడానికి వీరు. ఎంతైనా తోడ్పడ్డారు.

ఆఖరు రోజు

మహాసభ 26,27 తేదీలతో ఆఖరుకావలసినదికానీ ఆలస్యమైంది. కాని 28 నకూడా జరపవలసివచ్చింది. ముఖ్యంగా 2 తీర్మానాలు 28 వ తేదీ మహాసభలో చర్చకు వచ్చాయి. మొదటిది ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ సభపై అరబ్బుల గావించిన దౌర్జన్యానికి సంబంధించినది. జాతీయవాదులు. ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీనుం సభ ముదహారించారు. ఆ అరబ్బుల ప్రజలపై సర్వసాధారణంగా జరుపు దుండగాలను ఖండిస్తే చాలునని సవరణ తీసుకొచ్చారు. ఇందుకు కారణంగా. కొందరు ఇత్తెహాదుల్ నాయకులు యితరుల సానుభూతినిసిరాకరిస్తూన్నట్లుఉదహరించారు. కాని. అధికారరీత్యా ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ సంఘం అలాంటిప్రకటన చేయలేదు; ఒక ప్రజాసంస్థ మరొక ప్రజాసంస్థయొక్క పౌరసత్వహక్కుల్ని కాపాడ్డంలో సహకారం చేయాలని తీర్మాన ప్రతిపాదకులు జవాబు చెప్పారు. సవరణ వీగిపోయింది. రెండవ తీర్మానం కేంద్రసంస్థయొక్క నిర్మాణానికి సంబంధించినది. కొమరగిరి నారాయణరావుగారు దీన్ని వ్యతిరేకించారు. ఆంధ్ర. కర్నాటక. మహారాష్ట్ర మహాసభల ప్రతినిధులుగల కేంద్రకమిటీ అనవసరమనీ. స్టేట్ కాంగ్రెసు ఒక్కటే నిజాం సంస్థానప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించ గలుగుతుందనీ. దాని డిసిప్లిన్‌కి అన్ని ప్రాంతాలవారు కట్టుబడి యుండాలనీ. వారి వాదన. దీనికి వ్యతిరేకంగా పిల్లారెడ్డిగారు తెలంగాణ ఆంధ్రుల అభ్యున్నతికి నిరంతర కృషి జేస్తూ దినదినాభివృద్ధి చెందుతూన్న ఆంధ్రోద్యమానికి సంఘటితరూపమిస్తూన్న ఆంధ్రమహాసభను విచ్ఛిన్నపేయరాదని ఉపన్యసించారు. అన్నిప్రాంతాలప్రజల దాగోగులను పరిశీలించడానికి కేంద్రసంఘ మొక్కటే సామర్థ్యం కలిగియుంటుందని జవాబు చెప్పారు. వోటింగులో తీర్మానం నెగ్గింది: సవరణ వీగిపోయింది. సవరణకు అనుకూలంగా కొమరగిరివారు. జోషిగారు మాత్రమే వోటుచేశారు. ఆళ్వారుస్వామిగారు. దత్తాత్రయశర్మగారు సవరణకు వ్యతిరేకం.

మహాసభనుముగిస్తూ. నారాయణరెడ్డిగారు ఉపసంహార వాక్యాలు చెప్పారు. జాతీయవాదుల తరపున ఆళ్వారుస్వామిగారు లేచి. ఏ పక్షంవారు ప్రజల్లో బాగా పనిచేస్తే ఆ పక్షాన్ని ప్రజలు అనుసరిస్తారన్నారు. కమ్యూనిస్టులు ప్రజల్లో బాగా పనిచేస్తూండడంవల్లనే వారు బలపడుతున్నా రన్నారు. అందుకు యెవరూ అసూయ చెందకూడదన్నారు. తాము ప్రజల్లో యిదివరకు కంటె తీవ్రంగా పనిచేసి. పోటీసంఘంలో చేరియుకచేరిన కొందరు విలువైన దేశభక్తుల్ని యిటు మరలించుటకు ప్రయత్నిస్తామని చెప్పారు.

"మీజాన్" (తెలుగు) పత్రికా సంపాదకులైన అడివి బాపిరాజుగారు స్వయంగా మహాసభకు వచ్చి సందేశమిచ్చారు. పోటీసంఘం మాధి యెవరూ నిరుత్సాహపడ నవసరం లేదనీ. ప్రజోద్యమం అభివృద్ధి చెందేకొలది కొంతమంది వీడిపోతూండడం సహజమేనని. చెప్పారు.

కొత్త కార్యనిర్వాహక వర్గానికి 15 గురు సభ్యులు యెన్నుకోబడ్డారు. అధ్యక్షుడు నారాయణరెడ్డిగారు. ఉపాధ్యక్షుడు చెరుకుపల్లి వెంకటరమణయ్యగారు. కార్యదర్శులు ఉప్పలంట్ల రెడ్డి. డి. వెంకటేశ్వరరావుగారలు. కోశాధికారి ఆళ్వారుస్వామిగారు.

ముగింపు

మహాసభను జయప్రదంగా నిర్వహించుటలో పలంటీర్లు చేసిన కృషి ప్రశంసార్హం. మొత్తం 1000 మంది వలంటీర్లు. వీరిలో రైతు వెంకటసారు. పచ్చి పనిచేశారు. వీరిలో వర్తక కార్మికులు 100 మంది. విద్యార్థులు 25 గురు. ముస్లింలు 10 మంది. మిగతా వారు రైతుయువకులు! మిర్జాన్ సద్దర్ ఆలీ. సియాన్ హైదర్‌ లంటి ముస్లింకవులూ. బద్దికొండరామకోటయ్య. గార్లపాటిరఘుపతిరెడ్డి కృష్ణమూర్తి మొదలైన వారి వంటి తెలుగు యువకకవులూ. వాలంటీర్లుగాపనిచేశారు. హుజూర్‌నగర్ తాలూకాలో వెట్టిచాకిరికి స్వస్తిచెప్పి వచ్చినవారు 4 గురు. జనగాం తాలూకాలో దేశముఖుల హింసాకాండకు వ్యతిరే (మిగతా 14వ పేజీ)

హైదరాబాద్ సంస్థానంలో ప్రజాప్రభుత్వం ఏర్పడాలి

ఆంధ్రమహాసభ వార్షికసమావేశంలో తీర్మానాలు

క్రిందటి నెల 26, 27, 28 తేదీలలో ఖమ్మంమెట్టులో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభ 12వ వార్షిక సమావేశంలో దాదాపు 40 తీర్మానాలు ఆమోదింపబడినాయి. వాటిలో ప్రధానమైనవాటి సారాంశం క్రిందప్రకటిస్తున్నాం.

రాజకీయ తీర్మానం

1. హైదరాబాదులో ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వములో ప్రజలకెట్టి ప్రాతినిధ్యం లేకపోవుటవల్ల ప్రజలను నేడెదుర్కొనే క్లిష్ట సమస్యలను ప్రభుత్వం పరిష్కరింపజాలక యున్నది. ప్రజల కష్టాలు క్రమంగా భరింపరాని వగుచున్నవి. కనుక. ప్రస్తుతపు బాబే హుకూమత్‌లోనికి (ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గం) రాష్ట్రమందలి ప్రధాన సంస్థలైన ఆంధ్ర. మహారాష్ట్ర. కర్నాటక సభల. అంజుమనె ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీనుల ప్రతినిధులను తీసుకొని. ప్రజా మంత్రివర్గమును స్థాపించుట ద్వారా రాష్ట్ర సమస్యలను పరిష్కరించగలమని. యుద్ధానంతరం పునర్నిర్మాణమును గూడ సరియైన పునాదులపై జరిపి ప్రజలకు సౌఖ్యం చేకూర్చగలమని. యీ మహాసభ అభిప్రాయపడుచున్నది. అట్టి ప్రజా మంత్రివర్గమును వెంటనే ఏర్పరచమని యీ సభవారు ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నారు. పైసంస్థల మధ్య ఐక్యతను సాధించడానికి కృషిచేయవలసినదిగా యీ సభవారు సభ్యులను కోరుచున్నారు.

రాజ్యాంగసంస్కరణలు

2. 1939 లో ప్రకటింపబడి. నెమ్మదిగా ప్రవేశపెట్టబడుచున్న రాజ్యాంగ సంస్కరణలు నేటి ప్రజాసమస్యలను పరిష్కరింపజాలవు. ఇందుకు కారణం. వాటిలో ప్రజలకెట్టిఅధికారముగాని. ప్రాతినిధ్యంగాని. లేకపోవుటయే. ఇట్టి అసంతృప్తికరమైన రాజ్యాంగ సంస్కరణలను అమలుజరుపుటలో ప్రభుత్వం నామినేషన్ల పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి. కొద్దిమాత్రపు ప్రజాతంత్రమును గూడ నశ్యం చేయుచున్నది. అయినా. ప్రజలబాధలు దినదినము తీవ్రమవుతూండడంవల్లను. గత 5 సంవత్సరాలలోను ప్రజాఉద్యమం బాగుగా అభివృద్ధి అగుటవల్లను. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టనున్నస్వల్పఅవకాశాలైనా గంపసంస్థలలో ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రవేశించి. పరిపాలనాయంత్రముపై ఒత్తిడితెచ్చి. కొంతవరకైనా ప్రజల కష్టములను తొలగించవలెననీ. తద్వారా ప్రజాశక్తుల బలాన్ని అభివృద్ధిచేయుటకు ప్రయత్నించవలెననీ. యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఈ సంస్కరణలలో ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలు పాల్గొనవచ్చునని మహాసభ తీర్మానించుచున్నది. కాని. ఎట్టి పరిస్థితులలో. ఏవిధముగా. పాల్గొనుటయో. రాష్ట్రమందలి యితర ప్రజాసంస్థలతో సంప్రదించి. తగుచర్య తీసుకొనుటకు యీ మహాసభ స్థాయీసంఘమునకు అధికార మిచ్చుచున్నది.

జాతీయప్రభుత్వం

3. త్వరలో ప్రారంభం కానున్న జపాను వ్యతిరేక యుద్ధంలో భారతదేశం కీలకస్థానమునందుంది. యుద్ధభారం ప్రజలపై మోపబడును. అనేక ప్రజాసమస్యలను పరిష్కరించవలసి వచ్చును. వాటి పరిష్కారానికి. సత్వర విజయసాధనకు. కేంద్రంలో ప్రజాప్రతినిధులుగల జాతీయప్రభుత్వమే మార్గమని యీ మహాసభ అభిప్రాయపడుతోంది. కావున. జైళ్ళలోవున్న కాంగ్రెసునాయకుల్ని వెంటనే విడుదలచేసి. కాంగ్రెసు - లీగ్ ఒడంబడికపై ఆధారపడు జాతీయ ప్రభుత్వ స్థాపనకు పూనుకోవలసినదిగా ఈ సభవారు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించుచున్నారు.

పోటీసభ - ప్రజలకు హెచ్చరిక

4. నిజాం రాష్ట్రాంధ్రమహాసభ తెలంగాణా ప్రజలజాతీయసంస్థ. వివిధవర్గాలవారు కలిసి ప్రజాస్వామ్య హక్కుల రక్షణకై కృషి సల్పుట దీని ఆశయం. ఆంధ్రమహాసభ ఏర్పడినప్పటి నుండియు వెట్టిచాకిరి. తదితర అక్రమాలు ఏ వర్గంలో ఉన్నప్పటికీ వాటి నిర్మూలనకు పనిచేయు చున్నది. ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలు ప్రజాసమస్యలు తీసుకొని పనిచేయుటవల్లనే అది యింతగా బలపడినది. ప్రజలలో రాజకీయ చైతన్యం కలుగజేయుట వలననే మన రాజకీయాశయాలను సాధించ గలుగునట్టి బలం దీనికి చేకూరుతోంది. అన్యాయాలు. అక్రమాలు. యే రూపంలో వున్నప్పటికీ వాటిని తొలగించడానికి ప్రజా క్షేమాన్ని కోరే దేశభక్తులు యీ సంస్థద్వారా పనిచేస్తారు. ఇందులో వివిధాభిప్రాయాలు గల దేశభక్తులు ఉన్నప్పటికీ. నైవిధమైన కార్యక్రమాన్ని అంగీకరించి. కొన్ని విషయాలమీద భేదాభిప్రాయాలు వచ్చినప్పటికీ. సంస్థయొక్క నియమావళినీ.ప్రజాస్వామికనిర్ణయాలను.శిక్షణను అందరూ పాటిస్తూ ఉండడం వల్లనే ప్రజల హక్కులను సాధించే శక్తిగలదిగా ఆంధ్రమహాసభఅభివృద్ధి చెందుతుంది. పైసూత్రాలను బట్టి ఆంధ్రమహాసభ నిర్ణయాలనుకార్యకర్తలు ఆచరణలో పెడుతూ. ప్రజలలో చైతన్యం కలుగచేసిన ఫలితంగా ప్రజలు అత్యధిక సంఖ్యలో సభ్యులుగాచేరి. ఆంధ్రమహాసభయొక్క ప్రజా తంత్రాన్ని అభివృద్ధి పరచుచున్నారు. తమ హక్కులను నిలబెట్టుకోగల చైతన్యం ప్రజలలో పెంపొంద సాగింది. ఈమార్పును చూచి. నాన్‌పార్టీ ప్రముఖులు మందుముల నరసింగరావు. కొండా వెంకటరంగారెడ్డి. మందుముల రామచంద్రరావు. మాదిరాజు రామకోటేశ్వరరావు వగైరాలు భయపడ్డారు. ప్రజా సమస్యలు తీసుకొని పనిచేయుటను. మహాసభ తీర్మానాలను ఆచరణలో పెట్టుటను వ్యతిరేకించసాగారు. మొదట తటస్థవిధానమను పేరుతో ఆంధ్రమహాసభకు దూరంగావుండి. మహాసభ కార్యక్రమాన్ని వ్యతిరేకించ సాగారు. ఈ సంవత్సరంఅసాధ్యమైనటువంటి. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులకు విరుద్ధమైనటువంటి. కోర్కెలను ఒకటి తరువాత ఒకటిగా. కోరి పోటీసంస్థను నెలకొల్పి. విచ్ఛిన్న మార్గము నవలంబించారు. ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలు. ఇతర దేశభక్తులు. ఐక్యతకై గావించిన ప్రయత్నాలన్నిటిని నాన్‌పార్టీవారు వమ్ముచేశారు. ఆంధ్రమహాసభపై తమ నియంతృత్వాన్ని స్థాపించుటకు సర్వాధికారాలుగల ఒకకమిటీ ఉండాలన్నారు. అభివృద్ధి నిరోధకులను తమ పోటీ సంస్థద్వారా సమీకరించ ప్రయత్నిస్తున్నారు. వీరి చర్యలు ప్రజాఉద్యమ క్షేమానికి. దేశాభివృద్ధికి భంగకరములని యీ సభవారు ప్రకటించుచు. పోటీ సంస్థతో ఎట్టి సంబంధం పెట్టుకొనవద్దని దేశభక్తులను,ప్రజలను, ముఖ్యంగా జాతీయవాదులను,ఈమహాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఆహారసమస్య

5. నిజాం ప్రభుత్వం రాష్ట్రమందలి ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుటకు రైతుల కుటుంబ. వ్యవసాయఖర్చులకు పోగా మిగిలిన భూములనుండి మాత్రమే లెవీలువసూలు చెయ్యాలనీ. ప్రజలసహకారంతోలంచగొండితనాన్ని నిర్మూలించాలని యింతవరకు ఆంధ్రమహాసభ సూచిస్తూవచ్చింది. కాని. ప్రభుత్వం యిందుకు వ్యతిరేకమైన విధానాన్ని అవలంబిం చుతోంది. స్కేలుపద్ధతినితొలగించి. అందరూ ఒకేవిధంగా యివ్వాలని నిర్ణయించింది. ఇంతేగాక. పంటలు చెడిపోయినప్పుడు మినహాయింపులు యిచ్చుటలేదు. స్థానికాధికారులు మినహాయింపులివ్వకుంటువుట్లచేసి రహస్య ఆర్డర్లు పంపి. ప్రభుత్వప్రకటన అమలులోకి రాకుండా చేస్తున్నారు. అందువల్ల లంచములిచ్చిన వారికే క్రింది ఉద్యోగస్తులు మినహాయింపులిస్తున్నారు. పెద్ద భూస్వాములు లంచాలిచ్చి తప్పుకొనుట. ఇవ్వనివారిపై ఎక్కువ భారంపడుట. జరుగుతోంది. ధాన్యం యివ్వలేనివారినుండి బలవంతంగా వారికున్న కొద్దిధాన్యాన్ని తీసుకొనుట, కొని తెచ్చేటట్లు ఒత్తిడిచేయుట. యివ్వలేనపుడు పశువులను జప్తుచేయుట జరుగుతోంది. పటేల్. పట్వారీలు. పంచుకమిటీసభ్యులు అధికంగాధాన్యం తీసుకొనుట. తీసుకున్న ధాన్యానికి పూర్తిగా ధరలియ్యకపోవుట. కూడా జరుగుతోంది. పెద్దభూస్వాములవద్ద ధాన్యం సేకరించుటకు నిర్ణయింపబడిన "ఖుష్‌ఖరీదుగల్లా" కూడ పేదరైతులపైనే పడుతోంది. అనేకచోట్ల లెవీ వలె యకరమున కింతయని వసూలుచేస్తున్నారు. దాదాపు అన్ని జిల్లాలలోను యీపద్ధతి ప్రవేశపెడుతున్నారు. ప్రభుత్వం యీ విధానాన్ని ఇకముందుకూడా అనుసరించుచో, ప్రమాదకరమైనపరిస్థితులేర్పడతాయి. కాబట్టి యీ మహాసభవారు ప్రభుత్వానికి క్రింది సూచనలు గావిస్తున్నారు:

(అ) కనీసం 35 మణుగులు గట్టిధాన్యం పండేభూమిని లెవీనుండి మినహాయించాలి; అంతకుపైగా పండేవాటినుండి స్కేలుప్రకారం (గ్రేడేషన్) తీసుకోవాలి.

ఈ మార్పును ప్రవేశపెట్టేలోపల క్రింది విధంగా వసూలు చేయాలి : ఖుష్కి (మెరక) భూములనుండి 10 యెకరాలవరకు 10 సేర్లు. అంతకుపైన 20 సేర్లు వసూలు చేయాలి. తరీ (పల్లం) భూములనుండి 1 యకరం వరకు మినహాయింపు ఇవ్వాలి.

1 యకరంనుండి	2 యకరాలవరకు	1 మ.
2	4	2 ..
4	10	3 ..
10	పైన	4 ..

నాలుగణాల పంటకు పూర్తిగామ. 8 అణాల పంటకు సగము. మినహాయింపు ఇవ్వాలి. ప్రజల సహకారంతో లంచగొండితనాన్ని నిర్మూలించాలి.

(ఆ) లెవీ ధరలకు. ఖుష్ ఖరీదుగల్లా రేట్లకు, తదితర మార్కెటు రేట్లకుగల భేదాన్నితొలగించి. రైతులకు సక్రమమైన ధరలు వచ్చేలాచూడాలి.

(ఇ) కార్పొరేషన్ వరిధాన్యం. బియ్యం కొనే సందర్భంలో గ్రామావసరాలకు సరిపోయే ధాన్యం గ్రామంలో ఉండునట్లు చూడాలి.

(ఈ) 10 ఎకరములలోపు రైతులనుండి తీసుకొననట్లే 10 యకరములలోపు కౌలుదార్లనుండి కూడా తీసుకోవాలి.

(ఉ) పర్చేజుధాన్యం వసూలుచేయుటలో నిర్బంధపుచర్యల నరికట్టాలి. రైతుల అవసరాలకు మిగలకుండా ధాన్యం తీసుకొనరాదు.

(ఊ) గ్రామాలలో పెట్టబోవు ధాన్యపు బ్యాంకులకు రైతులుచెల్లించే లెవీనుండియిచ్చే ధాన్యానికి ధరయివ్వాలి. బ్యాంకులకు షేర్లు రొక్కం రూపంలో తీసుకోవాలి. గ్రామంలో వసూలయ్యే లెవీధాన్యంలో సగము. (జొన్నలు సజ్జలు వగైరా)ధాన్యమైతే నాల్గవ భాగమును. బ్యాంకులలో ఉంచాలి.

ధాన్యపు పంపకం

6. ప్రభుత్వం కొరత ప్రాంతాలలో సేకరించిన ధాన్యాన్ని ఆ ప్రాంతంలోనే విక్రయించేయక, యితర ప్రాంతాలకు తీసుకుపోయి. అవసరం వచ్చినప్పుడు యితర ప్రాంతాల నుండి తెప్పించడంవల్ల ఎక్కువ ఖర్చులవుతున్నాయి. రు. 16 నుంచి రు. 18 వరకు (పల్లాకు) కొన్నజొన్నలు రు. 25 నుంచి రు. 27 వరకు అమ్మబడు తున్నాయి. అవి గ్రామాలలో అమ్మేటప్పుడు రు. 31 వరకు ధర హెచ్చుతోంది. ప్రజలు విపరీతంగా నష్టపడి. హైద్రాబాదు కమెర్షల్ కార్పొరేషన్‌వారు లాభాలు గడిస్తున్నారు. దీనితోబాటు. యీ సంవత్సరం పంటలు చెడిపోయి తక్కువపంట పండిన ప్రాంతాలలో చిన్న రైతులు తమ ధాన్యాన్నంతటినీ లెవీ వసూళ్ళకు యిచ్చివేయవలసి వచ్చింది. ఆ తిండిసమస్య తీవ్రరూపం దాల్చింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే కొరత ప్రాంతాలలోవి ఆహారధాన్యాలను యితరచోట్లకు పంపవద్దనీ. కొనేధరలకు-అమ్మే ధరలకు మధ్య ఖర్చుల మేరకు మాత్రమే వ్యత్యాసం ఉండేటట్లు చూడాలనీ. పెద్దపట్టణాలతోబాటు చిన్నపట్టణాలలో కూడా పూర్తిరేషనింగు పెట్టాలనీ. కొరతప్రాంతమందలిగ్రామాలన్నిటిలోపార్షల్ రేషనింగు పెట్టాలనీ. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలను విరివిగా స్థాపించి వాటిలో ప్రజా ప్రతినిధులకు మెజారిటీ ఉండేటట్లు చూడాలనీ. యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

కౌలుదార్ల చట్టం

7. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కౌలుదార్లచట్టములో కొన్ని ప్రధానమైనలోపములున్నాయి. 1348 ఫసలీకి పూర్వం 6 సంవత్సరాలు వరుసగా స్వాధీనం వున్న కౌలుదార్లకు శాశ్వత జిరాయితీ హక్కునీయక. వారిని భూస్వామి తొలగించే అవకాశం యీ చట్టంలో వుంది. కౌలుదార్లు చెల్లించవలసినరేటు ఎంతో కూడా స్పష్టంచేయబడలేదు. (మిగతా 12 వ పేజీలో)

ఆంధ్రమహాసభ తీర్మానాలు

(11 వ పేజీ తరువాయి) ఈలోపములను సవరించుతూ, వెంటనే ప్రభుత్వంచట్టాన్ని అమలు జరపవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుతున్నారు. రు. 50 శిస్తుమాత్రంగలభూమిని సొంత సేద్యము చేయు భూస్వామికి వదలిపెట్టి, అంతకు ఎక్కువ భూమిపైననే కౌలుదార్ల చట్టాన్ని అమలు పరచాలి.

ప్రభుత్వం వైరా, పాలేరు ప్రాజెక్టుల వంటి ప్రాజెక్టులకు కాలువలు తవ్వించి, అనేకంగా వున్న చిన్న ప్రాజెక్టులను నిర్మించి, ఎరువులు, విత్తనాలు సప్లయిచేసి, రైతుల్ని అధికాహారోత్పత్తికి ప్రోత్సహించాలి.

ఇనుము సప్లయి

8. రైతుల కవసరమైన ఇనుము ఇప్పటి మాదిరిగా జిల్లా కేంద్రాలలోనే గాకుండా, తాలూకా కేంద్రాలలో కూడా సప్లయిచేయబడాలనీ, ఇనుముధరలు హైద్రాబాద్ ధరల కనుగుణ్యంగా వుండాలనీ, కర్రులు మొదలైన పనిముట్లు కూడా తెప్పించి సప్లయి చేయాలనీ, ఉన్నచోట్ల కోఆపరేటివ్ డిపోల ద్వారాను, అవి లేని ప్రాంతాలలో ప్రజాప్రతినిధులుగల కంట్రోలుబోర్డుల పర్యవేక్షణ క్రింద వర్తకుల ద్వారాను, సప్లయిచేయించాలని కోరుతూ తీర్మానింపబడింది.

వెట్టిచాకిరి

9. గ్రామాలలో వివిధవృత్తులవారు ప్రభుత్వోద్యోగులకు వెట్టిచేయవలసిన నిర్బంధ విధానం అమల్లో ఉండడంవల్ల ప్రజలు బానిస జీవితం గడుపుతున్నారు. ఆహార పదార్థాల ఉత్పత్తికి ఆటంకం కలుగుతున్నది. అందుచే ఈనిర్బంధపు వెట్టిచాకిరిని ప్రభుత్వం అరికట్టవలసినదిగా యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

నూలు సప్లయి

10. ప్రభుత్వ టెక్స్‌టైల్ కంట్రోలరు చేనేత పారిశ్రామికులకు నూలు సక్రమంగా అందజేయడం లేనందున, వ్యాపారస్తులు దొంగమార్కెట్లలో అమ్మడంచేత, చేనేతపారిశ్రామికుల వృత్తికి భంగమేర్పడింది. నూలు దొరకక, అనేకయిబ్బందులు పడుతున్నారు. టెక్స్‌టైల్ కమీషనరు దొంగవ్యాపారంచేసే వర్తకులకు మాత్రమే నూలు సప్లయిచేస్తున్నాడు. సహకార సంఘాలకు యివ్వటం లేదు. ప్రభుత్వం యీ లోపాలను సవరించి, కేంద్రంలోను, జిల్లాలలోను కంట్రోలుబోర్డులు నియమించాలనీ, వాటిలోనికి ప్రజా ప్రతినిధుల్ని తీసుకోవాలనీ, తీర్మానించుచున్నారు.

మాష్టరు వీవర్లక్రింద పనిచేసే నేతగాండ్రకు నూలు మాష్టరువీవర్లద్వారా గాకుండా, సరాసరి యివ్వవలెనని ప్రభుత్వాన్ని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

జనగామ పరిస్థితులు

11. జనగాం తాలూకాలో దేశముఖులు తమ అక్రమచర్యలను కొనసాగించుకొనేటందుకు పోలీసులను కట్టుకొని, సుమారు 120 మందిపై అసత్యపుకేసులు బనాయించి, రైతులలో ఏర్పడిన ఐక్యతను భగ్నమొనర్చడానికి చేసే ప్రయత్నాన్ని యీ సభ నిరశిస్తోంది. ప్రజా శ్రేయస్సుకు భంగకరంగా ప్రవర్తించే దౌర్జన్యపరులకు పోలీసులు తోడ్పడుతున్నందుకు యీ సభవారు తీవ్ర అసమ్మతిని ప్రకటించుచున్నారు.

ఆంధ్ర మహాసభ కార్యకర్తలైన ఆరుట్ల రామచంద్రారెడ్డి, గోపాలరెడ్డి, చింతల నరసింహారెడ్డిగారలపై పెట్టిన నిర్బంధాజ్ఞలను ప్రజలపైన, తదితర కార్యకర్తలపైన మోపిన కేసులను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవలసినదిగా హెచ్చరించుచున్నారు. చట్ట విరుద్ధ చర్యలకు, దౌర్జన్యాలకు కారకులైన దేశముఖులపై ప్రభుత్వం కఠినచర్య తీసుకోవాలి. పోటీసంఘ నాయకులు దేశముఖుల పక్షం వహించి, ప్రభుత్వాధికారుల సహాయంపొందడానికి చేసే ప్రయత్నాలను యీ సభవారు గర్హించుచున్నారు.

నిర్మాణ కార్యక్రమం

12. గాంధీ మహాత్ముని నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెడుతున్నామంటూ, కొందరు ప్రజాఉద్యమంలో చీలికలుకలిగించి, పోటీసంస్థలు పెట్టి, ప్రజాశ్రేయస్సుకు భంగకరంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. కాబట్టి, అట్టివారి చర్యల నరికట్టవలసినదిగా యీ సభవారు గాంధీమహాత్ముని కోరుతున్నారు.

ముస్లిం సభపై అరబ్బుల దౌర్జన్యం

13. 1945 ఫిబ్రవరిలో హైద్రాబాదులో జరిగిన ఇత్తెహాదుల్ ముసల్మీన్ వార్షికసభలో అరబ్బులు దౌర్జన్యంగా ప్రవేశించి, ప్రజలను కొట్టుట, మహాసభ యేర్పాట్లను విచ్ఛిన్నం చేయుట మొదలైన దౌర్జన్యాలు జరిపారు. వారిపై ప్రభుత్వం తగు చర్య గైకొని, అట్టి దుండగాలను అరికట్టవలసినదిగా యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు. అరబ్బులను నిరాయుధులుగాచేసి, వారిని అదుపాజ్ఞలలో ఉంచడం అవసరమని ఈ సభవారభిప్రాయపడుతున్నారు.

పౌరస్వత్వములు

14. నిజాం ప్రభుత్వం బహిరంగసభలపై విధించుతూన్న షరతులు, నిర్బంధాలు ప్రజల పౌరస్వత్వములకు భంగం కలిగించుతున్నాయి. కాబట్టి ప్రజలయిబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చేటందుకు వెంటనే ప్రస్తుతమున్న కఠిన విధానాన్ని రద్దుచేయవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

కార్మికుల కోర్కెలు

15. కరువు బత్తెములు, మూలవేతనాలు, తాత్కాలిక సిబ్బంది-మొదలైన విషయాలపై అఖిలభారత రైల్వేమెన్స్ ఫెడరేషన్ వారు ప్రకటించిన కోర్కెలను యీడేర్చవలసినదిగా యీ సభవారు రైల్వేబోర్డును కోరుచున్నారు.

తెలంగాణ ప్రాంతమందలి కొత్తగూడెం, బెల్లంపల్లి బొగ్గుగనులలో కార్మికుల కిచ్చే మూలవేతనాలు (Basic wages) గత 15 సంవత్సరములనుండి పెరగలేదు. కరువుభత్యముతో సహా రోజుకు రు. 1 కంటె ఎక్కువ గిట్టడంలేదు. ఈదుర్భర పరిస్థితి నెదుర్కోలేక, సుమారు 4000 మంది కార్మికులు గత 2 సంవత్సరాలలో పనులు విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోయారు. బొగ్గు ఉత్పత్తి విపరీతంగా దెబ్బతింది. ప్రభుత్వం త్వరలో కార్మికులకుఉచిత రీతిని కరువు భత్యాలిచ్చి, జీతాలుపెంచి, కార్మికుల్ని సంతృప్తి పడవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వ లేబర్ ఎడ్వైజరీ కమిటీలో ఒక కార్మికనాయకునికి స్థానమీయవలసిందిగా కోరుచున్నారు.

నిమ్నజాతుల సమస్య

16. నిమ్నజాతులవారికి విద్యా విషయమునందును, పరిపాలనా శాఖలయందును, సాంఘిక విషయములలోను ప్రత్యేక సౌకర్యాలిచ్చినగాని, వారి ఆర్థిక, రాజకీయ, దాస్యం నిర్మూలింపబడదు. వారికి ప్రజా మంత్రివర్గములో ప్రాతినిధ్యముండాలి. శాసనసభంలో ప్రత్యేకనుకూలము లుండాలి. ప్రభుత్వం నిమ్నజాతులవారికి నామమాత్రపు పన్నుమీద భూములియ్యాలి. ప్రభుత్వ భూములలో వీరు నివాస మేర్పాటు చేసుకొని వ్యవసాయము చేయించుకొనుటకు హక్కువుండాలి.

విద్యార్థి వుద్యమం

17. ప్రభుత్వం విద్యార్థి సంఘాలను బహిష్కరించే విధానాన్ని వదలడంలేదు. బయటి సంఘాల్లో చేరరాదని ఆంక్షవిధిస్తున్నారు. జుల్మానాలు, క్షమాపణపత్రాలు తీసుకొనుచున్నారు. ఈ నిర్బంధవిధానంవల్లవిద్యార్థులహక్కులకు భంగంవాటిల్లుతోంది. కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వం తన విధానాన్ని మార్చుకోవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుతున్నారు.

ఆంధ్ర, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక మహాసభల కేంద్రీకరణ

18. హైదరాబాద్ సంస్థానంలో తెలంగాణ ప్రజలకు ఆంధ్రమహాసభ, మహారాష్ట్ర ప్రజలకు మహారాష్ట్ర పరిషత్తు, కర్నాటకులకు కర్నాటక పరిషత్తు, పనిచేస్తున్నాయి. ఈ మూడు సంస్థలు కలసి, సంస్థానప్రజల రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ఒక కేంద్రసంస్థను నిర్మించవలసిన అవసరమెంతో ఉంది. క్రింది సూత్రముల ఆధారం మీద దానిని యేర్పరుచుటకు యీ మహాసభ తీర్మానించుతోంది.

(అ) సంస్థాన ప్రజలందరి సమస్యలపై నిర్ణయాలు చేయుటకు దానికధికారంఉంటుంది. వాటిని ప్రాంతీయ సభలు ఆచరణలో పెట్టాలి.

(ఆ) రాజకీయ సమస్యలపై తీసుకొనే నిర్ణయాలు ⅔ మెజారిటీవల్ల ఆమోదింపబడాలి.

(ఇ) ఆయా ప్రాంతాలకు సంబంధించిన నిత్యకార్య నిర్వహణ యందు కేంద్రసంఘం జోక్యం కలిగించుకోరాదు.

(ఈ) ప్రాంతీయ సంస్థలు జనాభానుబట్టి సభ్యత్వమునుబట్టి, కేంద్రసంఘానికి ప్రతినిధులను పంపాలి.

ఈ కేంద్రసంఘం, ముస్లింప్రజల సంస్థయగుఇత్తేహాదుల్ ముసల్మీన్‌తో కలిసిసంస్థానంలో ప్రజావుద్యమాన్ని పెంపొందించుటకు కృషి చేయాలి.

★ దివితాలూకా

ఉపాధ్యాయసంఘ 5వ మహాసభ

భావిపౌరులైన బిడ్డలవిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించేది ఉపాధ్యాయులు. ఉపాధ్యాయులకు సరియైన జీతాలు, ఇతరవసతులు వున్నపుడే వారు బిడ్డలవిజ్ఞానాభివృద్ధికి పూర్తిగా తోడ్పడుతారు. కాని, ఈనాడు ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయుల పరిస్థితి అధ్వాన్నముగావుంది.

ఉపాధ్యాయుల కష్టాలేమిటో, వాటినెలా నివారించుకోవాలో, బిడ్డల విజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధిపరచుటకు విద్యావిధానంలో ఎటువంటి పద్ధతులవలంబించాలో, బోధనాపద్ధతులలో ఎటువంటి మార్పుతీసుకోవాలో చర్చించి కార్యక్రమం వేసుకొనుటకు నడకుదురుగ్రామంలో దివితాలూకా ఉపాధ్యాయ సంఘమహాసభ శ్రీ యార్లగడ్డ గురునాధప్రసాద్ బహద్దర్ గారి అధ్యక్షతను జరిగింది.

మహాసభ జరుపుటకు గ్రామస్కూలు ఆవరణలో ప్రత్యేకంగా పందిరివేసి అలంకరించారు. 21-4-45 వ తేదీ ఉదయం 8½ గంటలకు శ్రీ డి. సత్యనారాయణమూర్తి, బి. ఎ. యల్. టి. (సీనియర్ డిప్యూటిఇన్‌స్పెక్టరు) గారి అధ్యక్షతను విషయనిర్ణయ సభజరిగింది, అందు ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధికి ఉపాధ్యాయుల ఆర్థిక, నైతిక, విద్యావిషయములకు సంబంధించిన 18 తీర్మానములు చేయబడినాయి. తీర్మానాలనుచర్చించునపుడు కె. నాగేంద్రుడుగారు బి.ఎ.బి.యి.డి. (జూనియర్ డిప్యూటిఇన్‌స్పెక్టరు, అవనిగడ్డ) చక్కని సలహాలిచ్చి సహాయంచేశారు.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులైన శ్రీ యార్లగడ్డ గురునాధప్రసాద్ బహద్దరుగారికి బ్యాండుమేళములతో ఎదురేగి బ్రహ్మాండమైన స్వాగతమిచ్చారు. తరువాత వారిఅధ్యక్షతను మహాసభ ప్రారంభమయింది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన నాదెళ్ళ శివరామకృష్ణయ్యగారు (గ్రామమునసబు) స్వాగతోపన్యాసము ఇచ్చారు. గ్రామస్తుల తరపున మరియొక స్వాగతపత్రం చదివారు. పలువురు ఉపాధ్యాయులు సభాధ్యక్షులకు ఆశీస్సులు సమర్పించారు.

తర్వాత సంఘకార్యదర్శి సంఘకృషిని గురించి, ఆదాయవ్యయాలను గురించి నివేదికనిచ్చారు.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణమూర్తి బి. ఏ., ఎల్. టి. గారు ఉపాధ్యాయులకున్న కష్టాలు, వారి వారి ఆర్థికపరిస్థితులపై ఉపన్యసించారు.

శ్రీ కె. నాగేంద్రుడు బి. ఏ. బి. యి. డి. గారు ప్రపంచ జ్ఞానం, పాఠశాలలో విద్యార్థుల సంఖ్యాభివృద్ధి, బోధనాపరికరములను స్వయముగా తయారు చేసికొనుట, మాతృభాష, మొదలగు విషయములపై ఉపన్యసించారు. ఇంకా ఇతర ఉపాధ్యాయులు ముఖ్యంగా శ్రీకొల్లి రాజయ్యగారు ఉపాధ్యాయుల కర్తవ్యముల గురించి ముచ్చటించారు, యూనియన్ అధ్యక్షులైన ఘట్టి లక్ష్మీనరసింహంగారు సంఘం చేసిన సేవను విశదీకరించారు.

తరువాత ఘంటశాల బోర్డుబాలికా పాఠశాల బాలికలు వివిధరకములైన జడకోపులు, కోలాటములు ప్రదర్శించారు. చక్కనిపాటలు పాడారు.

అధ్యక్షులైన గురునాథ ప్రసాద్‌బహద్దరు గారు తమ ఉపన్యాసములో ఇట్లు చెప్పారు. ప్రాథమికోపాధ్యాయుల వేతనములు అత్యల్పములనీ, వీరికి సరియైన వేతనములు ఇచ్చినపుడే ప్రాథమిక విద్యను అభివృద్ధిపరచగలమనీ, చెప్పారు. ఉపాధ్యాయులు గ్రామములలో ఎక్కువగా విద్యాప్రచారముచేసి గ్రామసౌభాగ్యమునకుతోడ్పడవలసిందని హెచ్చరించారు. సభకు సుమారు 500 మంది ఉపాధ్యాయులు, 500 మంది ప్రేక్షకులు వచ్చారు.

మహోజ్జ్వల చైతన్యం తొణికిసలాడిన

సప్తమ కృష్ణాజిల్లా మహిళా మహాసభ

మా విలేఖరి

మహాసభ ఏప్రిల్ 29, 30 తేదీల్లో. అంతకెన్నాళ్ళో ముందుగానే బంధుమిత్రులకు ఆహ్వానాలు పంపించారు కాటూరు మహిళలు - తమ ఇంట ఏదో శుభకార్యం తలపెట్టారా అన్నట్లు. 28 నాటికే మహిళలు తండోపతండాలుగా కదలిరాసాగారు కాటూరు గ్రామానికి. ఆనాటి సాయంకాలంనుండి మహాసభ భోజనశాలకు పని తగిలింది.

29. తెల్లవారింది. కాలినడకనూ, బళ్ళమీదా, ప్రవాహంగా వచ్చి చేరుకుంటున్నారు ప్రజలు. కాటూరు గ్రామ స్వరూపమే మారిపోయింది. ఏవీధిచూచినా కోలాహలమే; ఏ యింట చూచినా సందడే. ఎటు తిరిగినా స్వాతంత్రము, శాంతి, అభ్యుదయ మహిళా పతాకాలే. ఒక మహాసైన్య సమీకరణ కేంద్రంలాగా కనబడింది, కాటూరు గ్రామమానాడు.

ఓపినఘట్టుకు సాయం

ఈదృశ్యాన్నంతటినీ చూస్తూ పోతున్న నాకంటికి 'స్టోర్సు' అని బల్ల కనబడింది. లోపలికి వెళ్లాను. రాసులు రాసులుగా పడి ఉన్నాయి కూరగాయలు. ఒకమూలంతా బియ్యపు బస్తాలతో నిండిపోయింది. "మహాసభకు కొన్నవేనా ఇవన్నీ?" అని అడిగాను. "తమబిడ్డలు మహాసభ చేసుకుంటుంటే కొననిస్తారటండీప్రజలు" అనిసమాధానంవచ్చింది. "ఇవిగో ఈరాసులు - 30 మళ్ల దోసకాయలు; 4 మళ్ల వంకాయలు, 5 మళ్ళ బీరకాయలు. చినవోగిరాల రైతులు 18మళ్ళ కంద, పెండలం తమ సాయమన్నారు. ఒక బస్తాఉప్పు, బస్తా కందిపప్పు, 5 మళ్ళ చింతపండు విరాళంగా వచ్చాయి, అంతేకాదు. 12 బస్తాల మేలురకం బియ్యం ప్రోగుచేసి, పంపారు రైతు బాబులు. అసలు బియ్యం కొనవలసిన అవసరమే ఉండదేమో. 6 పెద్ద బానలతో పచ్చళ్ళువచ్చాయి. 8 టన్నుల కర్రెలు చేరాయి. ఇక మజ్జిగ, మహాసభకువచ్చే పసిపాపలకు పాలు ఒక్క బొట్టుకూడా కొననక్కరలెదు" అని సగర్వంగా వివరించారు అక్కడున్నవారు. వారు చెప్పిన జాబితా ఇంకా చాలాఉంది. ముచ్చటయిన విషయాలెన్నో తెలిశాయి. ఒక ఊరిలో గోషా విపరీతం. కాని అక్కడి స్త్రీలు మహాసభకు సాయంచేయ దీక్షబూనారు. మధ్యాన్నం పూట మగవారంతా పనుల్లోకిపోయిన తరువాత బయలుదేరారు ఊరిచివరకు. అక్కడున్న గొడ్లకాపరి కుర్రవాళ్ళను బ్రతిమాలి ఆకులు కొట్టించారు. ఇళ్ళకు మోసుకువచ్చి, విస్తళ్ళుకుట్టి మహాసభకు పంపించారు. మహాసభకు కావలసిన కారాన్నంతా కాటూరు మహిళలు స్వయంగా దంచి ఇచ్చారు.

బెజవాడలో జరిగిన అఖిలభారత రైతు మహాసభ గుర్తుకువచ్చింది. ఆంధ్ర ప్రజల చైతన్యాన్ని నూతనస్థాయికి తీసుకుపోయిందా మహాసభ; మహాసభల నిర్వహణలో నూతన సాంప్రదాయాన్నే స్థాపించింది.

కదంతొక్కుతూ పదంపాడుతూ-

కారణాంతరాలచేత ఆవేళ జరగవలసిన ప్రతినిధుల సమావేశాన్ని మరునాటికి వాయిదా వేశారు. వెంటనే ఊరేగింపు, పతాకోత్సవం ఉంటుందని ప్రకటించారు.

తలవని తలంపుగా ఊరేగింపన్నారు - ఎలాజరుగుతుందో ఏమో అని కొందరు సంశయం వెలిబుచ్చారు - మరేమీ ఫరవాలేదన్నట్లు బారులుతీరసాగారు మహిళలు. తలలునెరిసిన అవ్వలు మొదలుకొని బాలికా సంఘ సభ్యులవరకు అంతా అంతులేని ఉత్సాహం కనబరుస్తున్నారు. లెక్కలేనన్ని మహిళా పతాకాలు రెపరెపలాడసాగాయి. వలంటీర్లు ఆడావిడిగా ఊరేగింపుకు వంకలు తీర్చుతున్నారు. అఖిలభారత మహిళాసంఘ నాయకురాండ్రలో నొకరు హజరాబీగం. విదేశాలలో విద్యనభ్యసించి, తన విజ్ఞానసంపదను ప్రజాఉద్యమ నిర్మాణానికి, దేశసేవకు వినియోగిస్తున్న భారత పుత్రికారత్నం ఆమె. స్విట్జర్లాండు రైతుబిడ్డ మిల్లీ షోలింగర్. ఉన్నతవిద్య నభ్యసించింది. ఉప్పల లక్ష్మణరావుగారిని పరిణయమాడి, ఆంధ్రమాత కోడలయింది. పుట్టుకతో ఐరోపా దేశస్తురాలే అయినా, భారతజాతీయోద్యమంలోలీనమయి, కారాగారక్లేశానికికూడా వెనుదీయక పోరాడుతూన్న విశ్వశ్రేయోభిలాషిని మిల్లీ; నైజాం రాష్ట్రంలో 'నవజీవన మహిళామండలి' పేరిట మహిళా ఉద్యమాన్ని నిర్మిస్తూ, అక్కడ సామాజిక జీవనంలో నూతన వ్యవస్థకు పునాదులువేస్తూన్న సోదరీమణులలో నొకరు యశోదాబెన్. వీరు ముగ్గురూ మహిళా పతాకాలను చేబట్టి ఊరేగింపు అగ్రభాగాన్ని అలంకరించారు. వెంట్రప్రగడ బ్యాండుదళం మహిళా స్వాతంత్ర్యసమర గేయాల వాలవిస్తూ ముందుకు కదిలింది. ఆవెనుక ఒక సేనావాహినిలా 1500 మంది మహిళలు బారులుతీరి, నినాదాలిస్తూ, పాటలు పాడుతూ నడిచారు.

కనుల పండువుగా ఊరేగింపు వీధులన్నీ తిరిగి వచ్చింది. నూతనోత్సాహాన్ని వెదజల్లుతూ మహాసభావరణ చేరింది. సింహద్వారంపై నున్న 'మాతా కస్తూరిబాయి' నామాక్షరాలకు జోహారులర్పించి ముందుకు సాగింది. సరోజనీదేవికి జేయ్ అంటూ 'సరోజనీ గేటు' గడచి, విశాలమైన మహాసభావరణను ప్రవేశించింది. ముచ్చటగా అలంకరించబడిన వేదిక ఎట్ట ఎదుట ప్రత్యక్షమయింది. వేదికఎదుట మహిళలందరూ సర్దుకు కూర్చున్నారు. పురుషుల కొరకు 'నాగరత్నం గేటు'ని ప్రత్యేకంగా ఒక గేటు అమర్చారు.

ఈ గేటు గుండా పురుషులు వచ్చి తమ కొరకు ప్రత్యేకించినభాగంలో కూర్చున్నారు.

మిల్లీ షోలింగర్ మహిళా పతాకాన్నెగురవేశారు. వినువీధిలో జెండా రెపరెపలతోనే ప్రారంభించింది వెంట్రప్రగడ దళం, "ఎగురవేయ్ భారత భువిపై మహిళ పతాకం" అనే గేయం. ఆ బ్యాండు స్వరాలకు సభికుల హృదయాలు ఉద్వేగంతో ఉప్పొంగాయి. 2 వేలమంది మహిళలు, 1500 మంది పురుషులు ఆ జండాకు జోహారులర్పించారు. జండాయొక్క ప్రాధాన్యతను వివరిస్తూ మళ్ళీ ఇలా అన్నారు:

"ఈ జెండా గౌరవాన్ని, దీని పవిత్రతను నిలబెట్టడానికి మీరెన్ని త్యాగాలకైనా సిద్ధపడాలి. జిల్లాలోని మహిళలందరూ ఈజండా క్రిందనే సంఘటితమై, మహిళా ఉద్యమం, దేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో తన పాత్రను సముచితంగా నెరవేర్చేలా చూడాలి. మహిళా ఉద్యమాన్ని చీలదీయడానికి జరిగే ప్రయత్నాలను సాగనివ్వకూడదు." తరువాత నైజాంరాష్ట్రంనుంచి వచ్చిన సౌహార్ద్రప్రతినిధి 'నవజీవన మహిళామండలి' నాయకురాండ్రలో నొకరైన జమీందారిణి, కాదంబరిగారు తనసందేశాన్నందజేస్తూఉపన్యసించారు.

రాత్రికి వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం. 8000మంది మహిళలు, 3000 మంది పురుషులు వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనాలను చూచి, వాటి సందేశాన్నందుకున్నారు. రాజమ్మదళం 'బెంగాల్ కరువు' బుర్రకథచెబుతూంటే సభికులందరూ ఇతర ప్రపంచాన్నే మరచిపోయి, కథలో లీనమైపోయారు.

పునాది

జరిగింది ఒక జిల్లామహిళాసభ. ప్రదేశం ఇంచుమించు 5000 జనాభాగల కాటూరులో. అయినా, ఇంతఅపూర్వ సమీకరణ జరిగింది. అన్ని ప్రాంతాలవారు మహాసభను దిగ్విజయం చేయడానికి ఇంత ఉత్సాహంతో ముందుకు వచ్చారు. దీనికి కారణమేమిటి?

ఈ కారణాన్ని చాటిచెబుతాము - మహిళా ఉద్యమబలాన్ని ప్రదర్శిస్తాము రండోఅన్నట్లు 30 వ తేదీ ప్రాతఃకాలాన వెంట్రప్రగడ బ్యాండుపిలుపు నిచ్చింది. మహాసభావరణలోని ప్రదర్శనశాలలో ప్రతినిధుల సమావేశం జరిగింది. వివిధ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన ప్రతినిధులు 227 మంది. హైదరాబాదునుంచి 7 గురు, ప. గోదావరినుంచి 6 గురు, తూ. గోదావరినుంచి 5 గురు, గుంటూరునుంచి 13 గ్గురు, మద్రాసునుంచి 3 గ్గురు, సౌహార్ద ప్రతినిధులు వచ్చారు. కాని వీరి చర్చలను, కార్యక్రమాన్ని వినాలనే ఉత్సాహం కొద్దీ వేలకొలది మహిళలు వచ్చారు. వారి ఉత్సాహాన్ని చూచిన కార్యకర్తలకు వారి నాపడానికి మనసురాలేదు. స్థలమున్నంత వరకు 2000 మందిని రానిచ్చారు. ప్రతినిధుల సభకు డాక్టరు అచ్చమాంబగారు అధ్యక్షత వహించారు. కార్యదర్శిని వెల్లంకి అన్నపూర్ణమ్మ వార్షికనివేదిక చదివింది. 1937 లో స్థాపించబడిన జిల్లామహిళాసంఘం క్రమక్రమంగా ఎలా అభివృద్ధిపొందుతూ వచ్చిందో వివరించింది. ముఖ్యంగా గత సంవత్సరం జరిగిన కృషిని పేర్కొంది. స్త్రీలకు న్యాయమైన హక్కులు సంక్రమించేలా హిందూ న్యాయశాస్త్రాన్ని సవరించాలని జరిపిన ఆందోళనను వివరించింది. రావుకమిటీ బిల్లును గురించి 200 గ్రామాల్లో 20,000 స్త్రీలలో ప్రచారం జరిగింది. పురుషులలో కూడా ప్రచారం జరిగింది. దీని విషయమై ప్రభుత్వానికి మహజర్లు పంపినప్పుడు 8 వేల మంది స్త్రీలు, పురుషులు సంతకాలు పెట్టారు. ఈ సంఘం కృషి ఫలితంగా 15 గ్రామాల్లో మడుగుదొడ్లు నిర్మించారు. కరువు ప్రాంతాలకు తోడ్పాటు, అధికాహారోత్పత్తి, రేషనింగు - ధాన్యం ధర నిర్ణయం - జాతి నెదుర్కొంటున్న ఏసమస్యను విడచిపెట్టలేదు. జాతిలో సగభాగానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న మహిళా వుద్యమం. అంతవరకు పొలంపని చేయడమంటే పరువునష్టం అనుకునే రైతు స్త్రీలలో కొత్త చైతన్యం తీసుకువచ్చింది. జొన్నపాడు, ఇందుపల్లి మొదలైన గ్రామాల్లో రైతుస్త్రీలు పొలంపని చేసుకోవడం ఈనాడు పరిపాటి అయింది.

ఇలా స్త్రీలతోపాటు, దేశానికంతటికీ ఉపయోగకరమైన కార్యక్రమం కొనసాగిస్తూ కృష్ణాజిల్లా మహిళా సంఘం గత సంవత్సరం 200 గ్రామాల్లో 11,000 సభ్యత్వం గల జిల్లా మహిళాసంఘం దేశంలో మరొకటిలేదని పించుకుంది. దేశమంతా గర్వించదగిన ఈ సంఘాన్ని అఖిలభారత మహిళా సంఘానికి అనుబంధశాఖగా గుర్తించ నంటుంది ఆసంఘము తరపున సర్వాధికారాలు గల కొండా పార్వతమ్మగారు. దీనిపై తీవ్రాందోళన జరుగుతూంది. సంఘాన్ని ఇంకా బలీయం చేయడానికి కార్యదర్శిని తగు కార్యక్రమం సూచించింది. తమసంఘం సాధించిన విజయాలను విని ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు ఎంతో ఉత్తేజము పొందారు. భవిష్యత్కార్యక్రమం నెరవేర్చ కంకణం కట్టారు. తరువాత తీర్మానాలు చేయడంలోను ఈ దీక్షే కనబడింది.

తీర్మానాలు

దేశసేవలో అసువులనుబాసిన కె. యస్. గుప్తా, దండు నారాయణరాజు, అడుసుమిల్లి సరస్వతమ్మ, వెల్లంకి నాగరత్నం మొదలయినవారికి జోహారు లర్పించారు. తరువాత కాట్రగడ్డ హనుమాయమ్మ రాజకీయ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించారు. దేశాన్ని కరువు కాటకాలనుండి కాపాడి, జపానుపై దండయాత్రలో ఉచితపాత్రను నిర్వహించేలా చేయడానికి రాష్ట్రాల్లోను, కేంద్రంలోను అన్ని పార్టీలు కలసిఉన్న జాతీయప్రభుత్వా లేర్పడాలని, అందుకు ముందుగా నాయకులను విడుదల చేయాలని హనుమాయమ్మగారు తీర్మానాన్ని వివరించారు. మానికొండ సూర్యావతి తీర్మానాన్ని బలపరిచారు.

తరువాత హిందూ-లా సవరణనుగురించి అధ్యక్షురాలు అచ్చమాంబగారు తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించారు. రావుకమిటీ బిల్లును వివరిస్తూ అందులో స్త్రీల హక్కులను గురించి కొన్ని సవరణలను సూచించిందీ తీర్మానం. స్త్రీ, పురుష విచక్షణ లేకుండా తండ్రిఆస్తిలో సరిసమాన హక్కునుకోరింది. గార్డియన్‌తో నిమిత్తం లేకుండానే, యువకునికి 20 ఏళ్ళు, యువతికి 16 ఏళ్ళు దాటినతరువాత పెళ్ళి చేసుకొనే హక్కును కోరింది. విడాకులు తీసుకోడానికి 7 సంవత్సరాలుకాక, 3 ఏళ్ళ వ్యవధే చాలునని కోరింది. ఈ తీర్మానం మహిళలకు చాల ప్రధానమయిందని అచ్చమాంబగారు హెచ్చరించారు. జనవరిలో బిల్లు వస్తుంది-మన సూచనలను ఆమోదించేలా ఈలోగా తీవ్రాందోళన చేయాలన్నారు. తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ శ్రీమతి కోడూరు సీతామహాలక్ష్మిగారు ఇలా అన్నారు: ఆడబిడ్డల్ని నిరాధారులను చేయడం ప్రకృతికి విరుద్ధం. ఎల్లప్పుడూ ఒకరి (మిగతా 14 వ పేజీలో)

పట్టణ, గ్రామ మహిళల ఐక్య ఉద్యమాన్ని నిర్మించాలి

(13 పేజీ తరువాయి)దయాదాక్షిణ్యాలపైఆధార పడినస్త్రీ ఎప్పుడయినా అధోగతి పాలవవచ్చు. అలాంటి ప్రమాదం లేకుండా చేయడం అత్య వసరం."

ఆహారసమస్య, అధికపంటల అవసరం, బట్టలకరువు ఇత్తర విశాఖ కరువు పరిస్థితు లనుగురించి; గనుల్లోపనికిస్త్రీలను ఉపయో గించకూడదనీ; పాయిఖానాలను గురించి తీర్మానాలు పెట్టారు. తీర్మానాలన్నీ ఆమో దింపబడిన తరువాత భవిష్యత్తుకి కార్యక్రమం నిర్ణయించబడింది.

శిశు ప్రదర్శనం

ప్రతినిధుల సభానంతరం శిశు ప్రదర్శన ప్రారంభించారు. పవిత్ర మాతృత్వంలో ఉన్న ఆనందం, గర్వం వేదికచుట్టూమూగిన వంద మంది తల్లుల ముఖాల్లోను ఉట్టిపడుతూంది. ఆరోగ్యం చిందులు తొక్కుతూన్న తమ చిట్టి పాపలను ప్రేమతో పైకందిస్తున్నారు. బహు మతులకోసం ఉబలాట కాదది. మా ముద్దు పాపలు చూడండి. ఎంత ఆరోగ్యంగా ఉన్నా రో అని లోకానికి చాటడం. దృష్టిదోషభయం ఏకోశానా లేదు. వందమంది చిన్ని పాపలు ప్రదర్శనకు వచ్చారు. వెల్లంకి సత్యాబాయి గారి 11 నెలల కుమారుడికి మొదటి బహు మానం. గంటా రామసుబ్బమ్మగారి 3 నెలల కుమార్తెకు రెండో బహుమానంఇచ్చారు.

మాయదారి వర్షం

శిశు ప్రదర్శన జరుగుతూండగానే మహా సభావరణ స్త్రీ పురుషులతో నిండిపోసాగింది. ఆసాయంత్రానికి కార్యక్రమం బహిరంగసభ. ఏడెనిమిది వేలమంది మహిళలు వచ్చారు. రెండుమూడు వేలమంది పురుషులు. ఇంకొద్ది సేపటికి మహాసభ ప్రారంభమవుతుంది.

ఇంతలోనే హోరునగాలి, భోరున వర్షం. కార్యక్రమం ఆపకతప్పిందికాదు. వర్షంవెలిసి పోగానే తిరిగి సభ జరుగుతుందని ప్రకటిం చారు. కాని—ఏమవుతోందో అన్న పరీక్ష అందరి ముఖాల్లోను కనబడింది.

వర్షంపడినా—

వర్షం వెలిసింది. వెంట్రప్రగడ బ్యాండు ఊరంతా తిరిగి మహాసభ జరుగుతుందని చాటివచ్చింది. మరికొంత సేపటికి మహాసభా వరణవద్దకు వెళ్ళాను. అవరణ అంతటా పరచడానికి చాలినంత గడ్డి రైతుబాబులు తోలించారు. చిన్నచిన్నగుంపులుగా ప్రజలు రాసాగారు. వచ్చినవారిని కనిపెట్టి వలంటీర్లు గడ్డిపరచ సాగారు. అలా చూస్తుండగానే రాత్రి 9 గంటలకల్లా 7 వేలకుపైగా స్త్రీలు, 3 వేలమంది పురుషులు నాయకురాండ్ర ఉప న్యాసాలకోసం ఎదురుచూడసాగారు. సభ నిర్వాహకుల ముఖాలో ఉత్సాహం వెల్లివిరి సింది. ప్రజల చైతన్యంపట్ల విశ్వాసం నూరింత లయింది. ముఖ్యంగా వాలంటీర్ల నందరూ పొగిడారు.

అచ్చమాంబగారి అధ్యక్షతను మహాసభ ప్రారంభమయింది.

'విజయీభవ'

మహాసభ జయప్రదంగా జరుగుగాక అని వచ్చిన సందేశాలను చదివారు. "ఈ మహా సభ అన్ని విషయాల్లోను మీ ఉద్యమాన్ని మరోమెట్టు ముందుకు తీసుకుపోతుందని ఆశిస్తున్నాను. తగిన అవకాశం కలిగించిన యడల భారత స్త్రీ సాధించలేని కార్యం లేదు" అని సరోజినీదేవి ఉజ్వల సందేశం పంపింది. భారతదేశ వీరనారీమణు లలో ఒకరూ, చిటగాంగుజిల్లా మహిళాసంఘ అధ్యక్షురాలు అయిన కల్పనాదత్తు ఇలా సందేశం పంపింది: "సామాన్యస్త్రీల దైనం దిన సమస్యలను తీసుకొని మీరుచేస్తున్న కృషి, సాధిస్తున్న విజయాలు ఇతర ప్రాం తాల మహిళల కాదర్శప్రాయంగా ఉన్నాయి. మీ సభకు రావాలని ఎంతో ఉబలాటపడ్డాను. కాని మా చిటగాంగులో స్త్రీలు కరువుకు గురియై, ఘోరాతిఘోర బాధల ననుభవిస్తు న్నారు. వీరిని విడిచిపెట్టి రాలేను. మీమహాసభ మాకు శక్తికొలది తోడ్పడాలని కోరు తున్నాను." అఖిలభారత మహిళాసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి కుల్సుంసయాని, పెరిన్ రమేష్, ప్రేమలతగుప్త, పెద్దాద కామేశ్వ రమ్మగార్లు సందేశాలు పంపారు. నైజాం మహిళా ఉద్యమం తరపున యశోదాబెన్ స్వయంగా సందేశం అందజేశారు. నైజాంలో మహిళాసంఘం 30 మందిసభ్యులతో ప్రారం భమయి, ఈనాడు 1200 మంది సభ్యత్వంవరకు ఎలా పెరిగిందో వివరించారు. కృష్ణాజిల్లా మహిళాఉద్యమం తమకు చేయూతనిస్తూ విజ యాలపై విజయాలు సాధించాలని కోరారు.

కనివిని ఎరుగని మహాసభ

శ్రీమతి హజారాబీగం మహాసభను ప్రారంభిస్తూ ఇలాఅన్నారు: "దేశమంతటా తిరిగాను ఎన్నోమహాసభలు చూచాను. కాని ఒక మహిళా సభకు ఇన్నివేలమంది స్త్రీలు రావడం ఇంతవరకు కనివిని ఎరుగను. ఇన్ని వేలమంది పురుషులు రావటంకూడా అపూ ర్వమే. పురుషులు స్త్రీ సమస్యలపట్ల చూపు తూన్న శ్రద్ధకిది నిదర్శనం - చాల గొప్ప విషయం.

"ఆంధ్రదేశంలో గ్రామాల్లోనే మీఉద్య మం బాగా బలపడింది. అభివృద్ధి నిరోధకులకు, మీ ఉద్యమాన్ని నాశనం చేయ తలపెట్టేవారికి, పట్టణాలే ఆటపట్టు. కాబట్టి మీఉద్యమం పట్టణాల్లోకికూడా వ్యాపిం చాలి - అప్పుడే అభివృద్ధినిరోధకుల ఆటలు కట్టించగలరు. అఖిలభారత మహిళాసంఘం పట్టణాల్లో పనిచేస్తూంది. మీరూ, వారూ ఏక మయితే పట్టణ - గ్రామ మహిళల ఐక్య వుద్యమాన్ని నిర్మించగలరు.

"ఏడెనిమిదేళ్ళ క్రితం నేను మీ ప్రాంతా లకు వచ్చాను. అప్పటికీ - ఇప్పటికీ మీలో గుర్తుపట్టలేనంత మార్పువచ్చింది" అని చెప్పి, హజరాబీగం ఇతరప్రాంతాల్లో మహిళా ఉద్య మం ఎలా అభివృద్ధి పొందుతూందో వివరిం చారు. బెంగాలు, పంజాబు, బొంబాయి మొద లయిన ప్రాంతాల్లో మహిళా ఉద్యమం కరువు పరిస్థితులను, బట్టల మొదలయిన వాటి కొరతను ఎదుర్కొంటూ ఎలా నానాటికి బలపడుతూందో వివరించారు. పంజాబులో మహిళాఉద్యమం వివిధజాతులమధ్య ఐక్యత కెలా కృషిచేస్తూందో వర్ణించారు. ఈనాడు మహిళాసమస్యలనేగాక, జాతీయ సమస్య లన్నింటిని జయప్రదంగా పరిష్కరించడానికి స్వాతంత్ర్యం ప్రధానము. స్వాతంత్ర్యసమర దీక్షను మహిళాలోకమంతటా నాటవేయాలని ఉద్బోధించారు.

తరువాత అధ్యక్షురాలు డాక్టరు అచ్చ మాంబగారు యిలా ఉపన్యసించారు:

"సోదర, సోదరీమణులారా!

ఈ ఎండల్లో, అందులోను ఉదయం వర్షంకురిసినా కూడా, ఇన్నివేలమంది సమా వేశమయారు. మీ చైతన్యానికి నా అభినంద నాలు. ఈనాడు ప్రపంచం రోజురోజుకీ మారి పోతూంది. సమాజవ్యవస్థే మారిపోతూంది. ఎంత త్వరగా, ఎంత ఎక్కువగా మన ఉద్య మాన్ని బలపరచుకుంటామో, అంతత్వరగా, అంత జయప్రదంగా, మన సమస్యల్ని పరిష్కరించుకోవడమే కాకుండా, స్వాతం త్ర్యోద్యమంలో మన పాత్రనుకూడా జయ ప్రదంగా నిర్వహించ గలుగుతాము.

"అభివృద్ధికరమైన ప్రతిఉద్యమానికి కొంత మంది అడ్డుతగులుతూ నేవచ్చారు. ఇది చరిత్ర తెలుపుతున్న పాఠం. అలాగే ఇప్పుడు కూడా తమ కూతుళ్ళు, సోదరీమణులు పొం దుతూన్న అభివృద్ధినిచూచి గర్వపడడానికి బదులు కొందరు తుచ్ఛులు నీచప్రచారానికి ఒడిగడుతున్నారు — స్త్రీజాతికే అపచారం చేస్తున్నారు. సోదరులారా, వారి కారుకూత లను సహించకండి—వారి నోళ్ళకు తాళాలు వేయండి. సోదరీమణులారా, ఆ కూతలు విని మీరు గాభరాపడకండి. మీ దీక్షాబలంతో ముందుకు అడుగువేయండి. మీ కుటుంబ జీవనాన్ని, సమాజ జీవనాన్ని సుఖవంతం చేయండి."

నూతన సంస్కృతి

29 వ తేదీరాత్రి, 30 వ తేదీని అధ్యక్షోప న్యాసానంతరం, జరిగిన వైజ్ఞానికకార్యక్రమం ఎంతో ఉత్తేజకరంగా ఉంది. భారతప్రజల స్వాతంత్ర్యదీక్షను ఎలుగెత్తిచాటింది బతకమ్మ నృత్యం. తెనుగుతల్లి పాట, అప్పారాయ మహాకవి "దేశభక్తి"గీతం సభికుల స్మరూత లూచాయి. శ్రీమతి పరిపూర్ణ తాను స్వయంగా రచించిన పాట పాడుతూ — చేసిన కరువునృత్యం గుండెల్ని కలచివేసింది. రెడ్ఆర్మీపట్ల స్వాతంత్ర్య కాముకులభక్తి, అనురాగాలను కనులకు కట్టింది, కోలాటం. 30 వ తేదీరాత్రి గుం టూరు, మదరాసు విద్యార్థినులుకలసి భారత దేశ పటంలాగా అమరి, నేటి స్థితిగతులను వర్ణిస్తూ పాటలుపాడారు. ఇది మన నాట్య రంగంలో కొత్తఅంశం అనాలి. కృష్ణాజిల్లా పురుషదళం "వీరేశలింగం బుర్రకథ"ను ఎంతో రసవత్తరంగా చెప్పారు. చిట్టచివర 'నాటుమంత్రసాని' నాటకం. ఈ కార్యక్రమ ములో ఒకొక్క అంశాన్నిగురించి చెప్పడం కష్టం. ఒక్కమాటలో చెప్తాను—ప్రతి అంశం కూడా ఆ వేలాది ప్రజానీకాన్ని తనలో లీనం చేసుకుంది. "నాటుమంత్రసాని" నాటకంలో అందరూ మహిళలే. విశేషం తరిఫీదుకూడా లేదు, అయినా అంతచక్కగా నటించారంటే గర్వపడ దగిన విషయం.

దుష్ట ప్రచారకులకు చెంపపెట్టు

ఈ వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం స్పష్టపరచిన విషయం ఏమిటి? కార్యక్రమం సాగుతూం డగా అప్పుడప్పుడు ఆవరణ చుట్టివచ్చాను. ఆ వేలాది ప్రజల ధ్యానమంతా వేదికపైనే నిలచిఉండడం చూచాను. దీని అర్థం ఏమిటి? ఈనాడు ప్రజాసంఘాలు సాగిస్తున్న వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాల్లో రంగా, కాశేశ్వరరావు మొదలైన నాయకమ్మన్యులకు, వారి భావాలనే వంటపట్టించుకున్న నాయక మ్మన్యురాండ్రకు సీతాకోక చిలుకలే కనబడు తున్నాయి. కాని కాటూరులో సమావేశ మయిన వేలాది రైతుస్త్రీపురుషులకు అంటిలా కామెర్లరోగమేమీ సంక్రమించలేదు. రంగ స్థలం మీద వీరికి కనబడింది తమ కొమా ర్తెలు, సోదరీమణులు తాము చేర్చిన నిషయా లను తమ కళ్ళఎదుట చిత్రిస్తున్నారు. తమలో కార్యదీక్షను పురికొల్పుతున్నారు. కర్తవ్యోన్ముఖులను చేస్తున్నారు. ఈ బాం ధవ్యం ఉండడంవల్లనే వేదికపై ప్రదర్శింప బడిన ప్రతి అంశం సరాసరి సభికుల హృద యాలకు హత్తుకుంది. అనుగుణ్యమైన సంచ లనం కలిగించింది. ఆప్రజలు విడచిన ఒకొక్క నిట్టూర్పు, వారు నవ్విన ఒకొక్కనవ్వు విషని ప్రచారకుల కొక్కొక్క చెంపపెట్టు.

బాలసంఘం

చెరుకూరి సుబ్రహ్మణ్యం అనే యువవని నాయకత్వంకింద 30మంది బాలసంఘసభ్యులు ఆదర్శప్రాయంగా వలంటీరు పనులను నిర్వ హించారు. కడియాల హైమావతి, వల్లభనేని భీమవతి అనే పన్నెండేళ్ల బాలికలు సభికు లను సర్దడం చూస్తే ఎంతో ముచ్చటయింది. వీరిలాగానే మరి పదిమంది బాలికలు ఎంతో దీక్షతో తమవంతు సాయంచేశారు.

ఇలాసర్వత్రా ఉజ్వలచైతన్యాన్ని వెదజల్లు తూసాగుతూన్న మహిళాఉద్యమాన్నితూలనా డేవారిని ప్రజాద్రోహులనకమరేమనాలి? కాని ఈరోజులు ప్రజాద్రోహు లంతరించిపోతున్న రోజులు. ప్రజాఉద్యమాలు, నానాటికి బల పడుతూ, స్వాతంత్ర్యము — శాంతి — అభ్యు దయాల కాటపట్టయిన ప్రజాస్వామికవ్యవస్థ నెలకొంటున్న రోజులు. ఈ నూతన యుగ ములో కృష్ణాజిల్లా మహిళా ఉద్యమం తన పాత్రను దిగ్విజయంగా నిర్వహిస్తుందనడానికి సందేహంలేదు.

(1వ పేజీ తరువాయి)కంగా పోరాడుతున్న వారు 5 గురూ, వలంటీర్ దళాలలోచేరి పని చేశారు. మహాసభ జరిగిన 2 రోజులూ మొత్తం 25 వేలమందికి అన్నం వడ్డించడం లోను, పెండాల్సవద్ద కాపలా కాయుటలోను వీరెంతో ఓపికగా పనిచేశారు.

ఆంధ్ర మహాసభ విధానాన్ని గూర్చి, చర్చలను గూర్చి, కొమరగిరి నారా యణరావుగారి అభిప్రాయం తెలుసుకో మని వెళ్లాను. కమ్యూనిస్టులు ఆంధ్రమహా సభను తమ పార్టీవేదికగా ఉపయోగిం కొంటున్నారనే అభిప్రాయం తనకు లేదని స్పష్టంగా చెప్పారు. [illegible]వేళ వారలా ఉపయో గించుకున్నా, [illegible]మీ భయంలేదని, ప్రజల్లో పనిచేసే వ్యక్తికి ఎలాంటిభయం ఉండదని, చెప్పారు. తామూ, రామనాథంగారు (ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు) ఒకసారి విమ్మా నాశ్రయ నిర్మాణంలో రెండుమూడు గ్రామాల ప్రజలకు కల్గిన యిక్కట్లను తొలగించడానికి ప్రయత్నించి యెలా జయించారో ఉదహ రించారు. తాము యుద్ధంపట్ల తాటస్థ్యం, రామనాథంగారు సుముఖత్వం, అవలం బించినప్పటికీ, ప్రజల సమస్యలపై ఉభ యులూకలిసి పనిచేయడం ఎలా సాధ్యమో చూపెట్టారు. పోటీ సంఘం పెట్టిన నాన్‌పార్టీ నాయకులు ప్రజాఉద్యమంలో ఎలా చీలికలు కలిగిస్తున్నారో తెలుసుకున్న తరు వాత తాను నాన్‌పార్టీ నాయకులతో సంబంధం ఒదులుకొని, ఆంధ్ర మహాసభలో తిరిగి ప్రవేశించానని రాఘవరావుగారు చెప్పారు.

విభిన్నపక్షాల మధ్య యిట్టి సమరస భావం,ప్రజాసేవకై కంకణంకట్టి పనిచేయా లనే తహతహ మిగతా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో యెప్పుడు సాధ్యమవుతుందా అని ఊహించు కొంటూ, తిరిగి బెజవాడ బయల్దేరాను.

Editor: M. Chandrasekhara Rao, Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, [illegible]

★ శాన్‌ఫ్రాన్‌సిస్కో సమావేశం

పీడితప్రజల అండ మాలటోవ్

యూరప్ యుద్ధం ముగుస్తోంది. నాజీ, ఫాసిస్టుమూకలను ఓడించి, మిత్ర రాజ్యాలు జయించుతున్నాయి. రెండోవైపున యిలాంటి దురాక్రమణలకు తావులేకుండాచేసి, ప్రపంచ శాంతిని కాపాడటానికి, మానవాభ్యు దయం కొరకు కృషిచేయడానికి, మిత్ర రాజ్యాల ప్రతినిధులు శాన్ ఫ్రాన్‌సిస్కో నగరంలో సమావేశమయ్యారు.

ఇదివరకే డంబార్టన్‌ఓక్ సమావేశంలో ఒక చిత్తుప్రణాళిక తయారు చేయబడింది. దానిని చర్చించి అంతర్జాతీయసంస్థను నిర్మిం చడానికి శాన్‌ఫ్రాన్‌సిస్కోలో మిత్రదేశాల ప్రతినిధులు కృషి చేయవలసివుంది.

ఈ సమావేశం ఏప్రిల్ 25వ తేదీన ప్రారంభ మయింది. ఈసమావేశానికి వచ్చిన వారిలో అనేకముఠాలు వున్నాయి. బ్రిటను, దానిపెత్తనంక్రిందవున్న వలసరాజ్యాలు కలసి ఒక ముఠా. ఆఖరు నిమిషంలో జర్మనీ ఓడి పోతుందని తెలిసాక, దానిపై యుద్ధం ప్రక టించిన టర్కీ, ఇరాన్ లాంటి మధ్యప్రాచ్య దేశాలున్నాయి. ఇవి కూడా బ్రిటిషు వారి ముఠాకు సన్నిహితంగా వుంటాయి.

అమెరికా, దానిపై ఆధారపడిన లాటిన్ అమెరికా రాజ్యాలు, ఫిలిప్పైన్ వగైరా 19 రాజ్యాలు రెండో ముఠాలో వున్నాయి.

ఫాసిస్టుదురాక్రమణ నుండి విముక్తిచెందిన ఫ్రాన్సు, జెకోస్లోవేకియా, యుగోస్లోవియా, గ్రీసు, బెల్జియంవగైరా దేశాలున్నాయి. సోవి యట్ యూనియన్, చైనాలు వున్నాయి. మొత్తం 46 దేశాల ప్రతినిధులు సమావేశ ములో పాల్గొంటున్నారు.

సోవియట్ డిమాండు

సమావేశం ప్రారంభంలో బ్రిటీషు విదే శాంగమంత్రి ఈడెన్ ఒక సూచన చేశాడు. సమావేశం అమెకాలో జరుగుతోంది కాబట్టి అమెరికా విదేశాంగ కార్యదర్శి స్టెటినస్ సమావేశమంతటికి అధ్యక్షుడుగా వుండాలని ప్రతిపాదించాడు. వెంటనే సోవియట్ విదే శాంగమంత్రి మాలటోవ్ లేచి, ఆప్రతి పాదనను వ్యతిరేకించాడు. చైనా, అమెరికా, బ్రిటను, సోవియట్ ప్రతినిధులు రోజుకొకరు వంతున సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించా లని కోరాడు.

ఈడెన్ రాజీకి దిగివచ్చి మాలటోవ్ ప్రతి పాదనను అంగీకరించాడు. స్టీరింగ్ కమిటీకి (విషయనిర్ణయ కమిటీ) మాత్రం స్టెటినస్ చైర్‌మన్‌గా వుండాలని రాజీపడ్డారు.

సోవియట్‌యూనియన్‌లో 16 రిపబ్లికులు వున్నాయి. వీటన్నిటికి విడిపోయే హక్కు ఉంది. సమిష్టి క్షేమంకోసం ఫెడరేషనులో కలిసివున్నాయి. ఇవన్నీ ఫాసిస్టు వ్యతిరేక యుద్ధంలో పాల్గొన్నాయి. అందుచే మిత్ర రాజ్య సమావేశానికి యీ 16 రిపబ్లికులు ప్రతినిధులను పంపేహక్కు న్యాయంగా వుండితీరాలి.

ఐనప్పటికి సోవియట్ ప్రస్తుతం యుక్రె యిన్, బైలోరష్యా రిపబ్లికులకు మాత్రమే ప్రాతినిధ్యం కోరింది. జర్మనీని ఓడించ డంలో యీ దేశాల ప్రజలు నిర్వహించిన పాత్రకు చిహ్నంగా వీటికి శాన్‌ఫ్రాన్‌సిస్కో సమావేశంలో స్థానం యివ్వాలని మాలటోవ్ కోరాడు. ఈవిషయమై బ్రిటీషు, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల పత్రికలు ఎంతో దుష్ప్రచారం చేశాయి. రష్యాకి ఓట్లు కోరుతూం దని నిందించాయి. కాని యీ కోర్కెను బ్రిటను, అమెరికా ప్రభుత్వాలు ఎదిరించలేక పోయాయి. యుక్రైన్, బైలోరష్యాలను సమావేశానికి ఆహ్వానించవలసిందని ప్రతి పాదించిన మాలటోవ్ తీర్మానం ఏకగ్రీవంగా పాసయింది.

అర్జెంటైనా - పోలెండు

తరువాత, అర్జెంటైనానుసమావేశానికి పిల వాలని అమెరికా ప్రతిపాదించింది. అర్జెం టైనా యుద్ధకాల మంతటిలోను ఫాసిస్టులకు అనుకూలంగా ప్రవర్తించింది. ఆఖరిరోజుల్లో ఫాసిస్టుల ఓటమి నిశ్చయమయ్యాక, అమె రికా ఒత్తిడివల్ల జర్మనీపై యుద్ధం ప్రకటిం చింది. అందుచే దీనిని చేర్చుకోవాలనే ప్రతి పాదనను మాలటోవ్ వ్యతిరేకించాడు. అదే సమయాన పోలెండు తాత్కాలిక ప్రభు త్వాన్ని సమావేశానికి ఆహ్వానించాలని మాల టోవ్ ప్రతిపాదించాడు.

ఈ ప్రతిపాదనలపై చర్చలు జరిగాయి. అర్జెంటైనాను చేర్చుకోవాలనే విషయం వాయిదావేయాలనిచెబుతూ, మాలటోవ్ ఇలా చెప్పాడు: "1944 అక్టోబరులో కార్డెల్‌హల్ అర్జంటైనాను ఫాసిస్టు కేంద్రమని వర్ణించాడు ప్రెసిడెంటురూజ్‌వెల్టు. "నాజీలు,ఫాసిస్టులుఓడి పోయేసమయంలోకూడ అర్జంటైనా ఫాసిస్టుల పలుకుబడిలో వుండటం ఆశ్చర్యంగావుంద"ని ఆక్షేపించాడు. అర్జెంటైనా, తన చర్యలవల్ల ఫాసిస్టు వ్యతిరేక దేశమని రుజు వయితే, తరువాత ఆలోచించుకోవచ్చును ఇప్పుడు సమావేశానికి ఆహ్వానించ కూడ ద"న్నాడు. పోలెండుప్రజలు తమసర్వస్వం అర్పించి నాజీలతోపోరాడారు. అలాంటి దేశ భక్తులకు ప్రాతినిధ్యం వహించుతోంది తాత్కా లిక ప్రభుత్వం. కాబట్టి దీనిని సమావేశంలోకి తీసికోవాలన్నాడు మాలటోవ్.

ఈ రెండు విషయాలపైన వోటింగు జరి గింది. అమెరికా ప్రతిపాదన 28 వోట్లతో నెగ్గింది. సోవియట్ ప్రతిపాదన 7 వోట్లతో ఓడిపోయింది. ప్రస్తుతమున్న సామ్రాజ్య వాద ముఠాల బలాన్నిబట్టి చూస్తే, ఇందులో ఆశ్చర్యం లేదు. కాని సోవియట్ ప్రతిపాద నలు, మాలటోవ్ వాదన ప్రపంచ ప్రజలకు ఎంతవరకు నచ్చాయో ఎలా ఆకర్షించాయో తెలసికొంటే - చాలు.

మాలటోవ్‌కు జయధ్వానాలు

ఈచర్చలలో మాలటోవ్ గంభీరోపన్యాస మిచ్చాడు. "ప్రస్తుతం భారతదేశం స్వతం త్రంగా లేదని మనకుతెలుసు. ఇపుడు భారత దేశం బానిసదేశంగావుంది. కాని స్వతంత్ర భారతదేశంయొక్క పిలుపు వినే సమ యం ఎంతో దూరానలేదని మనం ఆశించ వచ్చు. నేడు భారతదేశం స్వతంత్రంగాలేదు. ఐనప్పటికీ బ్రిటిషు ప్రభుత్వం కోరికపై మనం ఇండియా ప్రతినిధులను ఆహ్వానించాము. ఇండియాను గురించి నేను చెప్పిన మాటలు ఫిలిప్పైన్సుకు కూడ వర్తించుతాయి. కాని అమెరికా కోరికపై దానిని కూడ ఆహ్వానిం చాము." అని మాలటోవ్ నిర్మొహమాటంగా చెప్పాడు. ఇండియా విషయం చెప్పినపుడు ప్రేక్షకులనుండి హర్షధ్వానాలు చెలరేగాయి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల మొఖాలు ముడు చుకుపోయాయి. అధ్యక్షత వహించిన స్టెటి నస్ తెల్లమొఖం వేశాడు. హర్షధ్వానాలను ఆపుచేయమని ప్రేక్షకులను కోరాడు.

ఈ విధంగా మాలటోవ్ అర్జెంటైనా ప్రవే శార్హతను ఎదిరించి, ఫాసిస్టు వ్యతిరేకులకు నాయకుడుగా నిలబడ్డాడు. దీనిని మెచ్చు కుంటూ, స్పెయిన్ రిపబ్లికన్ నాయకుడు సీనార్ డెల్వాయో అర్జెంటైనాను తీసికోడం తప్పని ఆక్షేపించాడు. అందువల్ల ఫ్రాంకో లాంటి ద్రోహుల ఆశలు బలపడతాయన్నాడు. అమెరికా, బ్రిటనులు ఫ్రాంకోతో సంబం ధాలు కొనసాగించడాన్ని నిరసించారు.

ఇండియా, ఫిలిప్పైన్ స్వాతంత్ర్యాల విష యం ఎత్తి, మాలటోవ్ వలసదేశాల ప్రజల కృతజ్ఞతను పొందాడు. ఇంతేగాక, అంతర్జా తీయ కార్మిక మహాసభ తమ సలహాదారు లను సమావేశానికి పిలవాలని కోరింది. ఆ సూచనను మాలటోవ్ ఒక్కడేబలపరచాడు. కాని ఇతర ప్రభుత్వాలు అంగీకరించలేదు. ఐనప్పటికి మరల యీ విషయాన్ని చర్చకు తెచ్చే హక్కు తనకు వుందని మాలటోవ్ స్పష్టపరచాడు. ఈవిధంగా పీడితప్రజలసంస్థ అయిన అంతర్జాతీయ కార్మికసభ కోర్కె లనుకూడ కామ్రేడ్‌మాలటోవ్ బలపరచాడు.

ఇలాంటి సమావేశంలో విభేదాలుండటం సహజం. కాని వాటినిచూచి యిదిగో భగ్న మైపోతూందని చేసే ప్రచారాన్ని నమ్మరాదు. ప్రపంచ ప్రజలు శాంతిని, మానవకళ్యాణాన్ని కోరుతున్నారు. ఆటంకాలను దాటి, అంత ర్జాతీయ సంస్థను నిర్మించి, మళ్ళీ యుద్ధాలు రాకుండాచేయాలని ప్రజలు ఆశించుతున్నారు. సోవియట్ ప్రజారాజ్య నాయకత్వాన యీ ప్రజావాంఛను సఫలపరచడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. తత్ప్రయత్నాలను బలపరచ డమే అభ్యుదయం కోరేవారందరి కర్తవ్యం.

— మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు

కంచు కాగడా

★

ఇటాలియన్ దేశభక్తులు దుర్మార్గుడైన ముస్సోలినీని బందీగా పట్టుకొన్నారు. కాల్చి చంపారు. ఈవార్తను విని కొన్ని పత్రికలు వాపోతున్నాయి. అహింస, గాంధీవాదం పేరుతో ముస్సోలినీని చంపినందుకు దేశభక్తు లను కొందరు ఆక్షేపించుతున్నారు. వీరివాదన అపసవ్యమైనదని చూపడానికి ఒక చిన్న ఉదాహరణ చూపుతాను.

హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుణ్ణి పెట్టిన బాధ లను గురించి పోతన మహాకవి ఎలా వర్ణిం చాడో చూడండి।

ఉ॥ బాలుడు రాచబిడ్డడు కృపాళుఁడు
సాధుడు లోకమాన్య సం
శీలుడు వీడవధ్యుడని చిక్కక స్రుక్కక
క్రూరచిత్తులై
శూలములం దదంగముల సుస్థిరులై
ప్రహరించి రుగ్రవా
చాలత నందరున్ దివిజశత్రుడు
వద్దనడయ్యెభూవరా॥

పోతన కవీంద్రుడు సాధువైన బాలుని హింసించినందుకు రాక్షసులను తిట్టాడు, ప్రహ్లాదుని యెడల సానుభూతి గలుగజేశాడు. కాని దుర్మార్గుడైన హిరణ్యకశిపుని నరసింహ మూర్తి చంపునపుడు పోతన ఏవిధంగా వర్ణించాడో చూడండి।

"శా॥ చించున్ హృత్కమలంబు శోణితము
వర్షించున్ ధరామండలిం
ద్రెంచుం గర్కశనాడికాపటల భేదించున్
మహావక్షముం
ద్రుంచుం మాంసము సూక్ష్మఖండములుగా
దుష్టాసురున్ ద్రచ్చి ద
ర్పించుం ద్రేవులు కంఠమాలికలు
గల్పించున్ నఖోద్భాసియై"

అన్నారు పోతన. ఇందులో ఎచటనైన రాక్ష సుని వధించినందుకు విచారం వుందేమో చూడండి। నరసింహమూర్తి ప్రేగులు మెడలో వేసికొన్నాడనే విరసన వుందేమో చూడండి। లేదు। ముమ్మాటికి లేదు।। కారణం ఏమిటి? దుర్మార్గులు ధర్మ గ్లాని కలుగజేయునపుడు, సాధువులను హిం సించునపుడు నిరసించడం, పీడితులయెడ సానుభూతి కలుగజేయడం సత్కవిలక్షణం. దుర్మార్గుణ్ణి శిక్షించునప్పుడు, ధర్మస్థాపన చేయునపుడు జరిగే రక్తపాతాన్ని వారు విరసించరు. పైగా మహత్కార్యంగా పొగడు తారు. పోతన అదేమార్గం అనుసరించాడు.

నేటి రచయితల కర్తవ్యం కూడ అదే, శాంతి స్థాపనకు దుర్మార్గులను నాశనంచేయుట అవసరం. ఇటాలియన్ దేశభక్తులు ముస్సో లినీని చంపారంటేనూ, ప్రజలు వాడిముఖాన వూశారంటేను అహింసపేరుతో నిరసించడం సబబుకాదు. లోకకంటకునికి తగినశాస్తి జరిగినదని సంతసించాలి. అదే భారతీయ సాంప్రదాయం,మానవసత్సాంప్రదాయంకూడ.

నిజంగా యీ ఆక్షేపించేవారి హృదయా లలో ఏమైనా దయదాగివుంటే, దానిని పీడిత ప్రజలవైపు ప్రసరింపనివ్వండి! బీద రైతాం గంపై జమీందారులు, వడ్డీవ్యాపారులు గావిం చుతున్న అత్యాచారాలను నిరసించనివ్వండి! కార్మికుల రెక్కల కష్టాన్ని దోచుకొంటున్న షాహుకార్లను ఆక్షేపించనివ్వండి! వారి కలం పీడితులయెడ సానుభూతి కలుగజేయడానికి వినియోగించనివ్వండి! ఇటాలియన్ దేశ భక్తులయెడ ఎందుకు విరసన? అబిసీనియా ప్రజలపై విషవాయువు బాంబులు విసరిన ముస్సోలినీపై సానుభూతి ఎందుకు? మృగ ప్రాయుడైన ముస్సోలినీని 'గ్రేట్‌యూరోపి యన్' (ఐరోపాలో గొప్పవ్యక్తి) అనడం సరిగాదు. చైతన్యం పొందిన పీడిత ప్రజా నీకం దుర్మార్గునిపై ప్రతీకారంపూనితే 'బార్ బేరియన్ (పశుతుల్యం)' అనడం మూర్ఖత్వం అనిపించుకొంటుంది. దుర్మార్గునిపై సాను భూతి, పీడిత ప్రజపై కోపంచూపడం మానవ సాంప్రదాయం కాదు.

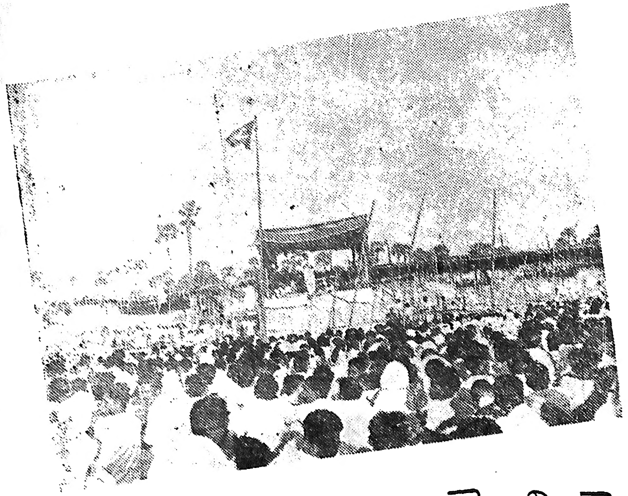

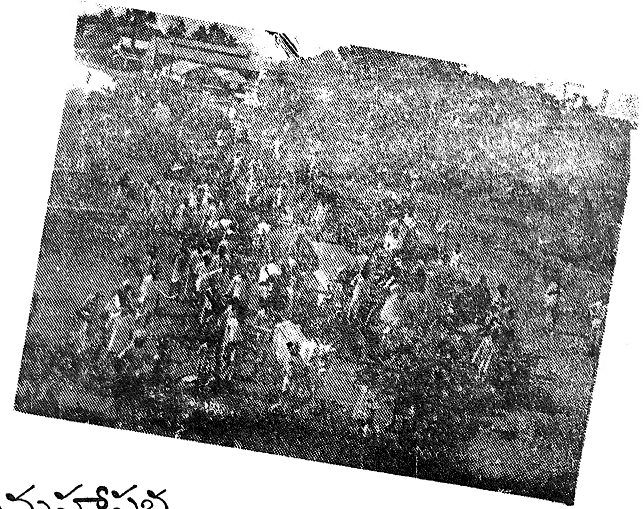

తెనాలి రైతుమహాసభ దృశ్యాలు

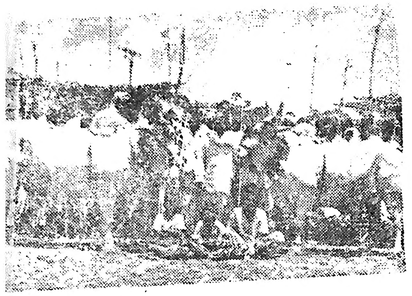

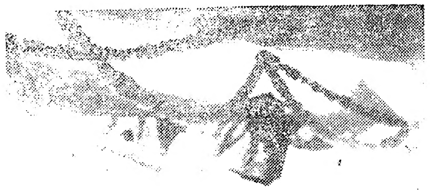

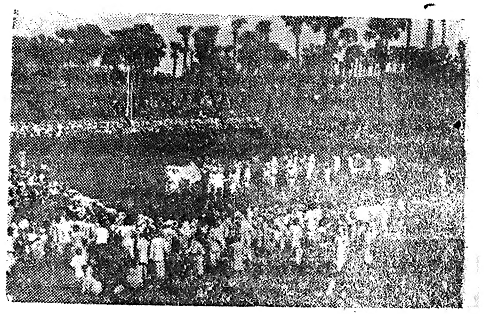

రావి అమ్మయ్య

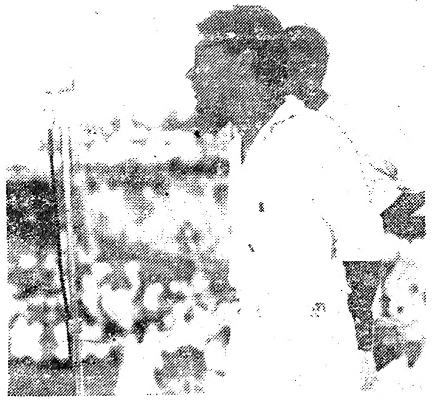

పి. సి. జోషి

కొల్లా వెంకయ్య

END OF ISSUE